

Pályázati Pavilon

a Tempus Közalapítvány magazinja

A járvány alatt is szükség van mobilitásra!

Elindult az Erasmus+
új programszakasza

25 éves a
Tempus Közalapítvány

Hátrányos helyzetű tanulók
bevonásának lehetőségei

Elstartolt a Diaszpóra
Felsőoktatási Ösztöndíjprogram

Erasmus+ Nívódíj
2021

Impresszum

Felelős kiadó:

dr. Varga-Bajusz Veronika
főigazgató

Főszerkesztő:

Győrpál Zsuzsanna

Grafikai tervezés,

tördelés:

Baukó Bernadett

Keresztesi Rita

Sebestyén Szilvia

Vilimi Kata

Kiadja a Tempus

Közalapítvány, 2021

Illusztrációként felhasználtuk

a projektek résztvevői által

készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock, Freepik, Pexels,
Unsplash

A magazin megjelenését
az Innovációs és Technológiai
Minisztérium, az Emberi Erőforrások
Minisztériuma és az Európai Bizottság
támogatta.

A kiadványban foglaltak nem
szükségszerűen tükrözik az Európai
Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány

1077 Budapest,

Kéthly Anna tér 1.

Postacím: 1438

Budapest 70., Pf. 508.

Infó: (06 1) 237 1320

telefon: (06 1) 237 1300

fax: (06 1) 239 1329

e-mail: info@tpf.hu

internet: tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnőttképzési nyilvántartási
szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány
minden pályázataival
kapcsolatos információt,
pályázati űrlapot, egyéb
dokumentumot térítésmentesen
bocsát az érdeklődők rendelkezésére,
azok kereskedelmi forgalomba
nem hozhatók.

Europrinting Kft.

TARTALOM

PÁLYÁZATI PAVILON 2021. ősz

4 FÓKUSZBAN: 25 ÉVES A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

- 4 „Óriási munkát hajtott végre a Tempus az elmúlt negyedszázadban”
- 8 25 éves a Tempus Közalapítvány
- 11 A hazai szakpolitikai tanulás szolgálatában

14 AKTUALITÁSOK

- 14 Új vezetők a Tempus Közalapítvány élén
- 16 A járvány alatt is szükség van mobilitásra!
- 18 Elindult az Erasmus+ új program-szakasza
- 20 Új lendületet kapnak a Tempus Közalapítvány kezelésében lévő honlapok
- 22 Elindult az Eurodesk Magyarország Instagram oldala
- 23 Sikerek és eredmények az Európa a polgárokért program elmúlt 7 évében
- 24 Alma a fán – 10 év a pedagógusok kompetenciafejlesztésének szolgálatában
- 25 Közös célok, szorosabb együttműködések

26 NEMZETKÖZIESÍTÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

- 26 A virtuális mobilitásokban rejlék lehetőségek
- 28 Londoni és tokiói élmények – otthonról
- 31 Határtalan lehetőségek az Államközi ösztöndíjakkal
- 34 „Közösen jobbak vagyunk, erősebbek és versenyképesebbek” – Bemutatkozik a Pécsi Tudományegyetem Nemzetköziesítési Akadémiája
- 36 Egy hely a közösségnek – Nemzetközi hallgatók agroökológiai kertje a MATE-n

Erasmus+

- 40 Elstartolt a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram
- 42 Helyezkedés a munkaerőpiacon. A külföldi diplomások pályakövetése
- 44 PROFFORMANCE – kinek és miért jó az oktatói teljesítményértékelés?

46 OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

- 46 Digitalizáció és együttműködés a köznevelésben – Hozzájárulás Európa digitális oktatási tervéhez
- 48 Az inklúzió alapvető érték – Országokon átívelő együttműködés a társadalmi befogadás előmozdítására
- 50 „Majd engem is elviszel külföldre?” – Hátrányos helyzetű tanulók bevonásának lehetőségei köznevelési Erasmus+ projektekbe
- 52 Erasmus+ a Covid alatt: a projektmegvalósítás digitális terei
- 55 Meghatározó szakképzési élmények nemzetközi keretek között
- 56 Egy hét, ami csak a fiatalokról szól!
- 58 A DiscoverEU segítségével újra felfedezhetik Európát a 18 éves fiatalok
- 59 Ünnepejük együtt az Erasmus+ programot!
- 60 Az Európai Szolidaritási Testület prioritásai új lehetőségeket hoznak
- 63 ECVET tanulmánykötet – Megalakulástól a mai napig, szakértői szemmel

- 65 Nemzetközi tudásmegosztó fórum az Erasmus-akkreditáció kihívásairól

66 NÍVÓDÍJAS PROJEKTEK

- 66 A projektoktatás képességeinek kialakítása a Xántus János Két Tanítási Nyelvű Gimnáziumban
- 69 Zöld utakon a fenntartható vendéglátás felé
- 72 AGRITEACH 4.0 – Az oktatás és a munka világa közötti távolság csökkentése agrárinformatikai ismeretekkel
- 75 „Az Erasmus+ kiváló keret arra, hogy a céljainkat megvalósítsuk”

78 PÁLYÁZATI TIPPEK

- 78 EU-s forrásokkal az ifjúságbarát önkormányzatokért
- 80 YOUTH WIKI – Hiánypótló enciklopédia a települési ifjúsági munka kialakításához
- 82 A kulcs a kreativitás – Disszeminációs ötletek újító projektmegvalósítóknak

84 KÉPZÉSEK

- 84 Felnőttképzések a Tempus Közalapítvány kínálatában

87 VENDÉGOLDAL

- 87 Ha oktatás, akkor UniLife és SuliLife!

„Óriási munkát hajtott végre a Tempus az elmúlt negyedszázadban”

A 25. születésnapját ünneplő Tempus Közalapítvány (TKA) komoly szakmai múlttra tekinthet vissza. Folyamatosan nő a szervezet koordinálása alá tartozó pályázati programok száma, és az általa kezelt programokon keresztül évek óta a legnagyobb mértékű mobilitást bonyolítja le Magyarországon. A közalapítvány kuratóriumi elnökével, **Czibere Károssal** beszélgettünk a negyedszázados évforduló kapcsán.

Milyen szakmai előzmények után került 2020-ben a Kuratórium élére?

A közalapítvány munkáját régóta ismerem és figyelemmel kísérem, hiszen 1996 óta tanítok a felsőoktatásban, évekig voltam a Széchenyi Szakkollégium igazgatója, és meglehetősen sok hallgatónk élt a közalapítvány által biztosított ösztöndíjakkal és szakmai lehetőségekkel.

Az elmúlt 25 évben az egyetemi oktatói feladataimon túl, alapvetően a szociálpolitika területén dolgoztam. A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetet vezettem, majd 2005-től a református egyház szeretetszolgálatát. 2014-ben kaptam felkérést Balog Zoltán miniszter úrtól a szociális és felzárkózási ügyek államtitkári feladatainak ellátására, 2018 óta pedig a Károli Gáspár Református Egyetemen menedzselem a szociális vezetőképzést.

Életpályáját figyelve elmondható, hogy a közalapítvány életét, bár eltérő szerepekből, de elég közelről tekintette végig. Miben látja annak a jelentőségét, hogy a szervezet idén 25 éves lett?

Az elmúlt negyedszázad alatt történt gazdasági és társadalmi változások ellenére a Tempus Közalapítvány célja változatlan maradt: az oktatás és képzés minőségének fejlesztése. Azért dolgozunk, hogy minél többen vegyenek részt különböző nemzetközi oktatási és képzési együttműködésekben, illetve, hogy a hazai oktatási intézmények nemzetközi szinten is versenyképes tudást kínáljanak.

Pályázatainkkal egyre szélesebb célcsoportok számára biztosítjuk folyamatosan a külföldi tapasztalatszerzés lehetőségét, emellett professzionális szakmai támogatást nyújtunk a pályázóknak, hogy minél többen kapcsolódhassanak be a nemzetközi vérkeringésbe.

A közalapítvány elsősorban a pályázataival került fel a magyar oktatás térképére, ugyanakkor a pályázati programok kezelésén túl elősegíti az oktatás, képzés és ifjúságügy területén összegyűlt tapasztalatok megosztását is. Céljaink közé tartozik a hazai fejlesztések nemzetközi megismertetése a szakpolitikai prioritást élvező témák mentén, mint például az egyre nagyobb kihívást jelentő korai iskolaelhagyás megelőzése, vagy az elmúlt két évben egyre jelentősebbé vált digitális oktatás térhódítása.

Ön szerint Magyarországon melyek azok a területek, ahol érzékelhető a Tempus által kezelt programok hatása?

Ez az időszak és a saját felsőoktatási tapasztalatom is azt mutatja, hogy a megvalósított projektek hosszú távon is képesek beépülni az intézményi stratégiákba, szerves részévé válnak az intézmények képzési rendszerének, így az általunk támogatott programok egyre hatékonyabbak, és ezáltal még szélesebb körben tudnak nagyobb hatást kiváltani. Ezek a folyamatok a felsőoktatásban már előrébb járnak, de jól látható, hogy a köznevelésben és a szakképzésben is megindultak.

Az a professzionális munka, amelyet a Tempus folyamatosan megbízható színvonalon teljesít, nemcsak a programokban résztvevők számára hasznosul, hanem az egész társadalom számára, mivel ezek a programok hozzásegítik Magyarországot ahhoz, hogy a nemzetközi tudástranszfer rendszerében megerősödjön.

Mint ahogy arról már az előzőekben is beszéltünk, 1996 óta Magyarország jelentős változásokon ment keresztül mind társadalmi, mind gazdasági szinten. Ön hogy látja, ezekben a változásokban mi volt a szerepe a közalapítványnak, és hogyan változott ez a szerep a kezdetekhez képest?

Ha az elmúlt negyedszázad gazdasági és társadalmi folyamatait áttekintjük, jól látható, hogy a 2010-es évek gazdasági növekedésének, a javuló makrogazdasági környezetnek, az alacsony munkanélküliségnek, a magas foglalkoztatottságnak és a folyamatosan emelkedő jövedelmi szintnek az egyik tényezője a felsőoktatás 90-es évektől kezdődő gyors és intenzív expanziója.

Ebben nagyon komoly szerepet játszott az, hogy a közalapítvány számos módon támogatta és a mai napig támogatja a nemzetköziesítési folyamatokat a felsőoktatásban. A hallgatói, oktatói és kutatói mobilitások során hazahozott és itthon hasznosított tapasztalatok nagymértékben hozzájárulnak az oktatás minőségének növeléséhez, a képzések korszerűsítéséhez és az intézményi szolgáltatások fejlesztéséhez.

Meggyőződésem, hogy a Tempus a munkájával aktívan hozzájárult a magyar felsőoktatás eredményességéhez, s ezzel a versenyképesség javulásához, a társadalmi mobilitás és a felsőoktatás nemzetközi beágyazottságának erősítéséhez.

Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk a köznevelés, a szakképzés, a felnőttképzés vagy éppen az ifjúságügy területén megvalósult, a TKA által támogatott nemzetközi együttműködések sem, amelyek során az újonnan megismert innovatív módszerek, új eszközök és technológiák is hozzájárultak és járulnak a hazai oktatás és képzés modernizálásához, fejlesztéséhez.

*Mára egyértelműen kimondható,
hogy az oktatási, képzési és
ifjúsági szektorban elérhető
szinte valamennyi nemzetközi
együttműködési program
koordinációjáért a közalapítvány
felel, ezáltal egyedülálló szerepet tölt
be a hazai oktatási színtéren.*

Minek köszönhető, hogy a Tempus 25 évén keresztül sikeresen tudta megvalósítani a rábízott feladatokat?

Röviden négy szóval írnám le: megbízhatóság, átláthatóság, rugalmasság, minőségi megközelítés. Ezek jellemzik a Tempus Közalapítvány munkáját.

Emellett a közalapítvány a működése során folyamatosan szem előtt tartja a nemzetstratégiai célokat, és saját szolgálatát mindig ebben az értelmezési keretben látta és láttatta – annak ellenére, hogy számos kihívással kellett szembenéznie. Elég, ha a felsőoktatás szabályozásában, struktúrájában, finanszírozásában az elmúlt két és fél évtizedben bekövetkezett változásokra gondolunk: például a Bologna-rendszerre való áttérésre, a 4 évente megjelenő új stratégiákra vagy a járvány okozta kihívásokra. Minden helyzetben sikerült helytállnia a szervezetnek.

Ez az ünnepi pillanat jó alkalom arra, hogy kicsit vissza- és rátekintve a megtett útra, lássuk és értsük: munkánk eredményességének és hasznosságának mindig feltétele volt és marad, hogy tevékenységeinket a tágabb társadalmi és gazdasági összefüggések között értelmezzük, a közjó előmozdításaként.

A TKA kuratóriumának elnökeként beszélgetünk Önnel. Miért fontos az Ön számára ez a feladat?

Mint ahogy az a fentiekből is kiderül, óriási munkát hajtott végre a Tempus az elmúlt 25 évben. Közgazdászként, szociálpolitikusként és egyetemi oktatóként egyaránt fontos számomra a közalapítvány küldetése, mert nagy-

ban hozzájárul a tudástőkébe történő társadalmi beruházáshoz, ami az ország jövőjébe történő, hosszú évtizedeken keresztül gazdagon kamatozó befektetés.

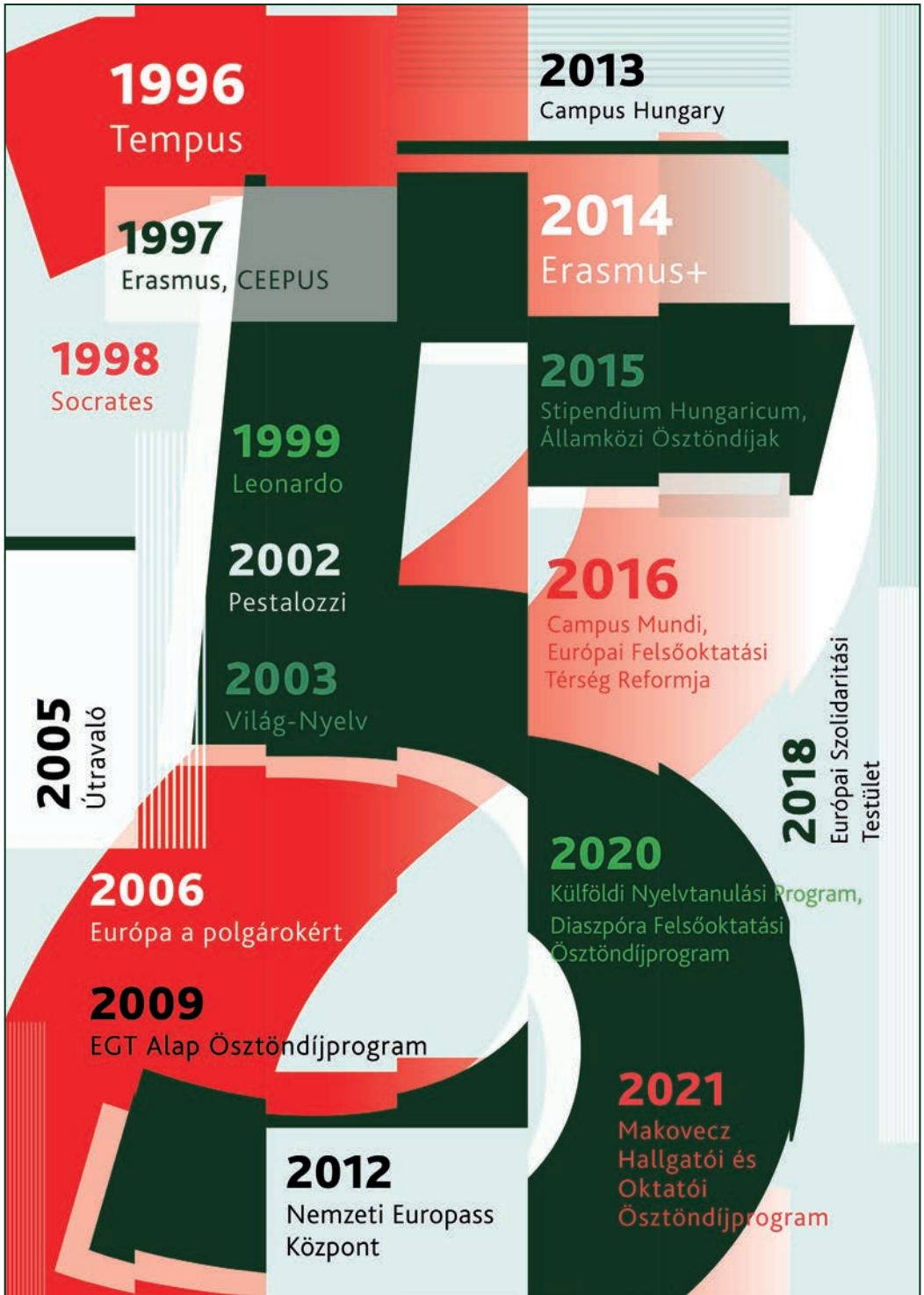
Meggyőződésem szerint nemzetstratégiai kérdés a hallgatók, oktatók és kutatók számára a nemzetközi tudásakkumulációs folyamatokba való bekapcsolódás lehetőségének biztosítása, valamint a tudományos mobilitás erősítése, hiszen mindez közvetlenül visszahat az ország versenyképességére, a gazdaság teljesítményére és a társadalom szociális biztonságára.

Kuratóriumi elnökként mit kíván a TKA 25. születésnapjára?

A közalapítványnak azt kívánom, hogy a következő 25 évben is olyan miniszteriális, alapítói háttere legyen, amely elismeri és nagyra értékeli a munkatársak szakmai tudását, felkészültségét és elhivatottságát, valamint biztosítja a nyugodt, professzionális és autonóm munka feltételeit. A munkatársak számára pedig azt, hogy a következő negyedszázadban is olyan munkahelynek tekinthessék a közalapítványt, ahova jó bejárni, ahol érdemes innovatív kezdeményezésekkel kísérletezni, ahol meg tudják valósítani szakmai elképzeléseiket, és ahol megbecsülik őket.

**Várszegi Dóra,
Győrpál Zsuzsanna
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs igazgatóság**

A Tempus Közalapítvány 25 éve, 1996-ban kezdte meg a működését. Egyetlen pályázat, a Phare uniós felzárkóztatási program felsőoktatási komponensének (Tempus) hazai koordinálása volt akkor a feladata. Az elmúlt negyedszázadban a tevékenységek köre megsokszorozódott, évről évre új feladatok ellátása kerül a szervezethez, és mindegyiket sikeresen valósítja meg.

25 éves a Tempus Közalapítvány

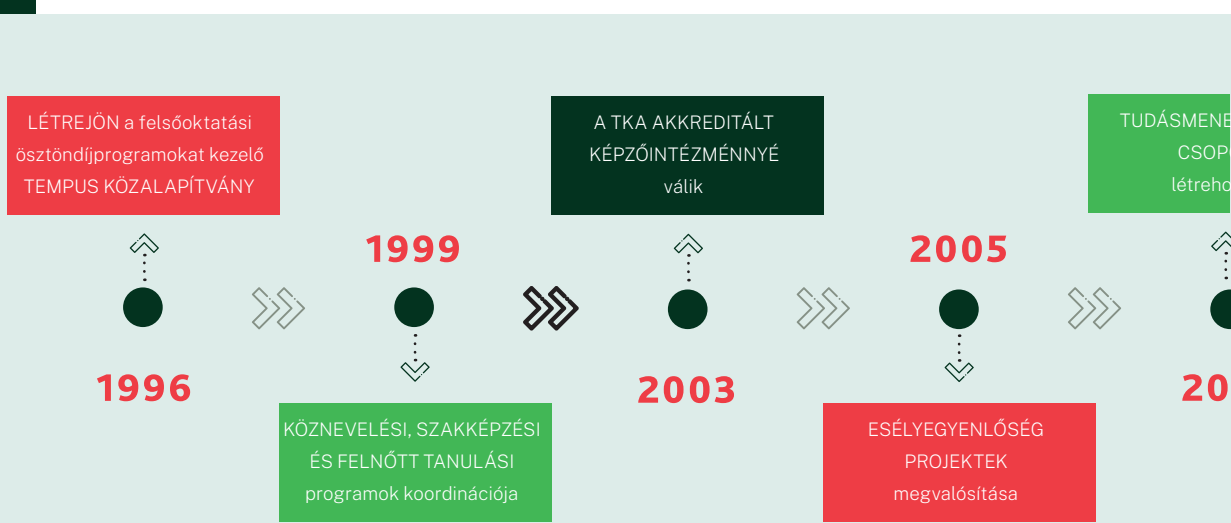
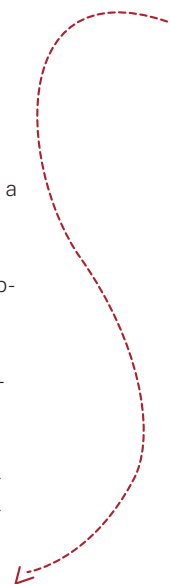
A Tempus Közalapítvány (TKA) 1996 óta foglalkozik hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással támogatja a magyar oktatási, képzési és ifjúsági szektort. Az ez idő alatt felhalmozódott tudás és tapasztalat megfelelő alapot nyújt ahhoz, hogy a TKA a következő időszakban még nagyobb lendülettel és tervekkel, de azonos célokkal folytathassa a munkáját.

Az évforduló alkalmából a közalapítvány munkatársai többféle módon emlékeznek meg az eddig elért sikerekről. **Megújul például a Tempus Közalapítvány logója**, amely őstől minden kommunikációs felületen és rendezvényen

megjelenik arculati elemként, és amely méltó módon emlékeztet arra, hogy immár 25 éve áll a szervezet a pályázók szolgálatában.

A Tempus Közalapítvány munkatársai az ünnepben osztozni kívánnak szakmai partnereikkel, szakértőikkel, pályázóikkal, hiszen az elmúlt években elért sikerek csak közös együttműködéssel válhattak valóra.

Éppen ezért, születésnapi vendégkönyvet hoztak létre a www.tka.hu oldalon, ahol a negyedszázados évforduló alkalmából idézhetők fel a közalapítvánnyal kapcsolatos élmények és emlékek. **A virtuális emlékkönyvben** örömmel fogadják a közös munka, egy-egy kiemelkedő

Emellett a Tempus Közalapítvány bekapcsolódik a Szülők Háza Alapítvány állami gondozott gyerekeket támogató *Tegyél jót! Ülj mellém!* programjába is. A közalapítvány munkatársai önkéntes alapon segíthetik az alapítvány tevékenységeit – és ezzel a gyerekeket –, valamint jótékonyági akciókban vehetnek részt a partnerszervezetnél.

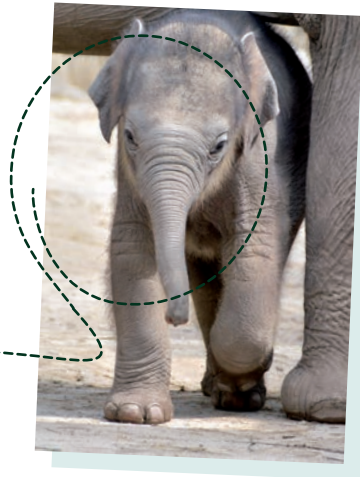
Az ünnepi évfordulóhoz kapcsolódó további információk megtalálhatók a www.tka.hu honlapon.

projekt, emlékezetes esemény, szakmai konferencia vagy továbbképzés kapcsán szerzett tapasztalatokat. Ajándékozza meg Ön is a Tempus Közalapítványt személyes üzenetével!

Az évfordulóhoz kapcsolódóan a közalapítvány is szeretne „ajándékot” adni néhány kiválasztott intézménynek, amelyek munkáját a szervezet nagyra becsüli és támogatni kívánja.

A következő egy évben a Tempus Közalapítvány ezüst fokozatú támogatóként gondoskodik a Budapesti Állat- és Növénykertben nemrég született kiselefántról, **Samuról**. Az örökbe fogadásról szóló emléktáblát ünnepélyes keretek között helyezik el a közalapítvány munkatársai az Elefántház épületén.

EDZSMENT
ORT
zása

IFJÚSÁGI TERÜLETEN
megvalósuló
PÁLYÁZATOK kezelése

25 ÉVES születésnapját
ünnepli a
TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

2015

2019

2016

2021

A FELSŐOKTATÁS
NEMZETKÖZIESÍTÉSÉNEK
támogatása

MAGYAROK EURÓPÁÉRT
DÍJ

08

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

25 ÉVE A PÁLYÁZÓK SZOLGÁLATÁBAN

Nemzetközi
EGYÜTTMŰKÖDÉSEK
támogatása

Európai uniós
ÉRTÉKEK
KÉPVISELETE

NYELVTANULÁS
ösztönzése

Szakpolitikai
TUDÁSMEGOSZTÁS

Innovatív
OKTATÁSI-KÉPZÉSI
MÓDSZEREK
elterjesztése

NEMZETKÖZIESÍTÉSI
FOLYAMATOK
előmozdítása

Külföldi
TAPASZTALATSZERZÉSI
LEHETŐSÉGEK
népszerűsítése

Szakmai
SEGÍTSÉGNYÚJTÁS
a pályázók számára

megközelítőleg
193 MILLIÁRD FT
pályázati
támogatás

több mint
260 000 FŐ
nemzetközi
tapasztalatszerzése

közel
19 000 DB
megvalósult
projekt

A HAZAI SZAKPOLITIKAI TANULÁS SZOLGÁLATÁBAN

A Tempus Közalapítvány (TKA) tevékenységei közé tartozik az Európai Unió prioritásainak és szakpolitikáinak széles körben való megismertetése, az oktatás és a munka világának szereplői közötti párbeszéd és együttműködés támogatása, valamint fórumok és tapasztalatcserék szervezése az oktatás különféle szintű szereplői számára a tudásmegosztás és a szemléletformálás érdekében. Ennek keretében a közalapítvány 25 éve tölt be tanácsadó szerepet Magyarországon, amelynek fókuszában a szakpolitikai tanulás támogatása áll. A szervezet küldetésének tekinti, hogy releváns szakpolitikai, illetve kísérleti eredményeket, a szakpolitikai tanulást segítő anyagokat juttasson el a döntéshozókhöz – ezzel is ösztönözve a szakmai párbeszéd kialakulását.

Az elmúlt negyedszázadban a TKA **tudásközpontja** jelentős tudást halmozott fel a nemzetközi és hazai projektek tervezéséhez és megvalósításához, szakmai rendezvények szervezéséhez, szakértői együttműködések ösztönzéséhez, tanulmányok és kiadványok készítéséhez, szakmai hálózatépítéshez, illetve oktatási kutatásokhoz és fejlesztésekhez kapcsolódóan. A tudásközpont egyik legfontosabb feladata a szakpolitika, a kutatás és a mindennapi gyakorlat közötti kapcsolat erősítése. Fontos szerepet játszott az **Oktatás és Képzés 2020 Stratégiai Keretprogram** megvalósításában – amelyhez az egész életen át tartó tanulás és a korai iskolaelhagyás megelőzésének stratégiája teremtette meg az alapot –, jelenleg pedig az **Európai Oktatási Térség stratégiájában** és a **Digitális oktatási cselekvési tervben** foglaltakhoz történő hozzájáruláson dolgozik (részletesebben a 46. oldalon).

A tudásközpont aktív tevékenységet folytat annak érdekében, hogy elősegítse az **EU szociális, foglalkoztatási és oktatási céljainak és szakpolitikáinak a hazai gyakorlatba való átültetését**, ezért folyamatosan keresi a párbeszéd lehetőségeit a releváns szakpolitikai szereplőkkel és döntéshozókkal.

A TKA tudásmenedzsment-tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít programjai folyamatos elemzésére és a tapasztalatok visszacsatolására, know-how építésére, a jó gyakorlatok bemutatására építő eredménykommunikáció erősítésére, valamint a **digitális oktatás területén zajló szakmai kommunikáció** és a téma körül kialakult együttműködések támogatására. Feladata továbbá a **társadalmi befogadás területén megvalósuló nemzetközi projekt** sikeres koordinálása, a **szakpolitikai kezdeményezések** és a jó gyakorlatok megismertetése és értelmezése az oktatási és képzési ágazaton belüli, illetve a társágazatokkal folytatott párbeszéd további elősegítése.

Az oktatás és képzés területén egyedülálló módon felhalmozott szakmai tudás gyarapítása gyakorta nemzetközi projekteken keresztül történik – jó gyakorlatok cseréjével, gyűjtésével, új adaptációs tervek készítésével, módszertani keretrendszerek fejlesztésével, a szereplők közti párbeszéd serkentésével.

Most az elmúlt évtized legjelentősebb, szakpolitikai tanulást támogató nemzetközi projektjeiből emelünk ki olyan eredményeket és gyakorlatokat, amelyek mind a szakpolitikai szereplők, mind a gyakorlati szakemberek számára hasznosak lehetnek a mindennapi munkájukban.

Farkas Bertalan Péter
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

PSIVET

esélyteremtés szakképzéssel

A 2012 februárjában indult egyéves **PSIVET – Esélyteremtés szakképzéssel** című projekt a társadalmi felzárkózás és a szakképzés közötti összefüggésekre kívánta felhívni a figyelmet. A kezdeményezés az Európai Unió Oktatás és Képzés 2020 Stratégia, továbbá a hazai egész életen át tartó tanulásról szóló stratégia céljainak megvalósulásához a kutatás, a képzés és az információterjesztés eszközeivel járult hozzá.

QALL:

Végzettséget mindenkinek!

A **QALL (Qualification for ALL) – Végzettséget mindenkinek!** című projekt célja az volt, hogy hazai és nemzetközi kutatási tevékenységgel, széles körű társadalmi konzultációval – megyei koordinátorhálózat létrehozásával, képzéssel összekötött műhelymunkákkal és regionális konferenciák szervezésével –, valamint szakpolitikai ajánlásokkal segítse a korai iskolaelhagyás elleni küzdelmet.

A zárókiadvány elérhető:

- A CroCooS – Előzzük meg a lemorzsolódást! című projekt célja egy intézményi korai jelző- és beavatkozási rendszer kidolgozása, és három országban történő tesztelése volt a partnerországokban már működő adatok összegyűjtése és elemzése alapján.
- A kezdeményezés során készített CroCooS Tudásközpont egy olyan komplex rendszer, amelyben az elméleti háttéranyagot tartalmazó Tudástár, a gyakorlati segédeszközök felsorakoztató Eszköztár és az eszközök használatát elősegítő Útmutató elemei szoros kapcsolatban állnak egymással.

A CroCooS Tudásközpont elérhető:

ESLplus

A korai iskolaelhagyás európai tudásportálja jól strukturált és könnyen kereshető minőségi tartalmakat kínál, építve az összegyűjtött és rendszerezett nemzetközi, nemzeti, helyi és intézményi szakértelemre. Az adatbázis segítséget nyújt a pedagógusoknak és szakembereknek, hogy azonosítsák, illetve megfelelő bánásmódban részesítsék a lemorzsolódásban veszélyeztetett diákokat. A jó gyakorlatok keresése és letöltése mellett lehetőség van saját anyagok feltöltésére is! Az adatbázist egy történetgyűjtemény egészíti ki, amelyben diákok és tanárok mondják el saját személyes történeteiket a lemorzsolódással kapcsolatban.

Az EFFeCT (Európai szakmai és módszertani keret a tanárok kollaboratív tanulásának támogatására) projekt átfogó célja az volt, hogy rendszerezze és közzétegye a tanárok kollaboratív tanulásának szakmai hátterét, valamint eszközöket biztosítson annak iskolai, helyi és országos szintű támogatásához. A honlapon közzétett Útmutatóban röviden összegzett szakmai háttér és a Könyvtárból elérhető elméleti anyagok mellett a Módszertárban inspiráló ötletekkel, továbbá facilitátorok számára készített módszertani eszközökkel igyekszünk gyakorlati segítséget nyújtani az együttműködésre épülő tanulás támogatásában.

STAIRS

Az inkluzív oktatást támogató nemzeti rendszerek újragondolása, a STAIRS (Stakeholders Together Adapting Ideas to Readjust Local Systems to Promote Inclusive Education) projekt a társadalmi befogadás területén Európában fellelhető jó gyakorlatok felkutatására és adaptációjára, de leginkább magára az adaptációs folyamat kézzelfoghatóvá tételére fókuszál. Ismerje meg a projektben részt vevő országok jelentéseit, a rendhagyó online tanulmányutak tapasztalatait, és kövesse figyelemmel a megjelenő publikációkat! A STAIRS projektről további információ a 48. oldalon található.

Bemutatkoznak a Tempus Közalapítvány vezetői

Az elmúlt évben számos szervezeti átalakulás történt a Tempus Közalapítványnál, a legtöbb dolog azonban változatlan maradt. A rendkívüli kihívásokkal terhelt 2020-as évről és 2021. újdonságairól is beszélgettünk dr. Varga-Bajusz Veronika főigazgatóval és dr. Molnár Zoltán főigazgató-helyettessel.

dr. Varga-Bajusz Veronika

Milyen volt az első időszak a Tempus Közalapítványnál?

Az a fajta elhivatottság, amit itt tapasztaltam, óriási segítséget jelentett számomra a beilleszkedésnél. Egy vezetéváltás könnyen megakaszthatja a folyamatokat, és hatással lehet a munkavégzés minőségére, de itt ez nem történt meg, ami a szakmai vezetőknek és a munkatársaknak egyaránt köszönhető. Mindenki ugyanazzal a bizalommal és felelősséggel végezte a munkáját, mint ami korábban is jellemző volt, és ez nekem is nagy erőt adott. Úgy látom, hogy **a TKA a lehető legjobb megoldásokkal, szakmaisággal és lelkesedéssel végzi el a rá bízott feladatokat.**

**A SZERVEZET
A SIKERESSÉGÉT
LEGNAGYOBB
RÉSzt
A MUNKA-
VÁLLALÓINAK
KÖSZÖNHETI.**

Mennyiben más a szervezetet közelről látni, mint korábban a Kuratórium tagjaként?

Az egyértelmű volt számomra, hogy rendkívül sokrétű feladata van a közalapítványnak, de csak a hétköznapiakban vált világossá, hogy az előterjesztésekben szereplő néhány mondat milyen elképesztően sok folyamatot fed le.

Korábban a szervezeti működésbe és a folyamatokba nem igazán láttak bele a kuratóriumi tagok, e tekintetben mindenképp szeretnénk egy elmozdulást. Az a célunk, hogy a kuratórium és a szervezet közelebb kerüljön egymáshoz. Ez közös érdekünk, hiszen a kuratóriumi tagok szakmai szempontból releváns módon kapcsolódnak a tevékenységeinkhez, érdemes tehát bevonni őket az előkészítő folyamatokba is.

A koronavírus rányomta a bélyegét a Tempus Közalapítvány tevékenységeire is. Mi az, amit mégis sikerként könyvelhet el a szervezet a 2020-as évből?

Rendkívüli eredmény, hogy a programok folytatódtak, a munkavégzés minősége megmaradt, a rendezvények megvalósítása pedig teljes egészében át tudott kerülni az online térbe.

A tevékenységeinkkel kapcsolatban kiemelkedőnek tartom, hogy a Stipendium Hungaricum program jelentkezőinek számában nem volt érezhető visszaesés. Az Erasmus+ kapcsán is úgy látom, hogy rugalmasan tudtunk reagálni a felmerülő helyzetre és problémákra, a felsőoktatási területen pedig nagyon jó iránynak tartom a digitális kreditszerzés felé való elmozdulást.

A határon túli felsőoktatási támogatások kapcsán folyamatosan egyeztetünk az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkárságával, és néhány ide tartozó programot már mi kezelünk. Emellett a családjogi területtel lebonyolítói megállapodást kötöttünk, ehhez kapcsolódóan a TKA-n belül létrejött az Egyedi támogatások és pályázatok projektiroda és az Európa a polgárokért program utódjának tekinthető Citizens, Rights and Values program kapcsán is zajlik egy gondolkodás a folytatásról. Nem feledkezhetünk meg a Külföldi Nyelvtanulási Program tervezett indulásáról sem, amelynek az előkészületei nagy erővel zajlanak.

A sok változás mellett az állandóság is jelen van a szervezet életében, hiszen 25 éves lett a Tempus Közalapítvány. Miben mérhető ennek a jelentősége?

Az, hogy 25 éves egy közalapítvány, már önmagában is óriási érték, ráadásul a Tempus folyamatosan tudott bővülni az évek során. Úgy gondolom, hogy amilyen értékrend szerint a Tempus működik, az teljes mértékben időálló és fenntartható. Természetesen a szervezet a sikerességét legnagyobb részt a munkavállalóinak köszönheti, és ez megfelelő alapot nyújt ahhoz, hogy közösen, 25 év

tapasztalatait és eredményeit felhasználva, még nagyobb lendülettel és tervekkel folytathassuk a munkát az előttünk álló időszakban.

dr. Molnár Zoltán

Hogyan tudja a Tempusnál kamatoztatni a korábbi tapasztalatait?

Sokféle területtel foglalkoztam már,

mindenhol kicsit mást csináltam. Egy közalapítvány nem minisztérium és nem is versenyszféra, hanem egy sajátos jogi képződmény. **A folyamatoknak, illetve az elvégzett feladatoknak kell a megfelelő szervezeti hátteret megtalálni,** illetve a folyamatokat úgy kell szabályozni, hogy lehetőség szerint átláthatóak legyenek; ne legyenek párhuzamosságok; mindenki tudja, hogy mi a feladat- és hatásköre; tisztában legyünk azzal, hogy az adott feladatot kinek kell ellátnia – ebben tudok én szerepet vállalni.

Milyen céljai vannak a jövőre nézve?

Egy új vezetőségnek a lehetősége és az eszközei is megvannak ahhoz, hogy változásokat idézzen elő, de természetesen nem pusztán a változásért magáért, hanem azért, hogy jobban működjön a szervezet: a szakmai munkát minél inkább kiszolgálja, ne pedig akadályozza.

**AZ A CÉLUNK, HOGY A
TEMPUS ÁLTAL KEZELT
PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA
TOVÁBBRA IS HASONLÓ
SZÍNVONALON FOLYTATÓDJON.**

Győrpál Zsuzsanna
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs igazgatóság

A járvány alatt is szükség van mobilitásra!

A Tempus Közalapítvány válaszai a pandémia kihívásaira

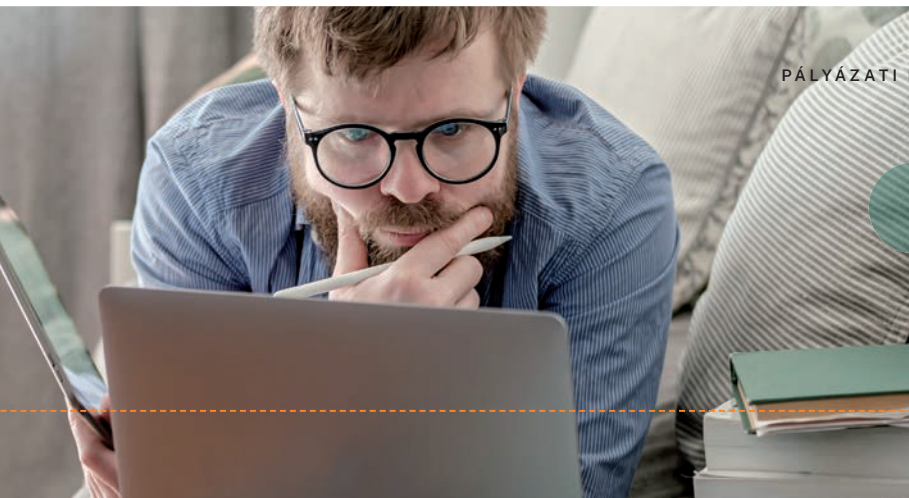
A Covid-19 világjárvány a Tempus Közalapítvány (TKA) felsőoktatási pályázói számára megnehezítette a mobilitások megvalósítását, számos hallgató az elnyert ösztöndíja lemondására, megszakítására vagy halasztására kényszerült. A TKA amellet, hogy maga is igyekezett válaszokat találni a vis maior okozta speciális helyzetre, azon volt – és van a mai napig –, hogy a kihívásokra reagálva információkat és megoldásokat kínáljon a pályázóknak és azoknak, akik támogatást nyertek.

A TKA a járványhelyzet súlyosbodásakor és a korlátozások életbe lépésekor szembesült azzal, hogy az Erasmus+, a Campus Mundi, a CEEPUS, az Államközi, a Magyar Állami Eötvös, valamint a Collegium Hungaricum ösztöndíjasok közül többen anyagi kárt szenvednének olyan okok miatt, mint például a ki- és beutazási korlátozások, megbetegedések miatti szállásfoglalások lemondása, a repülőjáratok törlése, illetve egyéb extra költségek felmerülése. Ezért a közalapítvány azonnal belekezdett egy **online felület** kialakításába és létrehozásába, amelynek segítségével a rendkívüli költségek megtérítésére lehet benyújtani kérelmet. A cél az volt, hogy lehetőség szerint egy ösztöndíjast se érjen anyagi kár a váratlan helyzet miatt. E cikk írásáig 1 133 kérelem érkezett kiutazó magyar és beutazó külföldi hallgatók részéről. A mobilitások lezárása és a kérelmek elbírálása egységes alapelvek mentén történik: egyrészt a külföldön töltött időszakra ösztöndíjat kapnak a hallgatók, másrészt ezen felül minden, a vis maior helyzetből fakadó indokolt többletköltség elszámolható a kérelemben.

A TKA egy másik, a vírus helyzetben alternatív mobilitási lehetőségeket támogató eszköze a „virtuális” és „blended” (legalább részben fizikai) mobilitásokra adható ösztöndíj, mely az Államközi ösztöndíjak, a CEEPUS és a Campus Mundi programokban érhető el.

A virtuális mobilitás során az ösztöndíjas a saját országában folytathatja a tanulmányait, illetve kutatását, amennyiben a fogadóintézmény ezt lehetővé teszi. A virtuális részvételre kredit- vagy időalapú – a fizikai mobilitáshoz képest csökkentett összegű – ösztöndíj adható. A blended mobilitásban akár fizikai, akár virtuális formában megkezdhető a megvalósítás, és menet közben átváltható a másik formára az éppen aktuális körülmények függvényében. Természetesen a fizikai mobilitás időtartamára az eredeti összegű ösztöndíj és kiegészítő támogatás is jár. Mindkét típusú részvételre kitűnő példa a CEEPUS és a Campus Mundi program „digitális kreditszerzése”, illetve az Államközi ösztöndíjas rész- vagy teljes képzéses tanulmányok, nyári egyetemek, vagy akár tanulmányutak.

A magyar állami (Magyar Állami Eötvös és Collegium Hungaricum Ösztöndíj) és Államközi ösztöndíjak területén a 2019/2020-as és a 2020/2021-es tanév során a vis maior miatt az ösztöndíjukat lemondani kényszerülő támogatott kutatói tanulmányutak pályázók számára a TKA lehetővé tette, hogy **a korábbi pályázatu-
kat újból beadják** a 2021/2022-es tanévre vonatkozó pályázati körre, és azok újbóli értékelés nélkül, az eredeti pontszámmal részt vehessenek az új pályázatok között. Számos pályázó élt ezzel a lehetőséggel is.

Az eredetileg tervezett mobilitási programok a fogadó országok folyton változó beutazási szabályai miatt nehezen megvalósíthatók. Az elnyert ösztöndíjak teljesítése érdekében a TKA továbbra is rugalmas feltételeket kínál: az eredetileg megpályázott fogadóintézmény és célország módosítását lehetővé teszi a hallgatók számára, ha a körülmények miatt ez szükségessé válik. Fontos továbbá, hogy a vészhelyzettel kapcsolatos jogszabályi rendelkezések értelmében az ösztöndíjak felhasználási időszaka is jelentősen meghosszabbodik, a CEEPUS programban például a 2020/2021-es tanévre tervezett mobilitásokat akár 2022 elején is meg lehet valósítani.

A fenti megoldásoknak, engedményeknek köszönhetően számos támogatott résztvevő élhet a külföldi ösztöndíj megvalósításának előnyeivel, illetve kiküszöbölheti a vírusterhes időszak anyagi veszteségeit.

Hernádi Anna

Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási igazgatóság

Elindult az Erasmus+ új programszakasza

**REKORDÖSSZEGŰ
FORRÁSOK ÁLLNAK A MAGYAROK
RENDELKEZÉSÉRE**

Az Európai Unió 2021-2027 közötti költségvetési ciklusának elindulásával az Erasmus+ program is új szakaszba lépett. A program megvalósítására uniós szinten több mint 28 milliárd eurós forrást biztosítanak. A magyar pályázók számára várhatóan mintegy **52 millió euró (18 milliárd forint)** pályázati keret lesz elérhető 2021-ben. Magyarország eddig is eredményesen vett részt az Erasmus+ programban, mostantól pedig még többen kapcsolódhatnak be nemzetközi együttműködési és mobilitási projektekbe.

● Stratégiai szemlélet

A korábban alkalmazott projekt szempontú megközelítést minden szektorban felváltja a stratégiai szemlélet és tervezés, melyet az **Erasmus-akkreditáció** kíván elősegíteni. A pályázattípus abban segíti a pályázókat,

hogyan egyszerűsített módon pályázhatnak mobilitási tevékenységekre, és lehetővé teszi, hogy hosszú távon, magas minőségben valósítsanak meg projekteket.

A köznevelési, szakképzési és felnőtt tanulási szektorokban 2021 októberében várható a következő benyújtási határidő, míg az ifjúsági területen folyamatosan nyújtható be akkreditációs pályázat.

A felsőoktatás terén továbbra is az **Erasmus University Charter** elnyerése jelenti az akkreditációt a programba. A szektorban 52 intézmény nyerte már el a részvétel jogát a programban a következő 7 évre, további felsőoktatási intézmények 2021 őszén nyújthatnak be pályázatot.

● Erasmus+ mindenkinek

A kevésbé tapasztalt pályázóknak sem kell aggódniuk: az új programciklusban lehetőség van **rövid futamidejű mobilitási projektek** és **kisléptékű partnerségek** megvalósítására.

Ezek a pályázattípusok kifejezetten az előzetes pályázói tapasztalattal nem rendelkező, kevesebb kapacitással bíró intézmények és szervezetek számára jelenthetnek belépést a programba.

A köznevelés, szakképzés és felnőtt tanulás területén elérhető **rövid futamidejű mobilitási projektek** 6-18 hónap időtartammal azoknak ideálisak, akik csak korlátozott számú kiutazást kívánnak szervezni.

A **kisléptékű partnerségek** a köznevelés, szakképzés, felnőtt tanulás és ifjúság területén elérhető 6-24 hónapos együttműködési partnerségi projektek, amelyek – a 12-36 hónapos partnerségi együttműködés projektekhez képest – kevesebb nemzetközi tapasztalattal rendelkező pályázók számára is ideálisak lehetnek.

A minden pályázattípus esetén igényelhető **inklúziós támogatás** továbbra is opció mind a mobilitási, mind a partnerségi projektek esetében.

● Újdonságok a mobilitási tevékenységekben

A **köznevelési szektorban** a tanulók egyéni és csoportosan is részt vehetnek külföldi mobilitásokban, míg a **szakképzés területén** mobilitási tevékenységként elszámolható a szakképzési versenyeken való részvétel és az oktatók kurzusokon való részvétele. Emellett az akkreditált szakképzési intézmények szervezhetnek tanulói és oktatói mobilitásokat a partnerországok területére, és fogadhatják az onnan érkezőket. A **felnőtt tanulás területén** az alulképzett vagy kevesebb lehetőséggel rendelkező, hátrányos helyzetű felnőtt tanulók is részt vehetnek csoportos (2-30 napos), valamint egyéni (10-30 napos) mobilitáson.

A köznevelés, szakképzés és felnőtt tanulás területén is lehetőség van tanárok, oktatók és trénerek fogadására, valamint előkészítő látogatások szervezésére.

Az ifjúsági szektorban az ifjúságügyi szakpolitikai célok támogatása került a középpontba: a tervezett mobilitási projekteknek igazodniuk kell az **Európai Ifjúsági Stratégiához** és az **Erasmus minőségbiztosítási szabályaihoz az ifjúság területén**.

Új pályázattípus is elérhető: **ifjúsági részvételi tevékenységek**. Ennek keretében helyi, nemzeti vagy nemzetközi projektek valósíthatók meg ifjúsági szervezetek és fiatalok informális csoportjai részvételével. Célja a fiatalok köz- és politikai életbe való bevonása, érdekképviselésük erősítése, valamint a döntéshozók és fiatalok közti párbeszéd kialakítása, hozzájárulva ezzel az **EU Ifjúsági Párbeszéd** kezdeményezéséhez.

Mobilitási tevékenységek esetén minden szektorban választhatók zöld utazási módok (mint vonat, autóbusz vagy autómegosztás), amely esetben +15 százalék utazási támogatás jár.

Az új Erasmus+ program részévé vált a DiscoverEU kezdeményezés, amelyre minden 18 éves fiatal jelentkezhet. A koronavírus-járvány enyhülésével a program októberben visszatér » olvasson bővebben a lehetőségről a 24. oldalon!

● Változások a felsőoktatás területén

A felsőoktatási szektorban elérhetőek az **intenzív programok** (Blended Intensive Programme – BIP), melyek lehetővé teszik a részben fizikai, részben virtuális tevékenységek megvalósítását

hallgatók és munkatársak számára.

A **hallgatói mobilitás keretében** már a felsőoktatási tanulmányok első évében is lehetséges a kiutazás, a részképzés minimális hossza pedig 2 hónapra csökkent. Az ösztöndíjak emelkedtek, bevezetésre került az **online tanulmányi szerződés**, és az **Erasmus+ App** alkalmazás széles körben válik elérhetővé.

A **PhD-hallgatók** az új programciklusban hallgatói és oktatói tevékenységekre is jelentkezhetnek, melyen keresztül lehetőségük nyílik rövid távú mobilitási pályázatra is, ami eddig csak oktatói státuszban volt elérhető.

A **centralizált pályázatok** közül 2021-ben Erasmus Mundus és Jean Monnet tevékenységekre lehet pályázni, míg a Felsőoktatási fejlesztési projektek (Capacity Building in Higher Education) pályázattípus 2022-ben indul újra, hasonlóan az Európai Egyetemi Szövetségek létrehozását szolgáló pályázathoz.

Az Erasmus+ új programciklusáról, pályázati információkról, hírekről, valamint aktuális rendezvényeinkről tájékozódjon megújult weboldalunkon! » erasmusplusz.hu
Hogy semmiről ne maradjon le, kövesse a Tempus Közalapítvány Erasmus+ programhoz kapcsolódó közösségi média oldalait!

- **Erasmus+ tanárok**
– A köznevelési és szakképzési terület pályázóinak
- **Erasmus+ ifjúság és ESC pályázók**
– Az ifjúsági terület pályázóinak
- **Erasmus ösztöndíj hallgatóknak**
– A felsőoktatási ösztöndíjak iránt érdeklődőknek

Ha pedig szeretné közvetlenül e-mail fiókjába kapni híreinket, iratkozzon fel hírlevelünkre!

» erasmusplusz.hu/#newsletter

Új lendületet kapnak a Tempus Közalapítvány kezelésében lévő honlapok

Miben más az új Erasmus+ honlap?

Az erasmusplusz.hu egy friss arculattal rendelkező, felhasználóbarát, könnyen navigálható oldal, ahol a látogatók az Erasmus+ 2021-2027-es programszakaszával kapcsolatos információkról tájékozódhatnak.

Legfrissebb híreinken kívül megtalálható a honlapon az új Erasmus+ program pályázati útmutatója, pályázati felhívása, valamint a pályázati úrlapok is, emellett valamilyen hasznos, pályázáshoz szükséges dokumentum egy helyen érhető el. A honlapon az új programszakaszhoz kapcsolódó, pályázati információs rendezvényeinkről is tájékoztatást nyújtunk.

Elindult az Eurodesk Magyarország Instagram oldala

Az Eurodesk Magyarország a **nemzetközi lehetőségek** iránt érdeklődő **fiatalok számára** idén májusban, az Európai Ifjúsági Hét alkalmával indította el új közösségi médiacsatornáját, az Eurodesk Hungary Instagram oldalt. A felület színes, élményközpontú tartalmakon keresztül mutat be olyan lehetőségeket, mint a külföldi tanulás, szakmai gyakorlat és önkéntesség, vagy a 18 éveseknek

szóló **DiscoverEU** kezdeményezés. Emellett különböző mobilitási programokban részt vett fiatalok osztják meg élményeiket és tapasztalataikat, valamint izgalmas Erasmus+ és Európai Szolidaritási Testület projektek megvalósítói és természetesen a magyar Eurodesk hálózat partnerei is bemutatkoznak a csatornán. **Kérjük, ajánlja az Eurodesk Hungary Instagram oldalt diákjainak!**

Eurodesk Hungary
Kezdd velünk!

Sikerek és eredmények az Európa a polgárokért program elmúlt 7 évében

Megjelent a program záró kiadványa

2020 végén lezárult az Európa a polgárokért program 7 éves pályázati és költségvetési szakasza. Nem ez volt az első ciklus, hiszen a program már 2007 óta biztosít pályázati lehetőséget elsősorban önkormányzatok és civil szervezetek számára. Így a 2007 és 2013 között zajló időszak tapasztalatait, valamint a pályázók és pályázatátók visszajelzéseit is figyelembe véve folytatódhatott 2014-ben, megtartva az elnevezést, de kissé átstrukturálva, egyszerűsítve, még inkább a pályázók igényeire szabva a pályázattípusokat.

Magyarországon már a kezdetektől nagyon népszerűek voltak a program által kínált pályázati lehetőségek, a hazai szervezetek a legaktívabb és legsikeresebb pályázók közé tartoztak. Nem volt ez másképp a 2014-től induló időszakban sem. Hazánk évről évre a legtöbb pályázatot benyújtó országok között szerepelt. A program eredményeit bemutató kiadványban arra vállalkozunk, hogy összegezzük az elmúlt 7 év eredményeit és tapasztalatait. Bemutatjuk a program legfontosabb célkitűzéseit, prioritásait, felvillantjuk a hazai sikereket, valamint megszólaltatunk néhány kiemelkedően aktív pályázót, akik a program nyújtotta lehetőségekről és a pályázatokkal kapcsolatos tapasztalataikról mesélnek.

Bár egy korszak lezárult az Európa a polgárokért program történetében, 2021-től kezdődik egy új. **Ismét elindult egy 7 éves pályázati és költségvetési ciklus.** Az Európa a polgárokért program egy sokkal szélesebb körű portfólióval rendelkező, vagyis a korábbiaknál több

HOGYAN VEHETÜNK RÉSZT AKTÍVAN EURÓPA KÖZÖS ÉPÍTÉSÉBEN? Sikerek és eredmények az Európa a polgárokért programban 2014-2020
A kötet elérhető a Tempus Közalapítvány honlapján: tka.hu » Kiadványok

területet és témakört érintő, **Justice, Rights and Values Fund** (Igazság, Jogok és Értékek Alap*) elnevezésű program **Citizens, Rights and Values Programme** (Állampolgárság, Jogok és Értékek Program*) nevű ágának alprogramjaként folytatódik, megtartva a korábbi célkitűzéseinek, prioritásainak és pályázattípusainak többségét.

Bízunk benne, hogy a kiadvány arra ösztönzi a hazai önkormányzatokat, szervezeteket, hogy – felhasználva a korábbi tapasztalatokat és inspirálódva a sikeres példákból – részt vegyenek az új pályázati programban is, legalább olyan sikerrel, mint a 2014-2020 közötti időszakban.

Frank Nóra

Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ programiroda

Alma a fán

10 év a pedagógusok kompetenciafejlesztésének szolgálatában

A Tempus Közalapítvány Tudásmenedzsment csoportja 10 éve szervez rendszeresen kompetenciafejlesztő műhelyeket **Alma a fán** címmel.

A sorozat évente többször megrendezett alkalmaival, ingyenesen feltöltött előadás- és videóanyagaival, a hozzá kapcsolódó interjúkötetekkel, valamint a legnépszerűbb műhelymunkákból létrehozott, Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel című pedagógus-továbbképzéssel olyan kezdeményezéssé vált, amelyen keresztül az értékes gondolatok – szándékaink szerint – változást hozhatnak a hazai közoktatás világába.

A műhelyek és klubok

A gyermek „megéri az iskolára, mint az alma a fán” – az ALMA A FÁN elnevezésű műhelyek, klubok és interjúkötetek címadó hasonlata Vekerdy Tamástól, az **Alma a fán – Párbeszéd a kompetenciafejlesztésről** című interjúkötetünk egyik beszélgetőpartnerétől származik.

Az első Alma a fán műhelyt 2011-ben rendeztük meg Budapesten. Célunk kezdettől fogva az volt, hogy a gyakorlati pedagógia valamely területéről érkező, kimagasló eredményeket elért pedagógusok megoszthassák inspiráló, jövőt formáló gondolataikat, ötleteiket kollégáikkal. Nem továbbképzést szervezünk, még kevésbé törekszünk itt a rendszerlehetőségek feltárására, szándékunk jóval inkább a szemléletformálás és az érzékenyítés, nem mellesleg pedig a hozzánk érkezők lelkesedésének a fenntartása (utóbbi talán a legfontosabb).

Az egyes műhelyek témái egy-egy nagyobb, aktuális fókusz témához kapcsolódnak: 2019-től ez a társadalmi befogadás az oktatásban. A Covid-19 világjárvány okozta körülményekre tekintettel az utóbbi időben a műhelyek online formátumban kerülnek megrendezésre. Jelenleg készítjük elő 2021 novemberére a szakpolitikai szintű érdekeltek felkutatását és összekapcsolását a párbeszéd elősegítése és ösztönzése céljából.

Kapcsolódó interjúkötetek

Az Alma a fán kötetek interjúi által megteremtett párbeszéd közzétehető formában járják körül az oktatás világának aktuális kérdéseit azzal a céllal, hogy a tanítás, a felnövekvő generációk nevelése, leginkább a tanulás iránt elkötelezett szakmabeliek és laikusok tájékozódását segítsék.

Az interjúkötetek több aspektusból, különböző területeken vizsgálják meg a fókusz téma hátterét, egy-egy szakterület képviselőivel készül, közzétehető, informatív interjúkon keresztül. A kötetek szerkesztésének egyik fontos szempontja, hogy a szélesebb közönség (nemcsak pedagógusok, hanem szülők) számára is érdekes és hasznosítható legyen.

A következő kötet bemutatóját 2022 tavaszára tervezzük, ebben az inklúzió előmozdításával foglalkozó szakértőket, tanárokat, iskolavezetőket és segítő társszakmák képviselőit szólaltatjuk majd meg.

**Csernovitz Adél,
Jakab Erika, Szabó Csilla**
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

Amennyiben szeretne értesülni a legfrissebb híreinkről, iratkozzon fel a TKA hírlevelére és kövesse A tanulás jövője Facebook-oldalt!

KÖZÖS CÉLOK, SZOROSABB EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Stratégiai együttműködési megállapodások megkötéséről döntött a Tempus Közalapítvány Kuratóriuma. Az aláírásra készülve beszélgettünk partnereinkkel a korábbi közös tevékenységekről, valamint az együttműködések jövőbeni lehetőségeiről és fontosságáról.

Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT)

Legyen szó akár az ifjúsági szakemberek képzéséről vagy éppen a mobilitási lehetőségek népszerűsítéséről a fiatalok körében, számtalan közös pont található a két szervezet tevékenységei között. Az elmúlt évekből is láthattunk arra törekvést, hogy kiaknázzuk az ebből származó lehetőségeket. Gondoljunk a Parlamenti Ifjúsági Nap szervezésében és megvalósításában való kooperációra, vagy az uniós Ifjúsági Párbeszéd projekt Nemzeti Munkacsoportjában való együttes szerepvállalásra. Ezekre építkezve a mostani együttműködési megállapodás további kölcsönösen hasznos és előremutató lehetőséget rejt magában mind a fiatalokkal foglalkozó civil szervezetek, mind az informális közösségek számára.

Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK)

A két szervezet tevékenysége szorosan összefonódott az elmúlt években. Ez annak is köszönhető, hogy mind a HÖÖK, mind a tagönkormányzatai elkötelezettek a TKA által biztosított számtalan mobilitási program és támogatási rendszer népszerűsítése iránt, amelynek egyik legékezebb példája az Erasmus+ program intézményi szintű támogatása. Emellett a HÖÖK a Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal Magyarországon tanuló hallgatók számára kortárs mentorálást, továbbá kulturális, turisztikai és hazánk megismerését célzó programokat biztosít. Eddig is nagy hangsúlyt fordítottak arra, hogy ezek a lehetőségek eljussanak a hallgatókhoz, a jövőben pedig a folytatásra – amire kiváló lehetőséget teremt a folytatásra – amire kiváló lehetőséget teremt a TKA-HÖÖK együttműködési megállapodás.

Fulbright Bizottság

Mindkét szervezet elismert, neves ösztöndíjprogramok kezelője, melyek célja az oktatási és kulturális kapcsolatok erősítése, az oktatás nemzetköziesítésének elősegítése. Ezért az együttműködés erősíteni fogja az intézmények jó hírnevét, de növelhető a programok ismertsége, népszerűsége is, és kölcsönösen emelhető az ösztöndíjasok szakmai támogatásának színvonala. A feltételrendszerek lehetőség szerinti összehangolása hosszabb távon hozzájárulhat az ösztöndíjasok számának növekedéséhez és a hatékony működéshez is. Az együttműködés mindkét fél szempontjából elősegítheti a szakmai tapasztalatcserét, a programok minél eredményesebb megvalósítását és a rendelkezésre álló keretek hatékonyabb felhasználását.

Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSZ)

A mobilitás és a nemzetközi kooperáció ugyanúgy érinti a posztgraduális tanulmányokat folytató doktoranduszokat, illetve a posztdoktori kategóriába sorolható PhD-fokozattal rendelkező fiatal kutatókat, mint az alap- és mester-szakos hallgatókat. Ezért különösen fontos az együttműködés annak érdekében, hogy minél több lehetőség váljon elérhetővé e csoportok számára. Az egyéni kutatói utak kiaknázása mellett szükséges a fiatal kutatók korai bevonása is a különféle felsőoktatási együttműködési pályázatokba. Ennek eredményeként az egyre több hozzáértő oktató tudja majd támogatni a pályázatok beadását és megvalósítását, illetve erősíteni az egyetem és ezzel a magyar felsőoktatás nemzetközi hálózati kapcsolatait.

Szabó Bálint

Tempus Közalapítvány, Titkárság

A virtuális mobilitásokban rejlő lehetőségek

Mobilitás, külföldi ösztöndíjak, részképzés, külföldi tapasztalatszerzés

– mind olyan fogalmak, amelyek feltételezik a fizikai távolságot, utazást; vagyis, hogy egy másik országban, egy külföldi egyetemen vagy fogadószervezetnél valósítson meg valaki egy előre tervezett tevékenységet. De mi történik akkor, ha az utazás nem lehetséges?

Mind megtapasztaltuk 2020 tavaszán – és azóta is –, hogy külföldi tanulmányok márpedig lehetségesek fizikai helyváltoztatás nélkül is. A Tempus Közalapítvány által kezelt mobilitási programok ösztöndíjasai a programok mintegy 20 éves fennállása óta először kerültek abba a helyzetbe, hogy rendkívül rövid idő alatt dönteniük kellett: a határok lezárása és a hazautazási lehetőségek megszűnése előtt megszakítják mobilitásukat, és hazatérnek biztonságosnak vélt otthonukba családjukhoz; vagy maradnak ideiglenes otthonukban külföldön, és vállalják, hogy bizonytalan ideig nem fognak tudni hazatérni. Ki-kik kockázatvállalási szintjének vagy tűrőképességének megfelelően döntött, figyelembe véve a szakmai és anyagi következményeket.

A felsőoktatásban viszonylag gyors alkalmazkodást tapasztaltunk minden szereplő részéről: az egyetemek világszerte jóformán egyik napról a másikra álltak át a jelenléti oktatásról virtuálisra. Néhány hét vagy hónap alatt akkora mértékű informatikai fejlődést értünk el mindannyian, amire korábban évek alatt sem volt példa. Az elmúlt másfél évben a legtöbb ösztöndíjas hallgatónak esélye sem volt a külföldi

kiutazásra, csak a virtuális kurzusokba tudtak becsatlakozni. A felsőoktatási egyetemi és szakmai hálózatok tagjai elkezdtek összegyűjteni a jó gyakorlatokat, online konferenciák keretében osztották meg tapasztalataikat – hiszen számos rendkívül kreatív és sikeres fejlesztést és megoldást szült ez a kényszerhelyzet, amelyek minden bizonnyal a pandémia elmúlásával is hétköznapjaink részei maradnak majd.

Az ösztöndíjak szervezése kapcsán meg volt kötve a kezünk: a fizikai mobilitás feltétele minden mobilitási ösztöndíjnak, ezen a 2020. tavaszi és őszi félévben nem tudtunk változtatni. Azonban azt láttuk, hogy a hallgatók többsége sikeresen teljesíti tanulmányait annak ellenére, hogy itthonról végezték félévüket. Közös gondolkodás indult ezért a virtuális mobilitások támogathatóságáról, hiszen a mobilitási programok legfőbb céljai – a külföldi egyetemeken történő félév teljesítése, a nemzetközi közegbe történő bekapcsolódás, a kapcsolatrendszer bővítése – az online térben is megvalósultak. A Tempus Közalapítvány részéről javaslatot fogalmaztunk meg minden olyan, hazai forrásból finanszírozott mobilitási programra vonatkozóan, aminek szabályrendszerét hazai keretek között rugalmasan, az igényekhez és a lehetőségekhez alkalmazkodva módosítani lehet. A hosszas egyeztetéseknek és előkészítő munkának 2021 márciusában lett eredménye:

a Tempus Közalapítvány Kuratóriuma jóváhagyta, hogy a 2021. tavaszi félévtől átmenetileg az Államközi, a CEEPUS és a Campus Mundi programokban meghatározott mobilitási formák esetében virtuális mobilitásra is adható ösztöndíj. Ezzel kapcsolatos részleteket az adott pályázati felhívások tartalmazznak, melyek elérhetők honlapunkon.

A **Campus Mundi ösztöndíjak** tekintetében a részképzésre pályázó hallgatók félévente legfeljebb 300.000 Ft ösztöndíjat kaphatnak virtuális mobilitásra. A támogatás végleges összege függ a virtuális mobilitás időtartamától és a teljesített ECTS kreditek számától. Tekintettel a még mindig kiszámíthatatlan utazási szabályokra, az Európai Unió tagállamainak mindegyikében a mobilitások fizikai, virtuális, vagy blended (legalább részben fizikai) formában is megvalósíthatóak, illetve az éppen aktuális helyzetnek megfelelően rugalmasan módosíthatók egyik formáról a másikra. Az Európai Unió kívüli országokba való mobilitások a bizonytalan helyzetre való tekintettel csak virtuális formában támogathatóak.

Erasmus+

Az **Erasmus+ mobilitások** kapcsán az Európai Bizottság határozza meg a végrehajtás kereteit és szabályait. A 2021-ben indult új Erasmus+ programszakaszban már dedikáltan lehetőség nyílik arra, hogy a mobilitások egy része blended, azaz részben fizikai, részben online formában valósuljon meg. Mi volt a célja e mobilitási forma bevezetésének? Elsősorban a program egyik fő hívószavának, az inklúzióknak a még hangsúlyosabb szerepe. A blended mobilitás egy rövid, 5-30 napos fizikai mobilitást, és egy ehhez kapcsolódó, lehetőség szerint online kooperatív tanulás formájában megvalósuló virtuális részt foglal magában. A program előnyeiből eddig nehezen, vagy egyáltalán nem részesülő hallgatói csoportok számára így mód nyílhat arra, hogy részképzésen vagy szakmai gyakorlaton vegyenek részt. Gondolhatunk itt azokra a hallgatókra, akik akár anyagi okokból, akár életkörülményeik miatt eddig nem engedhették meg maguknak a hosszú távú külföldi mobilitást. Ez a forma tehát elsősorban a hátrányos helyzetű hallgatói csoportokat célozza meg.

A blended mobilitás egy speciális formája a Blended Intenzív Program (BIP). A BIP-ek szervezése legalább három felsőoktatási intézmény együttműködésével lehetséges, ezek mind tanulási, mind egyéb képzési céllal megvalósítható kurzusok, amiken hallgatók vagy munkatársak is részt vehetnek. Például az eddigi, a munkatársak körében nagy népszerűségnek örvendő staff week-ek szervezése is történhet ebben a formában.

A szabályok szerint az Erasmus+ programban csak a fizikailag külföldön töltött időszakra jár ösztöndíj a kiutazóknak, a virtuális részre nem. A program nem támogatja a tisztán virtuális formában megvalósított mobilitást, az új kezdeményezések célja azonban mindenképpen a mobilitás népszerűsítése és vonzóvá tétele, valamint ösztönzés a hagyományos, akár egy-két szemesztert felölelő külföldi tartózkodásra.

Bátorítjuk a felsőoktatási hallgatókat, oktatókat, hogy ne adják fel álmaikat, terveiket, éljenek a mobilitási lehetőségekkel, még ha az részben virtuálisan is tud megvalósulni.

A változatos mobilitási formák, új szabályok és módzatok lehetővé teszik, hogy minden mobilitást tervező megtalálja az élethelyzetének és az aktuális utazási szabályoknak legmegfelelőbb ösztöndíjat.

Az online tevékenység is biztosítani tudja a szakmai és nyelvi fejlődést, emellett nemzetközi kapcsolatok kialakítására is van mód. A pandémia remélhetőleg átmeneti állapot, elmúltával várhatóan a mobilitások is visszatérhetnek a régi kerékvágásba, de addig is érdemes a lehetőségekkel élni.

Györke Julianna, Székely Ágnes

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási igazgatóság

[tka.hu](#) » Főoldal » Hírek »

Online külföldi tanulásért is járhat ösztöndíj

Londoni és tokiói élmények – otthonról

A digitális kreditszerzés jelene és jövője a felsőoktatásban

A Campus Mundi programban bevezetett digitális kreditszerzés lehetőségének köszönhetően a pályázók otthonról online, kiutazás nélkül vehetnek részt a világ bármely fogadóintézménye által kínált kurzusokon, az így teljesített kreditekért pedig ösztöndíjtámogatás is jár. Ennek köszönhetően a pandémiás időszak alatt sem kellett a hallgatóknak teljesen lemondani az ösztöndíjas élményekről, tudásuk bővítéséről.

Noha a Campus Mundi program 2022-ben lezárul, digitális kreditszerzésre 2021. őszig jelentkezhetnek a hallgatók. Az Európai Uniói belüli, de azon kívül eső célpontok is választhatók, ráadásul a teljesített kreditekért 10.000 Ft ösztöndíjtámogatás jár. Fontos azonban tudni, hogy digitális kreditszerzés csak rész-képzés mobilitási típus esetében valósítható meg, a szakmai gyakorlat nem teljesíthető virtuálisan.

De hogy néz ez ki a gyakorlatban? Megkérdeztünk két volt ösztöndíjast, akik a 2021-es tavaszi félévben Campus Mundi digitális kreditszerzésben vettek részt.

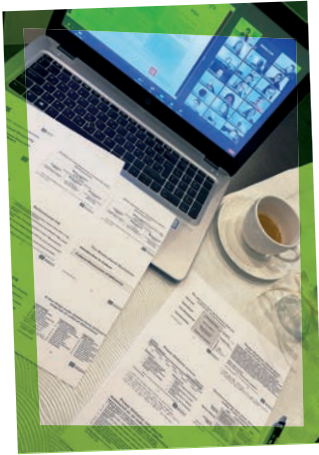

Cseh Rebeka a London School of Economics and Political Science egyetemet választotta, nagy álma volt, hogy egy szemesztert itt tanulhasson. Úgy érezte, hogy gazdasági területen ebben az intézményben olyan tudást sajátíthat el, melyből egy életen át profitálhat. Arra a kérdésre válaszolva, hogy milyen

különbségeket velt felfedezni a külföldi és a hazai online oktatás között, megemlítette, hogy a fogadóintézményében feltűnően kisebb létszámban tanultak az órákon, illetve azok gyakorlatiasabbak és interaktívabbak voltak.

„Sok esetben a gyakorlati órákon teljesen átadták nekünk a terepet az oktatók, hogy különböző esettanulmányok segítségével megfelelő mélységben gyakorlatba fektessük át az elméleti tudásunkat.”

Rebeka az oktatásmódszer-tani eszközök használatában nem talált különbséget az itthoni és a kinti egyeteme között, hasonló rendszereket és programokat kellett tanulmányai során alkalmaznia. A számonkérés menete viszont eltérő volt, ugyanis a megszokott vizsgafeladatsor helyett a külföldi egyetemen egy problémát leíró esettanulmányt kapott kérdésekkel, melyet a félév során tanult elméleti és gyakorlati tudást felhasználva kellett megoldania, és esszé formájában leadnia.

Rebeka szerint ezért nem érdemes kihagyni a digitális kreditszerzést:

„A mai technológiának köszönhetően megvan a lehetőségünk arra, hogy habár a világ különböző pontjain ülünk az órákon – különböző időzónákban –, mégis együtt végzünk el egy teljes félévet kiváló diákokkal.

Rengeteg tehetséges embert ismerhettem meg, érdekesebbnél érdekesebb életutakkal, illetve a változatos online eseményeknek hála számos közös élménnyel is gazdagodhattunk. Továbbá tökéletesen tudtuk kivitelezni a csoportmunkákat is, közös kávézásokkal, megbeszélésekkel tarkítva.”

Egy másik ösztöndíjas hallgatónak, **Kiss Zsófinak**, az időeltolódás nehezítette meg kissé az online szemeszterét, ő ugyanis egy távolabbi egyetemet választott, a Tokyo International University-t. Zsófi azt emelte ki a Campus Mundi digitális kreditszerzés legnagyobb előnyeként, hogy a világ bármely pontjáról teljesíthetők a kiszemelt kurzusok:

„Nagyon tudom ajánlani ezt a módszert azoknak a tudás-szomjas tanulni vágyóknak, akik nem tudnak, nem szeretnének vagy esetleg nem áll módjukban a célországba elutazni, mert így a saját otthonukból, a saját íróasztaluknál ülve is el tudják végezni bármely egyetem képzését.”

Kiemelte, hogy a japán egyetemen a tanárokon kívül egy jól kiépített rendszernek köszönhetően mentorok is segítettek a külföldi hallgatók életét, akár tanulmányokról, akár személyes elintéznivalókról volt szó. Az oktatási rendszert rendkívül fejlettnak találta, Zoomon követte virtuálisan a kurzusokat, a Moodle rendszerbe pedig minden órához tartozó tananyagot és hanganyagot feltöltöttek, amit hasznosnak vélt. Úgy érzi, a virtuális mobilitás hatására fejlődött a kitartása és a reziliencia képessége, hiszen azon felül, hogy a tokiói intézményének időzónájához kellett igazodnia, itthoni egyetemén, Debrecenben is elvégezte a 2021-es tavaszi szemeszterét. A mai világban nagy előny, hogy az informatikai készségei is látványosan fejlődtek, és sok új programot tanult meg kezelni, ezt a tudását pedig tudja hasznosítani majd a későbbiekben.

NEMZETKÖZIESÍTÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

A járványhelyzet egyik pozitív hozadéka, hogy a felsőoktatási intézmények rákényszerültek a digitalizációra és az online megoldások fejlesztésére, ami alapot adott a Campus Mundi digitális kreditszerzés megvalósíthatóságának. Remélhetőleg a technológiai fejlődés és a hallgatók virtuálisan szerzett külföldi tapasztalatai abba az irányba fogják terelni az oktatást, hogy az ismeretek átadása mellett a gyakorlat-orientált tanórák is fókuszba kerüljenek. Emellett a pandémia hatására bevezetett digitális kreditszerzés az inkluzivitás és élethosszig tartó tanulás szempontjából is fontos előrelépés, ugyanis bármilyen életkorban és élet-

szakaszban járó hallgató számára elérhetővé váltak kurzusok világszerte, helyhez és akár időhöz kötöttség nélkül - az online tananyagoknak és a rugalmas oktatási módszereknek köszönhetően. A fentiek mellett környezetkímélőbb is, ha a diákok nem utaznak, hanem a saját otthonukból hallgatják az órákat. Végül, anyagilag is jobban megéri, ugyanis nincsenek utazási és szállással kapcsolatos költségek, nem kell egy másik országban étkezésre vagy programokra költeni, mégis jár az ösztöndíjtámogatás a mobilitás online résztvevőinek is. Bár a fizikai oktatást, mobilitást nem tudja kiváltani, a felsorolt előnyei miatt a digitális kreditszerzésnek

van jövője a felsőoktatásban, akár kombinálva a virtuális és a fizikai mobilitást, akár önmagában.

Kiss-Némethy Nóra
*Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási igazgatóság*

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETTESÉS A JÖVŐBE

CAMPUS
MUNDI

Határtalan lehetőségek az Államközi ösztöndíjakkal

A nemzetközi tapasztalatszerzésnek számos formája létezik. Közös bennük, hogy a kint megszerzett ismeretek és tapasztalatok meghatározzák személyiségünket, a világról alkotott képünket, de a karriertervezésben is fontos szerepet töltenek be. Az Államközi ösztöndíjak mindezekre lehetőséget biztosítanak a felsőoktatás teljes spektrumán, a pár napos tanulmányutaktól a teljes képzéseken át.

Mi az az Államközi ösztöndíj?

Államközi ösztöndíjak alatt azokat a lehetőségeket értjük, amelyek Magyarország és egy másik állam között létrejött kétoldalú oktatási együttműködési megállapodások alapján valósulnak meg.

A felsőoktatási hallgatók, doktoranduszok, oktatók és kutatók mellett kutatóintézetek munkatársai is jogosultak lehetnek a pályázásra, bármely tudományterületről, illetve művészeti ágból. Négyféle ösztöndíjtípusra lehet pályázni, mind kiutazói, mind beutazói irányban: a felsőoktatás mindhárom képzési szintjén elérhető egy vagy két féléves hallgatói részképzésre vagy teljes diplomás képzésre, kutatói-oktatói tanulmányútra, illetve nyári egyetemi kurzusra.

Mivel minden ösztöndíjkiírás az adott országgal kötött megállapodás alapján készül el, a pályázók köre és a pályázás feltételei – így a létszámok, a juttatások mértéke és a szállás biztosítása – országonként és ösztöndíjtípusonként eltérőek.

A Tempus Közalapítvány szerepe

Az egyes országokkal megkötött kétoldalú egyezmények alapján létrejött ösztöndíjak pályázatainak elbírálásában – és gyakran a finanszírozásában is – mindkét állam ösztöndíjat kezelő szervezete részt vesz. Ezt Magyarországon korábban a Balassi Intézet

Magyar Ösztöndíj Bizottsága (MÖB), 2015 óta a Tempus Közalapítvány végzi.

A pályázati lehetőségek és feltételek a Tempus Közalapítvány honlapjáról elérhetőek el, pályázni pedig a scholarship.hu oldalon lehet. Az online pályázati rendszer felhaszná-lóbarát; egyszerű pályázást, szerződéskötést és beszámolást biztosít.

„A világlátott munkaerőt mindenhol szívesen fogadják”

Gát Ákos Bence 2014-től az Igazságügyi Minisztérium munkatársa és a Szegedi Tudományegyetem óraadója. Tudományos tevékenységét 2019-től a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen folytatja doktoranduszként és az Eötvös

József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézet (EUSTRAT) kutatójaként. Részt vett az NKE Nemzetek Európája Karrierprogram kidolgozásában is, ahol a francia köztisztviselő-képző ENA-n (Ecole Nationale d'Administration) szerzett tapasztalatait is felhasználta.

Fő kutatási témája az európai uniós jogállamiság-politika. Az egyetemet Franciaországban végezte, a jog, a közigazgatás és a politikatudomány legfontosabb intézményeiben: a Párizsi Sciences Po-n, a Strasbourgi Egyetemen, a Paris 1 Panthéon-Sorbonne Egyetemen és az ENA-n szerezte diplomáit. Az ENA-n eltöltött időben a francia és a magyar állami ösztöndíjak támogatását is igénybe tudta venni, magyar részről az Államközi ösztöndíjak segítségével. Emellett egy évig tanult Erasmus ösztöndíjasként a barcelonai Pompeu Fabra Egyetemen.

Mi volt meg előbb: a nemzetközi politika vagy a külföldi képzés iránti érdeklődése?

Szegedre jártam francia kéttannyelvű gimnáziumba, ott mutatták be nekünk a francia Sciences Po-t. Akkor már érdekelt a jogtudomány,

a közgazdaságtan, a történelem és a politika; az ötlet pedig, hogy egy különleges francia egyetemen tanulhatok, amely mindezekbe betekintést enged, felkeltette az érdeklődésemet. Így több hazai egyetem mellett, a Sciences Po-ra is beadtam a jelentkezésemet. Franciaországba, majd Spanyolországba kerülve mindig szívesen beszéltem a hazámról, ösztönszerűen igyekeztem elmagyarázni a külföldieknek, hogy mi miért történik Magyarországon. Ahogy az európai viták kibontakoztak, egyre fontosabbnak találtam ezt a feladatot. Megfigyeltem, hogy az említett országok médiafelületein sokszor nagyon egysíkúan jelennek meg a hazánkban vita tárgyát képező kérdések. Innen jött az ötlet, hogy létrehozom a Duel Amical – vitapolitika.hu nemzetközi internetes vitamagazint, ahol a kiegyensúlyozottságot azáltal próbáltuk

elérni, hogy minden témában két ellentétes nézőpontú cikket közzéltünk, az adott országból származó két különböző szerző tollából.

Mit gondol, hogyan lehet motiválni a hallgatókat, hogy világot lássanak az egyetem keretein belül?

Bár elsősorban nem oktatóként dolgozom, sok fiatallal és egyetemistával vagyok kapcsolatban az egyetemen és a minisztériumban végzett munkám során egyaránt. Ezek alapján praktikusán közelíteném meg ezt a kérdést:

először rövidebb utakra érdemes menni. Így a hallgató elindulhat azon az úton, hogy meglátja, megtapasztalja, hogy a megszokott közegén túl milyen lehetőségei vannak, és jobban el tudja dönteni, hogy érdekelné-e a hosszabb időtartamú külföldi mobilitás is.

Biztosítani kell a lehetőségeket, és ösztönözni mindenkit arra, hogy éljenek velük. Lássanak világot, majd kamatoztassák megszerzett tudásukat a munka világában is. Az egyetem első éveiben még a kreditbeszámítás és a külföldön tanult tantárgyak elismertetése az elsődleges, de utána már az foglalkoztat mindenkit, hogy a külföldi tanulmányokat, esetleg

a külföldön szerzett diplomát hasznosítani tudják-e itthon. Megerősíthetem, a közigazgatásban ez mindenképpen egy plusz. Az utóbbi években ez a szektor is sokat változott, fiatalos lendületet kapott – a külföldön megszerzett tudás pedig mindenképpen előnyt jelent az állásinterjú. A kreatív, pontos, precíz és világlátott munkaerőt mindenhol szívesen fogadják.

Mi az, ami miatt érdemes nekivágni a külföldi tapasztalatszerzésnek?

Ha valaki kimegy külföldre, egyszerre ébred rá, hogy mi az erőssége a hazájának és a másik országnak. Ebből tud a későbbiekben is töltekezni, ötleteket meríteni. Megtapasztalja a sokszínűséget, azt, hogy minden országban más a jellemző; és ebből rengeteget lehet tanulni, illetve később profitálni.

A mobilitás emellett önállóságra is nevel. Ez egy nagyon jó teszt, hiszen ilyenkor rá vagyunk kényszerítve, hogy a legegyszerűbbtől a legnehezebb feladatig mindent egymagunk oldjunk meg. Fontos, hogy megismerjünk új országokat, azok kultúráját és nyelvét egyaránt. Ha valaki szilárd alappal érkezik meg egy addig számára idegen országba, akkor csak gazdagodni fog a különbségek felfedezésétől, amelyek nem

felülírják eddigi ismereteit, hanem jól kiegészítik azokat. Az egyik ilyen előny, amire szert tehetünk, a nyelvtudás. Ez egy olyan egyedi ismeret, amivel a munkaerőpiacon is ki lehet tűnni.

További ösztöndíjlehetőségek

Államközi ösztöndíjas kezelésben áll a német-magyar Deutscher Akademischer Austausch Dienst (DAAD), magyarul Német Felsőoktatási Csereszolgálat is, mely tanulmányi és kutatói ösztöndíjakat kínál Németországba – és német kutatóknak Magyarországra –, továbbá 2018-tól az Hubert Curien-Balaton Program, mely francia-magyar közös társadalomtudományi kutatási projekteket támogat (a program természettudományi részét az NKFIH kezeli).

A Tempus Közalapítvány az államközi cserelehetőségek mellett a Magyar Állam által kínált ösztöndíjakat is koordinál, így az osztrák-magyar kapcsolattörténetet kutatók számára a bécsi Collegium Hungaricum szólvalehetőséget, valamint a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjat, amely kiemelkedő teljesítményű és képességű fiatal kutatóknak, művészeknek és szakembereknek szól valamennyi tudományterületen, a világ bármely országába.

ÁLLAMKÖZI
ÖSZTÖNDÍJAK

MAGYAR ÁLLAMI
EÖTVÖS
ÖSZTÖNDÍJ

PROJEKTBEZÉGEN-
KÉNTI PERSONNÁL-
VÁLTÁSÚ
DAAD-TKA
PROJEKTSZERVEZÉSI
ÖSZTÖNDÍJAK

COLLEGIUM
HUNGARICUM
ÖSZTÖNDÍJ

PROGRAMME
HUBERT CURIEN
- BALATON
PROGRAM

Tóth Bianka

Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási igazgatóság

„Közösen jobbak vagyunk, erősebbek és versenyképesebbek” –

Bemutatkozik a Pécsi Tudományegyetem Nemzetköziesítési Akadémiája

A belső tudásmegosztás és a mindent átható nemzetköziesítési törekvések kiemelt szerepet játszanak a Pécsi Tudományegyetemen. Ennek érdekében olyan belső tréningeket indítottak itt el, melyek az évek során stabil, magabiztos projekttevékenységként ki magukat Nemzetköziesítési Akadémia néven. De hogyan épül fel ez a projekt és milyen hatással van az intézményre? Dr. Tarrósy István a PTE Nemzetközi Igazgatója és Árvai Péter igazgatóhelyettes válaszolt kérdéseinkre.

Mikor és milyen céllal indult a Nemzetköziesítési Akadémia a Pécsi Tudományegyetemen?

Dr. Tarrósy István: 2000-ben, az akkori felsőoktatási integrációt követően megalakult Pécsi Tudományegyetemen már létrejött ennek a projektnek az elődje, de az évek során sok minden változott. 2015-ben az akkori rektori vezetés kezdeményezte, hogy újból legyen egy olyan központi egysége a PTE-nek, amely a nemzetköziesítési feladatokat intézményi szinten erőteljesen és határozottan koordinálja. Nemzetközi kapcsolatokért felelős igazgatóság alakult meg azzal az alapkoncepcióval, hogy a kollégák által birtokolt tudást és kapcsolatrendszert terjesszük ki az egész intézményre, tanuljanak belőle mások is, és ezáltal legyünk közösen jobbak – így az egész intézmény láthatóbb, versenyképesebb pozíciót tölthet be a hazai és nemzetközi térben. Ennek érdekében indítottunk el több belső tréninget, amit Nemzetköziesítési Akadémiának nevezünk el.

Mi alapján választják ki a témákat illetve az előadókat?

Árvai Péter: Vannak előre tervezett, fix témák, hiszen a nemzetköziesítés sok esetben adott feladatokkal jár. Az egyetemi kollégák is gyakran adnak elő ezeken az alkalmakon, de külsős előadókat is meg szoktunk hívni, például az idegenrendészeti főigazgatóság regionális irodájából. Egy másik lehetőség, ha kifejezetten azzal a céllal küldjük ki az egyik munkatársunkat egy nemzetközi konferenciára vagy tréningre, hogy hazatérésekor tartson egy előadást a kint megszerzett ismereteiről.

De workshopokat is szervezünk, ahol kifejezetten egy adott időszak vagy egy adott téma átbeszélése a cél. Tavaly járt le az előző nemzetköziesítési stratégiai ciklusunk, és az új stratégia előkészítéséhez az akadémiát is felhasználtuk. Kb. 50 adminisztratív kolléga bevonásával a Nemzetköziesítési Akadémia keretében workshop-sorozatot szerveztünk különféle témákban, amelyek során kijelöltük a célokat és elvárásokat magunkkal szemben a következő 4-5 éves időszakra.

Ki a Nemzetköziesítési Akadémia célcsoportja?

Árvai Péter: Főként a nemzetköziesítéssel foglalkozó kollégák. Ők egy sok szempontból vegyes társaság. Egy részük kifejezetten hallgatótoborzással foglalkozik, másik részük mobilitási vagy képzési programokkal.

Dr. Tarrósy István: Intézményi szinten direkt kapcsolatrendszerek léteznek a kari vezetésekkel, ezért értelemszerűen időről időre megjelennek dékánok, dékán-helyettesek is az akadémián. Legutóbb például a műszaki kar

dékánja és a közigazgatási kar dékán-helyettese mutatta be azokat a közös diploma programokat, amelyekkel ezek a karok rendelkeznek. Továbbképzés jelleggel egyébként bárki csatlakozhat. Ha egy kolléga úgy érzi, igénye van arra, hogy pénzügyi területen továbbképezze magát, akkor ilyen témájú előadásba is be tud kapcsolódni.

Kezdetben élőben zajlottak ezek az események, a vírushelyzet miatt azonban az akadémia is átköltözött a virtuális térbe. Melyik megoldást látták hatékonyabbnak?

Dr. Tarrósy István: Remekül működik az akadémia az online térben is. Sőt, bizonyos esetekben akár pörgősebbek és rendszerezettebbek ezek az alkalmak. Ez persze nem feltétlenül jobb, hiszen ideálisabb, amikor fizikailag találkozunk és megvan a személyes kontakt, de az online térben sokszor feszesebb a feladatvégzés.

Árvai Péter: Kihívást is jelentett ez az új helyzet, éppen ezért segítséget kértünk egy munkahelyi szervezetpszichológus facilitátortól, aki olyan módszereket hozott be, melyek alkalmazásával hatékonyabban tudtunk együttműködni.

Változott a koncepció a kezdetekhez képest az elmúlt évek során?

Dr. Tarrósy István: A belső tudásmegosztás mint koncepció nem változott, csak folyamatosan építkezik az adott témák, igények és aktuális feladatok mentén. A szervezést persze folyamatosan csiszoljuk, de a vezérgondolat továbbra is ugyanaz: közösen jobbak vagyunk, erősebbek és versenyképesebbek.

Van észrevehető hatása az akadémiaának intézményi szinten?

Dr. Tarrósy István: A hatása egyrészt az intéz-

ményi stratégiai program megvalósulásában látható, aminek célja maga a nemzetköziesítés. Ennek a folyamatos, egyre professzionálisabb kidolgozottságában, megvalósulásában látjuk az akadémia sikerét.

Ezen felül a kollégák részéről is pozitív a visszajelzés. Az újonnan érkezőknek szinte kötelező a részvétel az akadémia előadásain, a munkavégzés és a közös gondolkodás hatékonysága ezáltal érezhetően nőtt. Azt látom, hogy amióta zajlik ez a projekt, operatív és emberi szinten is sokkal integráltabb együttműködési kultúra alakult ki a PTE-n.

Árvai Péter: Szerintem az eredményesség legjobb fokmérője az igény. Hogy a kollégák folyamatosan várják, témákat javasolnak és örömmel jönnek. Ez nagyon fontos visszacsatolás.

Mik a hosszú távú tervek a projekttel?

Dr. Tarrósy István: Részt veszünk az Európai Egyetemek programban. A European Digital UniverCity (EDUC) konzorciumban vagyunk tagok, melynek egyik célja, hogy olyan egyetemes, hat európai egyetemre kiterjesztett stratégiai keretet alkossunk meg, melyben pl. az akadémia eszköz lehetne mindannyiunk számára. Ezt a pécsi gyakorlatot tehát továbbgondolhatónak tartom akár európai szinten is.

Árvai Péter: Álszerénység nélkül lehet mondanivaló, hogy a Nemzetköziesítési Akadémia nagyjából kész. A munka az, hogy ezt fenntartsuk, megtartsuk és továbbvigyük. Nagy fejlesztést nem biztos, hogy kell eszközölni, de ha igen, azt a kollégák úgymint jelezni fogják felénk.

Deme Felícia

*Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási igazgatóság*

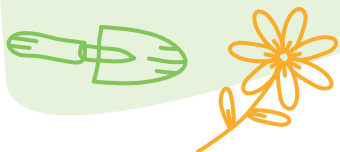
Egy hely a közösségnek

Nemzetközi hallgatók agroökológiai kertje a MATE-n

STIPENDIUM
HUNGARICUM

Amikor 2020 áprilisában a COVID-19 járvány elérte Magyarországot, külföldi hallgatók száza rekedtek a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (korábban Szent István Egyetem) gödöllői kollégiumában a nyárra. Ekkor született meg a SZIA Agroökológia kert (kezdeti nevén a Nemzetközi Hallgatók Közösségi Kertje) nevű hallgatói kezdeményezés, amelynek célja, hogy a lezárások hallgatókra gyakorolt fizikai, érzelmi és gazdasági következményeit enyhítse. A projekt gyorsan népszerű lett, és azóta az egyetem komplex programjává nőtte ki magát. Maria Fernanda Ramos Diaz-t, a MATE ecuadori PhD-hallgatóját és a projekt kezdeményezőjét kérdeztük arról, hogyan valósult meg a kert ötlete.

Meséljen egy kicsit magáról! Miért választotta Magyarországot a tanulmányai helyszínéül?

Közel öt évvel ezelőtt érkeztem Magyarországra a Stipendium Hungaricum Ösztöndíjprogram támogatásával, és kezdtem el a Széchenyi István Egyetem vidékfejlesztési mesterképzését. Nem sokat tudtam Magyarországról, de nagyon izgalmasnak és egyedinek találtam a magyar nyelvet és kultúrát. Megszerettem az országot, így a mesterképzés után úgy döntöttem, hogy itt folytatom a tanulmányaimat. Végül a Regionális Tudományok Iskolájának doktori képzésén kezdtem el a PhD-fokozatot az agroökonómia és élelmiszerrendszerek társadalmi vonatkozásainak témakörében.

Hogyan indult a Nemzetközi Hallgatók Közösségi Kertjének ötlete? Melyek voltak az első lépések a megvalósításban?

Mindig is érdekelt a mezőgazdaság, van valami elképesztő izgalmas abban, hogy mi magunk termeljük meg az élelmiszerünket. Magyarországon nem volt arra lehetőségem, hogy saját kertem legyen, bár nagyon szeretek növényekkel foglalkozni. Amikor 2020 elején bejelentették a lezárásokat, és a nemzetközi

diákok a gödöllői kollégiumban rekedtek, az első gondolatom az volt, hogy ez egy remek lehetőség arra, hogy létrehozzunk egy közösségi kertet. Az egyetem nyitott volt az ötletre, és a megvalósításhoz egy 400 négyzetméteres földet kaptunk a Kertészeti Intézettől.

Rengeteg volt a bizonytalanság akkoriban, ami lelkileg nagyon megterhelte a diákokat, így felértékelődött a közösség és az aktív cselekvés szerepe, sok diák csatlakozott a kezdeményezéshez.

Milyen elvek mentén alakították ki a kert koncepcióját?

Ez egy agroökonómiai kert, ami azt jelenti, hogy fenntartható módon, organikusán és növényvédőszer nélkül termesztünk zöldségeket. Az agroökonómia alapelveihez tartozik az is, hogy figyelembe vesszük az élelmiszerrendszerek társadalmi hatását, a termelés és természet összhangját, a tudatos fogyasztást és az élelmiszer-önellátás szempontjait is. A kertben mindenki önkéntesként dolgozott.

Kezdetben az volt a célunk, hogy azoknak diákoknak termeljünk élelmiszert, akik a kertben dolgoznak. Sokfajta zöldséget, 42 növényfaj 68 változatát termeltük a kertben. A hagyományosabb zöldségek mellett, mint a krumpli vagy paprika, számos új növényt, például szivárványrépát is termesztettünk, amit a legtöbb diák korábban nem is ismert. Egy idő után már

több zöldséget termeltünk, mint amennyire szükségünk volt, ezért elindítottunk egy heti rendszerességű piacot a kollégium előtt a diákok és az egyetemi dolgozók részvételével. A piac egy népszerű közösségi esemény lett, ahol különböző kultúrájú emberek találkozhattak, beszélgethettek. Olyan eseményeket is szerveztünk, ahol a diákok szülőhazájának tradicionális ételit készítettük el a kertben termesztett zöldségekből. Ezek az események megerősítették a közösségi életet, ami az egész kezdeményezés egyik fő célja is volt.

Hogyan alakult ezután a kezdeményezés? Melyek a legújabb fejlemények a kerttel kapcsolatban?

Kezdetben kevésbé volt jellemző a szervezetség, inkább organikus úton alakultak a munkafolyamatok. Ahogy egyre népszerűbbé vált a projekt, szükségessé vált a professzionális munkarendszer bevezetése, amivel további hallgatók bevonására és együttműködések kialakítására nyílt lehetőségünk. **Elindítottunk egy strukturált, az agroökonómia alapelveire épülő három hónapos gyakorlati önkéntes képzési programot, ahol a hallgatók vezetői és szervezési készségeket sajátítanak el, miközben az élelmiszerekről és a mezőgazdaságról tanulnak.**

Mindeközben az egyetemről kaptunk egy új földterületet, amely a korábbinál jóval közelebb van a kollégiumhoz. Ők kapcsoltak minket össze a Török Együttműködési és Koordinációs Ügynökséggel (TIKA) is, akiktől rengeteg

NEMZETKÖZIESÍTÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

támogatást kaptunk az infrastruktúránk kialakításához. Öntözőrendszert, hűtőhelyiséget, kerti és konyhai eszközöket biztosítottak számunkra, és így már főzőtanfolyamokat is tudunk szervezni. Együttműködésre léptünk továbbá egy helyi nonprofit szervezettel, a Diverzitás Alapítvánnyal is, akik a helyi, gödöllői közösség elérésében nyújtanak nekünk nélkülözhetetlen segítséget.

Melyek a kert legfontosabb hatásai, eredményei?

A projektnek számos társadalmi haszna van: megerősíti az egyetemi közösséget, megismerhetjük egymás kultúráját, és tudatosabb fogyasztásra tanít. A diákok új készségeket sajátítottak el, és emellett értékes tapasztalatot szereztek, amiket majd hazatérésükkor a saját kezdeményezéseikben hasznosíthatnak. Több diák is saját kertet indított el, vagy csatlá-

A Diverzitás Közhasznú Alapítvány és a MATE együttműködése több évre nyúlik vissza. Egyrészt nemzetközi képzésfejlesztési projekteken dolgoznak együtt, mint amilyen az agroökológia témájú Erasmus+ projekt; másrészt a diákok gyakornoki lehetőséget kapnak az alapítvány szociális kertjében; valamint gyakran az egyetem diákjai közül kerülnek ki az alapítványi rendezvények biogazdálkodási szakértői. A nemzetközi hallgatók közül többen – köztük interjúalanyunk, Maria Fernanda Ramos Diaz is – az alapítványnál önkéntesek. A SZIA Agroökológia Kertet a Diverzitás eszközökkel, infrastruktúrával és tapasztalatmegosztással a kezdetektől támogatja, 2021 tavaszától pedig az alapítványt bízták meg azzal a feladattal, hogy a kert működtetéséért feleljen a következő 5 évben, együttműködve az egyetemi diákokkal.

kozott más közösségekhez a kertben szerzett tapasztalatoknak köszönhetően. Sokkal tudatosabbak lettek abban, hogy milyen ételt fogyasztanak, és jobban odafigyelnek arra, hogy ne pazarolják az élelmiszert, hiszen már tudják, hogy milyen sok munkával jár ezeknek a zöldségeknek a termesztése.

A kert környezeti hatása is kiemelkedő: számos beporzó telepet hoztunk létre, és fenntartható eljárásokkal javítottuk a talaj minőségét. Mindemellett a projekt gazdasági eredményei is fontosak: nagyjából 800 kilogramm, jó minőségű zöldséget termesztettünk hozzávetőlegesen 1 millió forint értékben 2020 áprilisa és novembere között, ami nagyban segítette a diákok anyagi lehetőségeit.

Hogyan tervezik a folytatást? Melyek lesznek a következő lépések?

A célunk jelenleg az, hogy egy nélkülünk is működő programot alapozzunk meg, amit a későbbi hallgatók is folytatni tudnak.

Szeretnénk továbbvinni az önkéntes képzési programot, ezzel is biztosítva a megfelelő diákok kiválasztását, és szeretnénk a magyar hallgatókat is bevonni a projektbe. Ugyanakkor nem csak zöldségtermesztésről van szó: **a kertnek az is célja, hogy teret biztosítsunk a kutatásnak, a közösségi életnek és az élelmiszerrendszerek, valamint a mezőgazdaság jobb megértésének.**

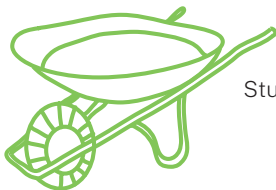
Önnek személyesen mit jelent ez a kert?

A kert számomra egy olyan platform, amely segít feltárni és megérteni a környezetvédelmi, élelmiszeripari és mezőgazdasági kérdéseket, kihívásokat. Ugyanakkor mindez egyfajta ellenállás is: kezünkbe venni az irányítást, és a hagyományos környezetkárosító élelmiszeripari modellel szemben, saját önfenntartó rendszereket létrehozni. Ez az, ami motivál, és ez másokat is inspirál.

Nagyon fontos még, hogy egy közösséget is létrehoztunk, és rengeteget tanultunk egymás kultúrájáról. Csodálatos közös pillanatok éltünk át, ami a nemzetközi diákoknak célt és inspirációt ad – és mostanában éppen erre van mindannyiunknak szüksége.

Farkas Zsuzsanna

Tempus Közalapítvány,
Study in Hungary igazgatóság

A felsőoktatási intézményeknek gyorsan és hatékonyan kellett reagálniuk a járványhelyzet okozta kihívásokra. Milyen szervezési és módszertani tapasztalatokat szereztek a távoktatás időszakában az egyetemeken? Hogyan alakult a nemzetközi hallgatók helyzete a pandémia ideje alatt? Milyen újfajta lehetőségek kínálóznak most a nemzetközi hallgatók toborzására?

Többek között ezekre a kérdésekre kerestük a választ a Tempus Közalapítvány nemzetköziesítési kiadványában, amelyben az itt szereplő interjú is megtalálható.

A Nemzetköziesítünk 5. – Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai című kiadvány elérhető a Tempus Közalapítvány honlapján:

www.tka.hu » [Kiadványok](#) » [Campus Mundi](#)

Elstartolt a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram

DIASZPÓRA
Felsőoktatási Ösztöndíjprogram

2020 őszén elindult a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram első pályázati időszaka, amely új lehetőségeket nyit a külföldön élő, magyar felmenőkkel rendelkező, magyar identitású fiatalok számára azért, hogy kinyitja a kaput számukra a magyar felsőoktatás felé.

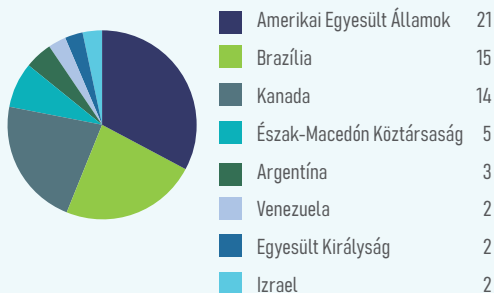
Az első – 2021/2022-es tanévre szóló – pályázati körben összesen 158 jelentkező adta be pályázatát, közülük 122 fő dokumentálta magyar kötődését. A pályázóknak motivációs levelet kellett benyújtani a pályázathoz, amiket független szakértők értékelték. Örömteli volt olvasni, hogy e pályázati lehetőséggel élve milyen sok fiatal szeretne visszatérni a magyar gyökereihez, jobban megismerni a magyar kultúrát és hagyományokat, megtanulni a nyelvet, majd ezt a tapasztalatot és tudást visszavinni az országukba, hozzájárulva egy összetartó helyi magyar közösség létrehozásához. A motivációs levelek között számos megható történettel is lehetett találkozni – ilyen volt például a második világháborúban eltűnt dédnagyapáját felkutatni vágyó hallgató írása.

A pályázók a világ szinte minden tájáról jelentkeztek, azonban a felvehető pályázók több mint 60%-a az Amerikai Egyesült Államokból, Kanadából és Braziliából érkezett.

A felvehető pályázók országok szerinti megoszlása

(a diagram csak azokat az országokat tartalmazza, ahonnan kettőnél több felvehető pályázó jelentkezett)

A felvételi eljárás során 76 pályázó sikeresen felvehető minősítést szerzett.

Az intézményi felvételi eljárás során megfelelőek közül legtöbben alapképzésre (24 fő) és mesterképzésre (21 fő), 16 fő osztatlan képzésre – akik közül 13 fő orvosi képzésre –, 13 fő magyar nyelvi előkészítő képzésre nyert felvételt. Legkevesebben a doktori képzésre jelentkeztek.

A jelentkezők többsége idegen nyelvű képzést választott.

A felvehető pályázók megoszlása különböző képzési szinteken

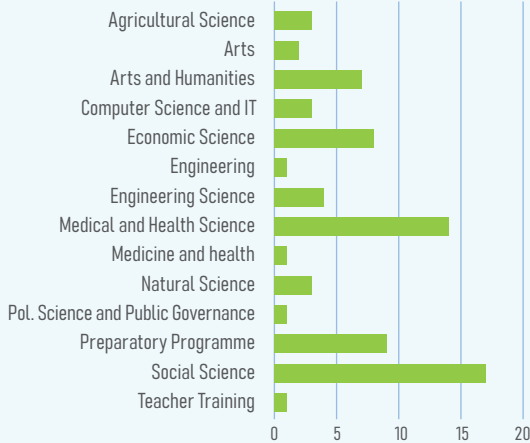
A Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram célja, hogy hozzájáruljon a magyar felmenőkkel rendelkező, magyar kötődésű, diaszpórában élő fiatalok Magyarországhoz, a magyar kultúrához való kötődésének erősítéséhez, magyar nyelvtudásának fejlesztéséhez azáltal, hogy lehetőséget biztosít a magyar felsőoktatásban való részvételre. Kíváncsian várjuk az első tanév tapasztalatait és a leendő hallgatók visszajelzéseit. A programra legközelebb 2021 őszi jelentkezők az érdeklődők.

A programról további információk érhetőek el a Hungarian Diaspora Scholarship Facebook oldalon www.facebook.com/hungariandiasporascholarship/ és a diasporascholarship.hu weboldalon.

Venczák Enikő
Tempus Közalapítvány,
Study in Hungary igazgatóság

A felvehető pályázók megoszlása képzési területenként

Helyezkedés a munkaerőpiacon. A külföldi diplomások pályakövetése

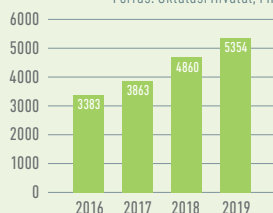
Az erősödő felsőoktatási mobilitással egyre fontosabbá váltak azok a kérdések, amelyek a felsőfokú tanulmányaikat befejező frissdiplomások munkaerőpiaci helyzetével, életpálya-kihívásaival, nehézségeivel foglalkoznak. A külföldi diplomások pályakövetése ugyanakkor kevésbé kutatott tématerületnek számított az elmúlt időszakban. Ezt az űrt hivatott kitölteni a Tempus Közalapítvány és az Oktatási Hivatal által készített felmérés.

Hazánkban az utóbbi években a diplomások pályakövetése központi témává vált, e területen kiemelt tapasztalatokkal rendelkeznek mind a felsőoktatási intézmények, mind azok a szervezetek, amelyek részesei voltak a diplomás pályakövető rendszer kiépítésének, fejlesztésének. Erre a tapasztalatra épített a Tempus Közalapítvány is, amikor az Oktatási Hivatallal való együttműködésben valósította meg azt az empirikus kutatást, amely a külföldi végzettségre, diplomásokra fókuszált. A 2020 szeptemberében indult, *A Magyarországon végzett nemzetközi hallgatók pályakövetése* c. kutatás célja az volt, hogy a külföldi hallgatók hátteréről, a munka világába való átmenetről, valamint Magyarországgal való kapcsolatokról mélyebb képet kapjunk, a 2012 és 2019 között abszolvált hallgatókra fókuszálva. E kutatás eredményeit felhasználva 2021 tavaszán sor került a Stipendium Hungaricum program keretében végzettség pályakövető felmérésére is.

Az elmúlt években a külföldi hallgatók számának emelkedésével természetesen a diplomával végzett külföldi hallgatók száma is nőtt. 2016-ban 3383, 2019-ben pedig már

5354 külföldi hallgató szerzett diplomát valamely hazai felsőoktatási intézményben. Ez a szám a következő években várhatóan tovább emelkedik. A 2020/2021. őszi félévben az utolsó éves külföldi hallgatók száma 5890, a tavaszi félévben pedig 8420 volt. A Stipendium Hungaricum program keretében az utolsó évesek száma az őszi félévben 2234 főben határozható meg, a tavaszi félévben pedig 3223 fő volt.

Diplomával végzett külföldi hallgatók statisztikai száma (2016-2019)
Forrás: Oktatási Hivatal, FIR OSAP

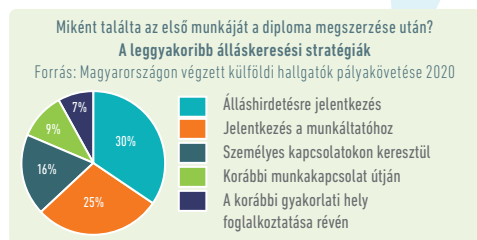
Napjainkban a fiatalok életpályája sokrétű, nehezen feltérképezhető. A kutatások szerint a külföldi végzettség életpályája sajátos, a hazai diplomásoktól eltérő képet mutat. E kutatás is megerősítette azokat a nemzetközi eredményeket, melyek szerint például a külföldi diplomások nagy százaléka visszatért a képzéshez, illetve közöttük viszonylag magas a munkanélküliek aránya. Az adatfelvétel időpontjában, 2020 elején a megkérdezettek 55 százaléka teljes állású munkavállaló volt, közel 19 százalékuk vett részt valamilyen képzésben, továbbképzésben, 13 százalék munkanélküli helyzetben volt, és valamivel kevesebb mint tizedük, 8 százalékuk rendelkezett részmunkaidős állással.

Több kell, mint diploma

A diplomások életpályáját, foglalkoztathatóságát természetesen számos tényező határozza meg. A kutatás alapvetően arra fókuszált, hogy a végzettség, a különböző szakmai kész-

ségek megszerzése hogyan válik be, miként hasznosítható a munkaerőpiacon. A diploma megléte fontos tényező, bár területenként, szektoronként eltérő az értéke. A szakmai és általános készségek ugyanakkor valamennyi területen egyre fontosabbá válnak. A kommunikációs készségek tekintetében például a külföldi diplomások szerint a képzésük leginkább a prezentációs készségek fejlesztését jelentette, legkevésbé pedig az írásbeli kommunikációs készséget illetően volt hasznos, az általános és szakmai készségek fontosságát pedig néha alulértékeli a diplomával szemben. Az egyetemek szerepe nemcsak az akadémiai, hanem a szakmai készségek fejlesztésében is elengedhetetlen.

A felsőfokú képzés a közösségek megtalálásának, kiépítésének fontos terepe. A munkaerőpiaci elhelyezkedésnél a felsőfokú tanulmányok során kialakított kapcsolatoknak a külföldi diplomások esetében is fontos szerepe van. A leggyakoribb elhelyezkedési stratégiák között szerepel a személyes kapcsolatokon keresztüli érvényesülés, valamint sokan a korábbi gyakorlati vagy munkahelyi kapcsolatokon keresztül találták az első munkájukat a diploma megszerzése után.

A képzés során a külföldi hallgatóknak lehetőséget és időt kell adni, hogy kapcsolatokat építsenek ki a szakmai közösségekkel, például egy-egy szakmai gyakorlat során.

Kapcsolat Magyarországgal

Szintén érdekes kérdés, hogy az itt tanult külföldi hallgatók hány százaléka hagyja el hazánkat. A kutatás szerint a válaszadók közel 60 százaléka jelenleg már nem él hazánkban.

A Magyarországról való elköltözés okai között szerepel az otthoni családi, szoros közösségek fontossága, a magyar nyelv ismeretének hiánya, valamint a munkaerőpiaci viszonyok. Ezek az elhelyezkedési esélyeket is befolyásolják, hiszen a nem kielégítő magyarnyelv-tudás, a kevés munkatapasztalat és a munkáltatók hozzáállása is akadályozó tényező lehet.

Fontos kérdés volt, hogy a külföldi diplomások visszatekintve hogyan értékelik a hazai felsőoktatást. A 2020. évi kutatás válaszadóinak közel háromnegyede elégedett a magyarországi felsőfokú képzéssel. A megkérdezettek 53 százaléka tartja értékesebbnek a magyar diplomát, mint a saját országa felsőoktatási intézményei által kibocsátott diplomát, míg 37 százaléka értékeli egyenértékűnek azzal.

A külföldön élő hallgatók 39 százaléka az itteni tanulmányai befejezését követően visszalátogatott Magyarországra, és többségük, 80 százaléka élénken követi a Magyarországgal kapcsolatos híreket, eseményeket.

Kasza Georgina

Tempus Közalapítvány,
Study in Hungary igazgatóság

A kutatási gyorsjelentés a Tempus Közalapítvány honlapján érhető el.
tka.hu » [Kiadványok](#)

PROFFORMANCE – kinek és miért jó az oktatói teljesítményértékelés?

Ha értékelésről beszélünk, sokféle érzés, gondolat merül fel az emberekben. A PROFFORMANCE projekt elején megkérdeztük a részt vevő szakértőket, hogy számukra mit jelent az értékelés fogalma. Az alábbi ábrán látszik, hogy legtöbbször a „visszajelzés”, a „fejlődés”, a „minőség” és a „reflexió” szavak jutottak eszébe.

A PROFFORMANCE projekt célja egy olyan keret- és eszközrendszer kidolgozása, amely támogatja az európai és nemzeti szakpolitikai célok, intézményi stratégiák mindennapi gyakorlatba ültetését, lehetővé teszi az egymástól való tanulást, a jó példák és kiváló gyakorlatok elismerését és terjesztését.

A legfontosabb cél azonban, hogy olyan projektterméket hozzunk létre, amely több szinten is elfogadható, használható, valamint motiváló, és valódi hozzáadott értéket jelent.

Az oktatók számára

- előremutató, felhívja a figyelmet az egyéni fejlődési irányokra, lehetőségekre,
- többszemponú, így nagyobb eséllyel tárgyilagossabb és teljesebb körű visszajelzést ad,
- fejlesztő és támogató.

Az intézmény számára

- visszajelzést ad az oktatás és tanulás hatékonyságáról,

- azonosítja az intézményen belüli tudást, erősségeket, jó gyakorlatokat, amelyekre építeni lehet,
- feltérképezi az esetleges hiányosságokat, nehézségeket, kihívásokat,
- adatokat szolgáltat az intézményi stratégiák megalkotásához és módosításához,
- támpontot nyújt az intézményi szintű oktatói értékelési-fejlesztési-ösztönző rendszer (tovább)fejlesztéséhez,
- felhívja a figyelmet a legújabb nemzetközi folyamatokra, célokra, amelyekhez igazodni szükséges vagy érdemes.

A döntéshozók számára

- összesített adatokat szolgáltat az ország felsőoktatásának oktatás-tanulás terén elért eredményeiről, amely elősegíti a megalapozott szakpolitikai döntések meghozatalát, nemzeti stratégiák megalkotását, hatékony támogatási eszközök kidolgozását.

A projekt 2021 nyarán féldídhöz érkezett.

A konzorciumon belüli együttműködés kiváló, az online megvalósítás és a multikulturális sokszínűség – az Európai Felsőoktatási Térség minden szegletéből dolgoznak együtt szakértők – kihívásait is eredményesen sikerült a projekt javára fordítani, még úgy is, hogy a tervezett szakértői műhelyeket, munkacsoport üléseket egytől egyig a virtuális térben kellett lebonyolítani.

A partnerországok (Ausztria, Csehország, Grúzia, Horvátország, Magyarország, Szerbia) felsőoktatási intézményei 2021 őszén találkozhatnak az első konkrét eredményekkel:

1. Online olvasható lesz a **Benchmarking jelentés**, mely annak a felmérésnek az eredményeit foglalja össze, amely 2020 novemberében, 6 partnerország 154 felsőoktatási intézményének körében vizsgálta az oktatási-tanulási gyakorlatokat, oktatói értékelő-fejlesztő-ösztönző rendszereket. A felmérés célja a jelenlegi helyzet áttekintése, a szükségletek meghatározása és a jó gyakorlatok gyűjtése volt.

profformance.eu/benchmarking

2. Terveink szerint 2021 októberében indul útnak a PROFFORMANCE **nemzetközi oktatói díj felhívás**, melyre már megvalósított oktatási jó gyakorlatokkal, innovatív megoldásokkal lehet pályázni. A nyertesek 2022-ben részt vehetnek a PROFFORMANCE nemzetközi szakértő találkóján és bemutatathatják kiváló projektjeiket.

profformance.eu/call-for-application

3. Szintén 2021 októberében kezdődik az **értékelő eszköz tesztelése** a partnerországok kiválasztott felsőoktatási intézményeiben. Az eszköz véglegesítése előtt fontos a gyakorlati visszajelzés a végfelhasználóktól, hogy mennyire alkalmazható, releváns, gyakorlatias az adott intézmény szempontjából, mennyire látják annak hasznát, hozzáadott értékét és nem utolsósorban milyen érzéseket ébreszt az oktatókban annak használata.

profformance.eu/institutional-visits

Az út odáig azonban nem mindig sima, ugyanis számos dilemmával szembesül a szakértői csapat a fejlesztés során.

> Lehet-e vajon egy *one-fit-for-all*, azaz egy minden Európai Felsőoktatási Térségbeli intézmény számára elfogadható és alkalmazható eszközt fejleszteni, amikor még

egy országon, de akár egy intézményen belül is óriási különbségek lehetnek az oktatási módszerek és hatékonyság tekintetében?

- > Hogyan lehet egyszerre biztosítani az adatok összehasonlíthatóságát és az eszköz rugalmasságát, személyre szabhatóságát?
- > Miként lehet egy egyszerű, felhasználóbarát, de egyben átfogó, professzionális, komplex rendszert kialakítani?
- > Mi motiválja az intézményeket és az oktatókat az eszközenszer használatára?
- > Hogyan lehet fejleszteni az értékelési kultúrát olyan irányba, hogy a konstruktív, fejlesztő értékelés elfogadott legyen nemcsak a diákok, de a társoktatók, a közvetlen felettesek, vagy akár külső partnerek részéről is?

A helyes irány és arány, valamint a megfelelő egyensúly megtalálása a különböző lehetőségek között csak úgy lehetséges, ha azokat kérdezzük, akik akár az értékelés alanyaként, akár felhasználójaként érintettek a folyamatban. A 2021 első felében megvalósított szakértői műhelyeken ezért a szakmai jó példákat ismerető előadások, bemutatók mellett a diákok, független oktatók, az intézményi vezetés képviselői, valamint külső partnerek is elmondták álláspontjukat és véleményüket, valamint külső értékelési szakember is segítette a munkát. Mindez jó alapot ad ahhoz, hogy a fenti dilemmákra optimális megoldások szülessenek.

A PROFFORMANCE nemzetközi projektben az Innovációs és Technológiai Minisztérium konzorciumvezetőként, a Tempus Közalapítvány pedig a megvalósítással megbízott ún. kapcsoló harmadik félként vesz részt.

Az eredményeket folyamatosan nyomon követhetik a profformance.eu honlapon, és állunk rendelkezésükre az eha@tpf.hu címen is.

Besze Szilvia

Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási igazgatóság

DIGITALIZÁCIÓ ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÖZNEVELÉSBEN

HOZZÁJÁRULÁS EURÓPA DIGITÁLIS OKTATÁSI CSELEKVÉSI TERVÉHEZ

A Covid-19 járvány ráirányította a figyelmet arra, hogy javítani kell a technológia használatát az oktatásban és a képzésben, adaptálni kell a pedagógiai módszereket és fejleszteni szükséges a digitális készségeket, mindezt a szereplők széleskörű együttműködésének támogatásával. Mindebben a Tempus Közalapítvány is szerepet vállal.

A digitális technológia, amennyiben azt a pedagógusok és oktatók szakszerűen és méltányosan és hatékonyan alkalmazzák, teljes mértékben támogathatja azt a célt, hogy minden tanuló magas színvonalú és inkluzív oktatásban és képzésben részesüljön. A technológia az együttműködésen alapuló és kreatív tanulás hatékony és elkötelezett eszköze lehet, segíthet a tanulóknak és az oktatóknak a digitális tartalmakhoz való hozzáférésben, azok létrehozásában és megosztásában is. Azt is lehetővé teheti, hogy a tanulásra az előadóterem, az osztályterem vagy a munkahely falain kívül kerüljön sor, nagyobb szabadságot biztosítva ezzel a fizikai elhelyezkedés és az órarend korlátaihoz képest. Az összefogás és az együttműködés a digitális oktatás terén soha nem volt fontosabb, mint napjainkban – írja a Bizottság a Digitális oktatási cselekvési terv előzményeként.

Az Európai Bizottság – felismerve a terület szakpolitikai jelentőségének növekedését – 2020-ban széles körű konzultációkat szervezett, hogy információt és bizonyítékokat gyűjtsön a Digitális oktatási cselekvési terv elnevezésű kezdeményezés kidolgozásához.

Ezekhez jól kapcsolódnak a Tempus Közalapítvány tevékenységei is. A közalapítvány a 2000-es évek első évtizedének a végétől folyamatosan azon dolgozik, hogy a dinamikus változó környezetben is stabil, a pedagógusok számára hiteles forrást nyújtó platformokat működtessen, hazai és nemzetközi projektekkel, kezdeményezésekkel járjon hozzá az oktatási szektor digitalizációjához, a szereplők ezen a területen történő aktívabb együttműködéséhez. Ezért jött létre a folyamatosan bővülő Digitális Módszertár, és ezért szervezzük meg 2012 óta a Digitális Tér Konferencia programjait is. A digitális kompetenciafejlesztés területén szerzett sokéves tapasztalatokat pedig egy önálló képzésben (Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel) kamatoztatjuk tovább. Képzéseinkről a 24. oldalon olvashatnak többet.

■ TUDÁSMEGOSZTÁSSAL A TANULÁS TÁMOGATÁSÁÉRT

A Digitális Módszertár hazánkban egyedülálló adatbázis, amely a pedagógiai témák, célcsoportok, tantárgyak széles körében kínál részletes leírásokkal kiegészített módszertani ötleteket tanárok számára. Az évről évre meghirdetett, tanároknak és tanárszakos hallgatóknak szóló felhívás és módszertani ötletpályázat segítségével a módszertár folyamatosan fejlődik, gyarapszik. A felhívásra beérkezett ötletek közül a legjobbakat Digitális Pedagógus

A társadalmi és szakpolitikai egyeztetéseket követően a Bizottság megfogalmazta a következő évtizedre szóló Digitális oktatási cselekvési tervét, amelyben két fő prioritást határozott meg.

- A magas színvonalú és inkluzív digitális oktatás előmozdításának az egész társadalom közös erőfeszítésének kell lennie. Ez a szakpolitikák és a szereplők összekapcsoltságának javítását, a szektorban részt vevő szakemberek képzését és az oktatási, valamint a képzési terület teljes digitális transzformációját jelenti.
- A digitális készségek és kompetenciák fejlesztése a teljes digitális transzformáció érdekében. A digitális jártasság és annak elsajátítása minden korosztály számára lehetővé teszi a reziliencia növelését és az európai versenyképességet.

Díjjal is jutalmazzuk. A feltöltő pedagógusoknak köszönhetően immár mintegy 500 szakmailag lektorált módszertani ötlet érhető el ingyenesen az adatbázisban. A Digitális Módszertár látogatottsága és az ötletek felhasználása is jelentősen javult az elmúlt évben.

2021-ben harmadik alkalommal nyitotta meg kapuit Magyarország és a Kárpát-medence legnagyobb, magyar nyelvű nyílt online kurzusa, A tanulás jövője MOOC. Ebben az ingyenes kurzusban pedagógusok és a téma iránt érdeklődő szakemberek tanulhatnak kiemelkedő pedagógusoktól az előzetes igényfelmérésen megszavazott témákban. Idén az együttműködő tanulás és tanítás, az online mérés és értékelés, valamint a játékosítás témákban készítettünk tananyagot. A teljesen online tananyag az elméleti alapozás mellett konkrét online, digitális eszközök részletes bemutatását is tartalmazza, a Digitális Módszertárból átemelt jó gyakorlatokkal megtámogatva. A tananyag elsajátításán túl a kurzus legnagyobb értéke az évente mintegy 1700 motivált, tanulni és fejlődni vágyó résztvevő online együttműködése és tudásmegosztása.

Résztvevőink idén is döntő többségében általános iskolai és középiskolai tanárok voltak,

de örülünk, hogy évről évre óvodapedagógusok, felsőoktatási oktatók és további oktatási szakemberek is csatlakoznak a kurzushoz. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján úgy látjuk, hogy a szektorok közti tudásmegosztás rendkívül hasznos, az különböző korosztályokat tanító

A tanulás jövője kezdeményezés a mindennapi pedagógiai gyakorlat digitális eszközökkel való támogatásáról és a tanárok együttműködő tanulásáról szól. A tanulás jövőjében a pedagógusok más szakmabeliekkel és szektorközi partnerekkel működnek együtt, miközben tanulnak egymástól, és közösen reflektálnak a saját gyakorlatukra. A Tempus Közalapítványnál úgy gondoljuk, hogy a pedagógiát nem a digitális eszközök, hanem a pedagógusok gondolkodása, szemléletük formálása teheti eredményesebbé, az osztályterem sikerességének záloga pedig – bármit is tekintünk jelenleg, a pandémia időszakában osztályteremnek – maga a pedagógus. Ezért az online tartalmaink (tananyagok, online kurzusok, kommunikációs csatornák) is minden esetben azt közvetítik, hogy hogyan és milyen pedagógiai célokra tudják a pedagógusok jól használni a technológiai eszközöket.

és különböző iskolatípusokból érkező résztvevők is sokat tanulhatnak egymástól. A közel 100%-os résztvevői elégedettség bizonyítja a kurzus magas szakmai színvonalát.

Büszkén jelentjük, hogy a 2021-es Európai Tudásmenedzsment és Szellemi Tőke Kiválóságai (European Knowledge Management and Intellectual Capital Excellence) éves díjátadóján A tanulás jövője kezdeményezés és a Digitális Módszertár, a mintegy 150 jelentkezőből a döntőbe, a legjobb 8 közé került. A díjon a tudásmenedzsment jógyakoratainak olyan ötletgazdái mérkőztek meg, mint az Európai Úrügynökség és több Fortune 500 cég.

Amennyiben szeretne értesülni a legfrissebb kezdeményezésekről, kövesse A tanulás jövője Facebookoldalt, az ingyenes videós tananyagokért pedig iratkozzon fel A tanulás jövője Youtube-csatornára! Csatlakozzon közösségünkhöz, vegyen részt kurzusainkban, gyarapítsa saját tudását és ossza meg közösségünkkel jó gyakorlatait, ötleteit!

**Farkas Bertalan Péter,
Györgyi-Ambró Kristóf**
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

AZ INKLÚZIÓ ALAPVETŐ ÉRTÉK

ORSZÁGOKON ÁTÍVELŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS A TÁRSADALMI BEFOGADÁS ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Hogyan teremthető meg a minden egyes diák számára befogadó oktatási környezet?

Hogyan lehet adaptálni a társadalmi befogadás európai jó gyakorlatait itthon?

Mitől lehet sikeres egy adaptációs folyamat?

A projekt átfogó célja, hogy erősítsük a társadalmi befogadás témájával foglalkozó szakemberek kapcsolatát itthon és Európa-szerte, elősegítsük a kihívások közös megértését, megfogalmazását, valamint keretet teremtünk a strukturált együttműködésnek, hogy a szakpolitikai tanulási folyamat végén elindulhasson a befogadó oktatást támogató helyi, regionális és nemzeti rendszerek újragondolása.

A **STAIRS** (Stakeholders Together Adapting Ideas to Readjust Local Systems to Promote Inclusive Education) című, **az inkluzív oktatást támogató nemzeti rendszerek újragondolása** projekt a társadalmi befogadás területén Európa-szerte fellelhető jó gyakorlatok felkutatására és adaptációjára, illetve magára az adaptációs folyamat kézzelfogatóvá tételére fókuszál. A Tempus Közalapítvány koordinátoraként, és további 6 intézmény partnereként (összesen 6 országból) működik együtt a projekt során, amely 2019. január 31-én indult, és 2022 nyarán fog zárulni.

MI TÖRTÉNT EDDIG?

A projekt első évében az ún. „jógyakorlat-megosztó” országokban (Írország, Portugália) fellelhető, bevált jó gyakorlatokat gyűjtöttük össze szakértők segítségével. Négy ország, az ún. „tanuló országok” (Magyarország, Csehország, Szlovénia és Horvátország) vállalta, hogy feltárja saját nemzeti kontextusában az aktuális ajánlásokat, és megfogalmazza kihívásait, szükségleteit.

A második évben a tanuló országok a társadalmi befogadás területén tevékenykedő, annak gyakorlatban történő megvalósulásával is kapcsolatban álló szakértői csoportjai tanulmányutakon vettek részt egy-egy konkrét, kiemelkedő kihívásra összpontosítva. Ezeket az eseményeket a világjárványra való tekintettel online valósítottuk meg. A felkutatott, és virtuális tanulmányutakon megismert jó gyakorlatokból kiindulva a szakértők adaptációs tervet készítettek saját országukra vonatkozóan.

MI VAN MÉG ELŐTTÜNK?

A harmadik évben a partnerség közösen szintetizálja az eredményeket, és egy ún. európai adaptációs útmutató is készül. Ezt a metaszintű útmutatót más, jó gyakorlatok adaptálásán gondolkodó országok is használhatják a jövőben. A szakpolitikai tanulási folyamatot Európa-szerte is megismerhetővé tesszük, ugyanis egy MOOC-on is dolgozunk (nyílt online kurzus), amely a befogadó oktatás területén tevékenykedő nemzeti, regionális és helyi érintetteket segíti majd a bevált gyakorlatok bemutatása és az adaptációs folyamat kézzelfoghatóvá tétele által. Hatékony változást csak akkor tudunk elérni, ha az érintetteknél bekövetkezik a szemléletváltás, amelyet egy ún. változáskezelési eszköztár kidolgozásával támogat majd a projekt.

MILYEN EREDMÉNYT VÁRUNK A PROJEKTŐL?

Egyrészt azt, hogy a bevont szakértők multiplikátorokként és ötletgazdakként működjenek. Országos szinten fórumokat szervezünk, ahol szakértőink bemutatathatják és a résztvevőkkel megvitathatják, mit tanultak Írországbán és Portugáliában tett látogatásaik során, és ismertethetik az adaptációra tett ötleteiket. Másrészt azt, hogy az adaptációs javaslatok megismertetése után induljanak el szakmai pábeszések és viták, amelyek elősegíthetik az együttműködési formák újragondolását, a há-
lózatosodást, a tudásmegosztást, a szakembe-

rek közötti szinergiák megtalálását intézményi, intézményközi és szaktudományos (felsőoktatási) szinten egyaránt, és végül, hogy az inklúziós szemlélet épüljön be az érintettek gondolkodásmódjába.

Csernovitz Adél

Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

A projekt eddigi eredményei már elérhetők a STAIRS projekt honlapján (stairs.tpf.hu), illetve az ESLplus tudásportálon (eslplus.eu/hu).

Az érdeklődőket idén is várjuk a már jól ismert Alma a fán műhelyszorozatunkon. Az aktuális műhelymunkákról kérjük, tájékozódjon a Tempus Közalapítvány honlapján, a rendezvények menüpont alatt. Iratkozzon fel a TKA hírlevelére, és kövesse A tanulás jövője Facebook-oldalunkat!

„Majd engem is elviszel külföldre?”

Hátrányos helyzetű tanulók bevonásának lehetőségei köznevelési Erasmus+ projektekbe

2020 novemberében a Tempus Közalapítvány kérdőíves felmérést végzett a köznevelési Erasmus+projektet megvalósító intézmények körében annak feltérképezésére, hogy milyen gyakorlati kihívásokkal szembesülhetnek a projektmegvalósítók, amennyiben hátrányos helyzetű tanulókat kívánnak bevonni projektjükbe. A kutatás elsődleges célja a leggyakrabban felmerülő akadályok azonosítása, valamint a projektmegvalósítók által megfogalmazott lehetséges megoldási módok összegzése volt.

A beérkezett válaszok közel fele középfokú oktatási intézményből érkezett, emellett alacsony oktatási intézmények, óvodai és egyéb oktatási intézményekhez kötődő szakemberek is megosztották velünk meglátásaikat. Összesen 13 megye szakemberei vettek részt a felmérésben.

A bevonás akadályai

A válaszadók meglátása szerint **rengeteg** nagy-szerű hozadékkal járhat a hátrányos helyzetű tanulók számára az Erasmus+ programban való részvétel: a különböző készségek (együttműködési, idegen nyelvi, szociális, interkulturális) erősödésén túl az önbizalom és motiváció pozitív irányú változását hozhatja magával, és hosszú távon akár munkaerőpiaci előrelépést is jelenthet számukra. Olyan tapasztalatokat szerezhetnek, amelyekre sok esetben a saját családjukban nem lenne lehetőségük, és amelyek egész életükre meghatározóvá válhatnak, befolyásolhatják az önmagukról és a világról alkotott képüket, valamint segíthetik őket a szociokulturális hátrányok leküzdésében. Azonban a projektmegvaló-

sítók elmondása szerint ezekből az előnyökből az érintett rászoruló csoportok általában kevésbé profitálhatnak, ugyanis a projekttevékenységekbe történő bevonásuk több ponton akadályokba ütközik. A válaszadók véleménye szerint ezen hátráltató tényezők között a problémás családi háttér és a szülői támogatás hiánya szerepelhetnek az első helyen, amit az érintett tanulók nem megfelelő idegennyelv-tudása, a motiválatlanság, az anyagi természetű kihívások (alacsony jövedelem, rossz lakáskörülmények vagy a nem elegendő pályázati támogatási összeg) és a pedagógusok vonatkozásában a módszertani hiányosságok követnek.

A pályázatírás és a projekt előzetes tervezése során érdemes lehet tehát kiemelt figyelmet fordítani ezen területek fejlesztésére, valamint feltérképezni a kollégák és a kevesebb lehetőséggel rendelkező tanulók kihívásait, hátrányait, amennyiben projektünk inkluzív dimenzióját kívánjuk fejleszteni.

„...A tavalyi, nálunk rendezett nemzetközi találkozó után, amikor odajön hozzám a folyosón egy kis ötödikes, aki nagyon hátrányos helyzetű családban él, átölel, felnéz rám, és megkérdezi: >>Majd engem is elviszel külföldre?<< Akkor ez elgondolkodtat. Mert ha lesz még rá alkalmam, és a szüleit is sikerül meggyőzőnöm, akkor persze, hogy elviszem!”

A bevonás lehetőségei

A beküldött válaszok gyakorlati szempontokat tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy milyen területeken érdemes lépéseket tenni annak érdekében, hogy a szociális hátrányokkal élő tanulók is részesei lehessenek a projektmegvalósításnak.

Anyagi támogatás: a válaszadók szerint sok esetben az anyagi támogatás formáinak kiterjesztése jelenthet segítséget. Nagyon gyakran tapasztalható, hogy a hátrányos helyzetű tanulók nem rendelkeznek olyan felszereléssel, ami lehetővé tenné, hogy aktívan jelen lehessenek a mobilitásokon vagy egyéb programokon. Szintén anyagi természetű kérdésként jelenik meg, hogy az érintett diákok előzetes felkészítéséhez vagy mentorálásához pedagógusok túlmunkájára lehet szükség. Gyakran különböző technikai eszközök beszerzése is segítség lehet számukra, valamint alkalmi ösztöndíj nyújtása szintén motiválóan hathat. A pedagógusok számára támogatást jelenthet a célzottabb anyagi támogatás, ami kompenzálhatja a hátrányos helyzetű tanulóknak tartott felkészítő órákat, egymás helyettesítésének díját, valamint a szükséges informatikai eszközöket is biztosíthatja számukra.

Az új Erasmus+ programszakaszban a felmerülő többletkiadások fedezésére esélyegyenlőségi támogatás is elérhető, így egyéni vagy intézményi szinten finanszírozhatók a speciális szükségletű vagy kevesebb lehetőséggel rendelkező tanulók részvételének költségei.

Előzetes felkészítés: a válaszadók több szempontból is kiemelték az előzetes felkészítés fontosságát. Az idegen nyelvi különórák segítséget jelenthetnek a nyelvtudás fejlesztésében, valamint a gyermekek és akár a szülők interkulturális felkészítése is erősítheti a részvételt. Tekintve, hogy a hátrányos helyzetű tanulók sokszor nem rendelkeznek megfelelő technikai eszközökkel, így egy informatikai tréning (pl. laptop, tablet, alkalmazások használatáról) szintén hasznos lehet a számukra. Lényegesek lehetnek továbbá a családdal való előzetes egyeztetések (pl. szülőklub révén), ahol a szülők is kellő információhoz juthatnak a projektet vagy a mobilitásokat illetően.

Motiváció erősítése: A válaszadók szerint megoldást jelenthet a diákok motivációjának növelése. Alkalmi ösztöndíj biztosítása, kommu-

nikációs és tanulást segítő eszközök nyújtása (pl. tablet), speciális délutáni és külön foglalkozások, egyéni tanulási célok és sikerkritériumok meghatározása (pl. a projektben történő részvétel beszámítása egy adott tantárgy teljesítésekor), élménypedagógiai elemek alkalmazása – mind e cél elérését szolgálhatják.

Mentorálás: több válaszadó is hangsúlyozta a tanár-diák mentorprogram fontosságát. A mentorálás révén erősödhet a tanulók önbizalma, magabiztosabbá válhatnak, az egyéni támogatás bátorítólag hathat rájuk. A mentorálás részeként érdemes lehet különböző iskolai szakembereket (pl. fejlesztő pedagógust, pszichológust, iskolai szociális segítőt) bevonni, valamint több kísérőtanár jelenlétéről gondoskodni a mobilitásokon, akik a speciális szükségletű tanulókat célzottabban segíthetik.

Módszertan: elsősorban a pedagógusokat érintheti a módszertani fejlődés szükségessége, a társadalmi befogadással, inkluzív szemlélettel kapcsolatos ismereteik bővítése, melynek révén nagyobb elfogadással viszonyulhatnak az érintett célcsoportokhoz. A válaszadók szerint a különböző workshopokon, szupervízióval való részvétel – ahol kommunikációs, empátiás, érdekérvényesítési képességük vagy önbizalmuk erősödhet – szintén a cél elérését segíthetik.

Habár a felmérésben megfogalmazott javaslatok mind hasznos támpontokként szolgálhatnak, mégis látható, hogy a **társadalmi befogadás erősítése akkor valósulhat meg ténylegesen, ha az közös cél az intézményben.** Az inklúziós törekvések tekintetében a legnagyobb lehetőség tehát abban rejlik, ha az intézményvezetésnek és a munkatársaknak egyaránt szívügye a szociális hátrányokkal küzdő csoportok felkarolása.

Makaji Kata
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

Erasmus+ a Covid alatt: a projektmegvalósítás digitális terei

Kihívásokkal teli időszakot éltünk meg: a Covid-19 vírus által kiváltott helyzet életünk minden területére hatást gyakorolt. Nem voltak kivételek az Erasmus+ projektek sem: a kiutazások elmaradtak, a tevékenységeket digitalizálni kellett. Hogyan néztek szembe a megpróbáltatásokkal a projektmegvalósítók? **Leirerné Katona Ágnes** és **Seressné Barta Ibolya** koordinátorok mesélnek arról, hogyan lehet a nehézségek ellenére is sikeres egy projekt.

A SEGÍTSÉG MINDIG ELÉRHETŐ

A Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium *School is cool: tutoring to boost young pupil's motivation* című projektje azt vizsgálja, hogyan lehet megelőzni, csökkenti a korai iskolaelhagyást, illetve, hogyan lehet segíteni a diákok beilleszkedését. **Leirerné Katona Ágnes** projektkoordinátor mesél az ennek érdekében az iskolában létrehozott mentorprogramról és a vírus helyzethez való alkalmazkodásról.

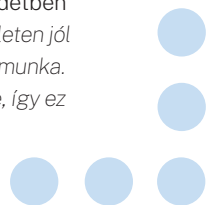

Elérhetőség: www.bjg.hu/index.php/category/erasmus/school_is_cool/

A gimnáziumban a hetedikes és tizenegyedikes évfolyamokból választottak tizenkét mentort, hogy támogassák az iskolába érkező ötödikes és kilencedikes osztályok tanulóit. „A mentorálás egyik része a tananyagban való segítség, míg a másik a szabadidős tevékenységek hasznos eltöltésére irányult. Feladat volt még, hogy a mentoráltakat bevonják az iskolai rendezvényekbe, valamint az olyan témák közös feldolgozása, mint a konfliktuskezelés és a tanulási módszerek.” Ágnes szerint **a program nagy előnye, hogy biztonságérzetet ad a gyerekeknek. A kortársaik szemszögéből mutatja meg nekik, hogy mindig tudnak kihez fordulni támogatásért és részei egy nagy közösségnek.**

A mentorprogramban rendkívül fontos a személyes jelenlét, éppen ezért kihívást jelentett a járványhelyzet miatti lezárás és digitális oktatás. „A vírus helyzet nagyon lelassította a kommunikációt mind a partnerekkel, mind a diákokkal” – mondja Ágnes. „A partnereknél, országonként különböző módon zajlott az online oktatás, másképp szerveződött a járványügyi helyzet. Gyorsan alkalmazkodni kellett: e-mailben napi kapcsolatban voltunk egymással. Mindenkit érdekelt, mi történik a másik országban.”

A rendkívüli helyzetben az online terek szerepe felértékelődött. „Már a projekt elejétől használtunk egy Facebook csoportot a mentorokkal és mentoráltakkal, a digitális oktatás felülete pedig a Teams lett, ahol létrehoztunk egy csatornát a projekt résztvevőinek is.” Az online kapcsolattartásnak nem voltak kijelölt időpontjai: a tanulók folyamatosan elérték egymást. „Meg tudták osztani egymással az online oktatás nehézségeit, ezáltal átsegítve egymást ezen az időszakon.” A kihívásokból adódtak tanulságok is. „**Nem az a lényeg, hogy minél több digitális platform legyen. Helyette építsünk ki valamit egy-két felületen, ami jól működik.**” A partnerség hasznosnak találta az eTwinning használatát, ami kezdetben nem volt jelen a projektben. „A közös felületen jól követhető és jól átlátható volt az elvégzett munka. A konzultációk is átkerültek erre a felületre, így ez is leegyszerűsödött.”

A mentorok bevonásával májusban online nemzetközi találkozót szerveztek, és tervezik az októberi kiutazást is Olaszországba, olyan módon, hogy ha szükséges, online formába átültethető legyen. „Tudom, hogy meg lehet valósítani az eredeti terveket, de sok a bizonytalanság. Nem látjuk például, hogy engedélyezik-e ősszel a kiutazást. Ha utazunk, akkor a családok vállalják-e, hogy fogadják a diákokat? Mi a véleménye a szülőknek minderről? Sok még a kérdés.” Ágnes elmondja, hogy a gyerekekben már megszűnt a félelem, szeretnének utazni. „Szorítok nagyon, hogy vihessük őket, megmutathassunk nekik más értékeket is. Ez egy hatalmas lehetőség, nyelvtanárként is látom, hogy ennek mekkora előnye van. Amíg lehet, csinálni kell.”

AZ ERASMUSOS TAPASZTALATOK HASZNOSÍTÁSA

A „Csak az tudja, hogy meddig mentünk el, aki azt látta, hogy honnan indultunk el” (Jókai) című projekt a Debreceni Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusainak fejlesztését tűzte ki célul külföldi tanfolyamokon és job shadowingon való részvétellel. A projekt koordinátora, Seressné Barta Ibolya mesél, hogyan reagáltak a vírushelyzet miatti nehézségekre.

Elérhetőség: www.vorosmarty-debr.extra.hu/Erasmus+.html

„A projekt címe nem véletlen: a város legnagyobb lakótelepének iskolája vagyunk, sok a hátrányos helyzetű, problémás család” – meséli Ibolya. „Rendkívül fontosnak érezzük az olyan programok szervezését, ami segíti a gyerekeket és fejleszti a tanárokat.” A debreceni iskolában több éve valósítanak meg nemzetközi projekteket, és sikerült ezt a fejlesztési irányt mind a szülők, mind a gyerekek és a pedagógusok körében elfogadottá és vonzóvá tenni.

A 2019 őszén indult tanári mobilitási projektjükben három fejlesztési területet jelöltek ki: az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztését, az új eszközök és módszerek megismerését – ide tartoznak az IKT ismeretek –, valamint az európai dimenzió bővítését, ami nagyban hozzájárul az iskola nemzetközi partnerkapcsolatainak kiépítéséhez.

Minderre rányomta bélyegét a vírushelyzet. „Minden tervünk felborult. Márciusban a repülőtérré menet fordultak vissza a kollégák; teljesen új helyzet állt elő, amire kezdetben nem voltunk felkészülve. Az átszervezést megkönnyítette a nemzeti irodától kapott támogatás, ami megmutatta, hogy van remény, hosszabbítani tudjuk a projektet.”

Az online oktatás első időszakában az iskolában összegyűjtöttek minden digitális felületet, amit a kollégák használtak: túl sok a felület. Ki kellett dolgozni egy egységes rendszert, amiben Ibolyáékat az erasmusos tapasztalatok segítették. „Projektkoordinátorként, számos kollégával együtt jó néhány IKT-s tanfolyamon és job shadowingon vettem részt az Erasmus+ és korábban a Comenius program

keretében. A Google Classroom rendszert először Norvégiában és Izlandon láttuk; akkor is nagyon tetszett, de még távolinak tűnt. A rendkívüli helyzetben, egységes formátumban minden osztály számára létrehoztunk egy Google Tantermet.” A felület kezeléséről belső képzést tartottak, és vannak kollégák, akik a jelenléti oktatás mellett is tovább használják. A szintén ingyen elérhető Padlet felületen tárgyanként külön oktatási segédanyagokat gyűjtötték össze, Ibolya pedig digitális könyvtárat is készített a diákok számára. A különböző platformok használatáról összeállított segédleteket a weboldalukon is publikálták.

Az oktatási segédanyagok elérhetősége:
 <https://padlet.com/ibolyavorosmarty/gflaonc437d2>

A digitális könyvtár elérhetősége:
 <https://padlet.com/ibolyavorosmarty/dn81c1v4095brhq>

„Az Erasmusnak köszönhető, hogy a Digitális Témahéten, amelyen első alkalommal vettünk részt, sikeresen szerepeltünk. Megvalósításában sokat segített a projekteken szerzett tapasztalat. Az elkészült anyagot Padleten tettük közzé, és küldöndjait is nyertünk.”

A tankerület iskolái között sok éve működik az „Erasmus Koordinátorok Klubja”, amely egy tudás- és tapasztalatmegosztó fórum.

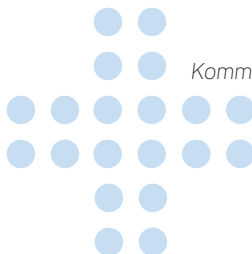
„A tankerület megalakulásának idején hoztuk létre, hogy a kollégák kicserélhessék tapasztalataikat, megosszák élményeiket, ötleteiket” – meséli Ibolya. „A klub számára is készítettünk Google Tantermet, ahol segédanyagokat és releváns dokumentumokat osztunk meg.”

A nemzetközi partnerekkel e-mailben tartották a kapcsolatot. „Kialakult egy nem várt kohézió is: jelenlegi és volt partnereinkkel is kerestük egymást, hogy érdeklődjünk, ki hogyan éli meg ezt az időszakot. Részesei lettünk egy kisebb kezdeményezésnek is: egy korábbi török koordinátor összefogásával készült közös videó, melyben minden partner saját nyelvén mondta el, hogy „Együtt sikerülni fog”. **Az összefogás igazán pozitív meglepetése volt az időszaknak.**”

„Az Erasmus+ óriási lehetőség a pedagógusoknak. Hol lenne alkalom rá, hogy bárki például Firenzében töltsön el egy hetet egy tanfolyamon, ismerkedjen külföldi kollégákkal, nyelvet tanuljon, tudását gyarapítsa? Ez egy fantasztikus lehetőség szakmai, mentális és személyes területen is. Napjainkban erre még fokozottabban szüksége van a pedagógusoknak.”

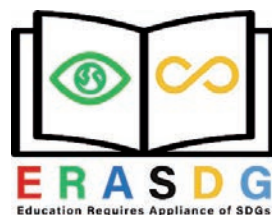
Somogyi Dorottya

Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs igazgatóság

MEGHATÁROZÓ SZAKKÉPZÉSI ÉLMÉNYEK NEMZETKÖZI KERETEK KÖZÖTT

Dán pedagógiai módszerekkel ismerkedhettek meg váci tanárok és diákok az *Education Requires Appliance of SDGs Erasmus+ projekt Innovation Camp* elnevezésű programja során. 2021. május 17- 21. között zajlott az online oktatás, melyre 8 országból érkeztek résztvevők, köztük két magyar oktató, Čović Judit és Szalay Péter, valamint három középiskolás tanuló, Ott Anna, Pálocska Csenge és Kertész Ibolya.

KÉSZSÉGFEJLESZTÉS DÁN MÓDRÁ

A Közép-magyarországi ASzC Táncsics Mihály Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium diákjai 3-4 tagú nemzetközi csoportokban dolgoztak öt napon át, hogy innovatív és fenntartható megoldást találjanak egy valós problémára, majd a hét utolsó munkanapján egy rövid prezentáció keretében bemutassák azt az online workshop közönségének. Az online program munkanyelve angol volt, így a diákoknak a többi hét ország diákjaival és tanáraival is **idegen nyelven kellett kommunikálniuk**. Ez nagyban hozzájárult szakmai, illetve nyelvi készségeik fejlődéséhez, valamint interkulturális ismereteik fejlesztéséhez.

A projektben részt vevő oktatók feladata az volt, hogy megfigyeljék és segítsék

a diákok munkáját, vagyis coaching feladatokat lássanak el a projektben részt vevő országok tanár kollégáival karöltve. A *tanári* visszajelzések alapján értékelés készült, melyet az AERES (Wageningen, Hollandia) felsőoktatási intézmény munkatársai összesítenek, így a mostani, éles helyzetben szerzett tapasztalatok által továbbfejlesztett projekt alkalmazható lesz bármelyik másik országban. A magyar partner egyik legfőbb feladata az ERASDG projektben ezek után az lesz, hogy ezt a pedagógiai módszert tesztelje a saját tanulóin, majd ezeket a tapasztalatokat is beépítsék a módszerbe.

A projekt mellett, hogy a diákokat és az oktatókat értékes nemzetközi tapasztalatokhoz és élményekhez juttatja, a hazai szakképzés

„Az Innovation Camp egy igazi 21. századi oktatási módszer (...) A fiatalok végre nem az iskolapadban ülve hallgatják az órákat, hanem aktívan, tevékenyen és kreatívan vesznek részt egy probléma feltárásában, annak részletes megismerésében, a lehetséges megoldások megvitatásában és azok szakmai értékelésében is, míg végül – a folyamat eredményeként – megszületik a megoldás. (...) Egy ilyen foglalkozás hozzájárul ahhoz, hogy diákjaink egy igazi munkahelyen, egy team-ben is ügyesen helyt álljanak. Felkészíti őket a való világban zajló munkára, az emberi kapcsolatok kezelésére és jobb lehetőségeket biztosít nekik a munkaerőpiacon.”

– Čović Judit.

fejlesztéséhez is hozzájárul, ami illeszkedik a Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum három nemzetközi stratégiai célkitűzéséhez: korszerű szakképzés biztosítása a nemzetközi gyakorlatok segítségével; nemzetközi együttműködések fejlesztése; a résztvevők szakmai és személyes kompetenciáinak folyamatos fejlesztése külföldi tapasztalatok segítségével.

„Ebben a nemzetközi táborban nagy szerepet kapott egymás megismerése, aminek köszönhetően gyakorlatilag a munka nagyon hamar folyamatossá, zökkenőmentessé vált. Mivel minden csoport tagjai különböző országból voltak jelen, különböző szakirányt is tanulnak, ki tudták egészíteni egymás tudását. Nyitottak voltak egymás gondolataira, jó volt nézni, ahogy barátkoznak egymással.”
– Szalay Péter

ELSŐ ERASMUS+ ÉLMÉNYEK KÖZÉPISKOLÁS SZEMMEL

A váci Táncsics iskola tanulói – Anna, Ibolya és Csenge – elmondták, hogy ez volt az első Erasmus+ tapasztalatuk, és mindhárman nagyon pozitív benyomásokat szereztek. Olyan élményben volt részük, amely a továbbiakban is ösztönözni fogja őket az Erasmus+ program nyújtotta lehetőségek felfedezésére. A lányok csapataikban dán, finn, holland, lengyel, spanyol és osztrák diákokkal működtek együtt, és az ötnapos online program alatt **maradandó kapcsolatokat sikerült kialakítaniuk** a külföldi társaikkal, valamint gördülékeny és proaktív csapatmunkáról számoltak be mindhárman. Többségük azóta is tartja a kapcsolatot a csapattársaikkal.

További információ a projektről:
erasdg.eu oldalon
facebook.com/ERASDG-Education
Requires Appliance of SDGs

EGY HÉT, AMI CSAK A FIATALOKRÓL SZÓL!

A kétévente megtartott Európai Ifjúsági Hét az Európai Unió egészére kiterjedő eseménysorozat, amelynek fő célja a fiataloknak szóló európai lehetőségek bemutatása, a legújabb generációk bevonása a társadalmi folyamatok alakításába, és felhívni a figyelmüket az őket érintő legfontosabb kihívásokra.

**EURÓPAI
IFJÚSÁGI PORTÁL**

A 2021. május 24-30. között, immáron tizedik alkalommal megrendezett Európai Ifjúsági Hét eseményei négy téma köré szerveződtek: az aktív társadalmi részvétel; a társadalmi befogadás és sokszínűség; az éghajlatváltozás, a környezetvédelem és a fenntarthatóság; illetve a világvándorútló felépítés. Emellett az Erasmus+ program és az Európai Szolidaritási Testület által kínált nemzetközi lehetőségeket is megismerhették az érdeklődők.

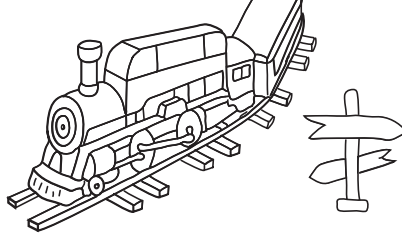
Az Ifjúsági Hét kezdeményezéséhez hazánk országszerte 35 eseménnyel, több mint 3000 résztvevővel csatlakozott. Az Eurodesk hálózat – amely idén az Ifjúsági Hét kizárólagos megvalósítója volt – hazai partnerei online workshopokkal, információs napokkal, konferenciákkal készültek, amelyek mindegyike a hét kiemelt témáihoz kapcsolódott. A hálózat erre a hétre időzítve indította el Instagram-profilját (@Eurodesk Hungary), amely folyamatosan frissülő tartalmakkal, külföldön tartózkodó önkéntesek élménybeszámolóival és nemzetközi lehetőségekkel várja a fiatalokat.

Ezeknek az eseményeknek köszönhetően a részt vevő fiatalok megtudhatták, milyen élmények várják őket külföldön, hogyan juthatnak #DiscoverEU vonatjegyhez, és milyen a külföldi önkéntesek élete.

Nemcsak a fiatalok, hanem a fiatalokkal foglalkozó szakemberek is hasznos információkhoz jutottak: a számukra elérhető hazai és nemzetközi projektekkel számos lehetőség nyílik helyi közösségek és fiatalok informális csoportjainak támogatására. A workshopokon a szakemberek a pályázás folyamatával kapcsolatos tudnivalókat, hasznos weboldalakat, illetve hazai és nemzetközi pályázati példákat ismerhettek meg. Továbbá lehetőségük nyílt arra, hogy különböző adatbázisokon keresztül leendő projektjeikhez magyar és külföldi partnereket találjanak.

További információ:
www.eurodesk.hu

Szénási Pál
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

A DISCOVEREU SEGÍTSÉGÉVEL ÚJRA FELFEDEZHETIK EURÓPÁT A 18 ÉVES FIATALOK

A DiscoverEU az Európai Parlament 2018-ban indult kezdeményezése, amely az Európai Bizottság koordinálásával rövid idő alatt már több tízezer fiatalnak nyújtott lehetőséget arra, hogy felfedezhessék az európai kontinenst. A program keretében 18 éves fiatalok jelentkezhetnek InterRail vonatjegyre, amelynek elnyerésével a saját maguk által megtervezett útvonalon járhatják be az EU tagállamait, ismerhetik meg azok történelmét és kulturális örökségeit. A DiscoverEU továbbá arra is lehetőséget nyújt a frissen nagykorúvá vált fiataloknak, hogy egyúttal utazzanak és találkozzanak más utazó társaikkal, valamint önállóbbá és magabiztosabbá váljanak.

Minden 18 éves fiatalnak kétszer van lehetősége jelentkezni – az Európai Ifjúsági Portálon keresztül néhány, az Európai Unióval kapcsolatos kérdés megválaszolásával. A

jelentkezés történhet egyéni- leg vagy maximum ötfős csoportban: egy személy csupán egyszer részesülhet InterRail vonatjegyen, amit minimum egy, maximum harminc napos utazásra használhat fel.

Bár a DiscoverEU 2018-2019 között óriási népszerűsége tett szert az Európai Unió fiataljainak körében, a pandémia és az utazási korlátozások miatt több forduló is elmaradt, illetve a nyertesek sem tudtak útnak indulni. Az Európai Bizottság különböző fotó- és videóversenyekkel, online nyelvi cserékkel és találkozókkal, valamint az Európai Vasút Éve kampánnyal ez idő alatt is fenntartotta a fiatalok érdeklődését a vonatos utazás iránt.

A DiscoverEU következő fordulója 2021. október 12. és 2021. október 26. között zajlik majd, és rekordszámú, összesen 60.000 vonatjegy várja gazdáját Európa-szerte. A forduló különlegességét az

adja, hogy azok a fiatalok is jelentkezhetnek, akik a koronavírus járvány miatt az elmúlt másfél évben nem tudtak élni a lehetőséggel – így jelentkezhet bárki, aki 2001. július 1. és 2003. december 31. között született, és valamely uniós tagállam polgára.

Újdonság, hogy a DiscoverEU 2022-től az Erasmus+ program része lesz. Ez biztosítja a program hosszú távú működését, illetve azt, hogy továbbra is fiatalok tízezreinek nyíljon lehetősége felfedezni a kontinenst. Az Erasmus+ programban a DiscoverEU még hatékonyabban támogatja majd a 18 évesek utazását: felkészítő segédanyagok és különböző találkozók várnak a nyertesekre, illetve – az inklúzió elveit szem előtt tartva – fiatalok szélesebb köre vehet majd részt a programban. Az immáron elektronikus vonatjeggyel, a zöld utazási módok, illetve a klímavédelem és a digitalizáció szempontjából kiemelkedő városok népszerűsítésével a DiscoverEU az eddigieknél még zöldebbé és fenntarthatóbbá válik majd, ami egyúttal összhangban áll az új Erasmus+ program célkitűzéseivel is.

„Rengeteg mindent láttam és átéltem... mindenhol mindenki segítőkész volt. Sok apró történet van, amire jólesik visszagondolni, és még azok is kellemes emlékekékké váltak, amelyek akkor, ott sokkal inkább kihívást jelentettek.”
(Végh Benjámin, korábbi DiscoverEU résztvevő)

Tari Zsolt Attila

Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

Közel 80 eseménnyel ünnepeltük idén az Erasmus Napokat

Október 14-16. között országsszerte színes programokkal készültek az Erasmus+ projektmegvalósítók, hogy bemutassák eredményeiket az #ErasmusDays programsorozat keretében. Hazánkban összesen 33 városban tartottak előadásokat, kiállításokat és különböző szórakoztató programokat. Idén már ötödik alkalommal rendezték meg az Erasmus Napokat a világ számos országában. Ebben az évben 5670 program valósult meg, és közel 70 országban zajlottak egy időben a színes események. A rendezvénysorozaton minden évben bemutatják, hogy miért is jó erasmusosnak lenni, és mennyi mindent lehet tanulni, tapasztalni és fejlődni egy nemzetközi projektnek köszönhetően.

A 2017-ben debütált kezdeményezés, az #ErasmusDays elindulása óta, október közepén három napon keresztül minden az Erasmus+ programról szól. A programsorozat remek lehetőség arra, hogy együtt ünnepeljük az Erasmus+ programot és Európát. A nemzetközi projekteket megvalósító intézmények és szervezetek különféle programokat szervezhetnek az Erasmus Napokon, hogy bemutassák az élményeiket és az elért eredményeiket, miközben szakmai kapcsolataikat is bővíthetik.

A 2021-es programot a nemrég lezárult európai uniós költségvetési ciklus is meghatározta, így a rendezvények fókuszában az előző hét év sikereinek, legfontosabb és legfelejthetlenebb pillanatainak bemutatása állt.

Magyarország 2018 óta részese a sorozatnak, azóta a Tempus Közalapítvány koordinálásával, magyar projektmegvalósítók szervezésében közel 240 program valósult meg hazánkban. A szervezők élménybeszámolókkal, interaktív műhelymunkákkal, információs napokkal, élőképekkel, online eseményekkel, kihívásokkal és módszertani bemutatókkal készültek, hogy bemutassák projektjüket és eredményeiket a nemzetközi rendezvénysorozat alkalmából, és hogy elmondják miért jó részt venni az Európai Unió egyik legnépszerűbb programjában.

AZ EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLET PRIORITÁSAI ÚJ LEHETŐSÉGEKET HOZNAK

ÖNKÉNTES PROJEKTEKKEL A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

Az önkéntességet támogató európai uniós program 2021-2027 közötti szakaszában a környezetvédelem, a digitalizáció, a társadalmi befogadás, valamint az aktív társadalmi részvétel erősítése kap kiemelt szerepet.

Külföldi önkénteseket fogadó szervezetek képviselőivel beszélgettünk arról, milyen lehetőségeket rejt ez magában a fenntarthatóság és a digitalizáció területén.

Az Európai Szolidaritási Testület (ESC) célja, hogy hozzájáruljon az Európai Bizottság környezetvédelmi törekvéseihez, köztük az európai zöld megállapodás megvalósításához. Ennek érdekében a program támogatja az ökotudatos projektmenedzsmentet, ami leginkább a zöld utazási módok finanszírozásában jelenik meg.*

Emellett az önkéntes tevékenységek megtervezésekor az is hangsúlyt kap, hogy a projekt során fenntartható magatartásra ösztönözzék a résztvevőket. Ennek teljeskörű módja az, ha a szervezetek fenntarthatósággal kapcsolatos projektet valósítanak meg, ahogy azt az Ökográf Egyesület teszi immár 2016 óta.

* Magasabb utazási támogatás jár abban az esetben, ha az önkéntesek környezetkímélő utazási eszközzel jutnak el a projekt helyszínére, például vonattal repülő helyett.

ÖKOGRÁF EGYESÜLET

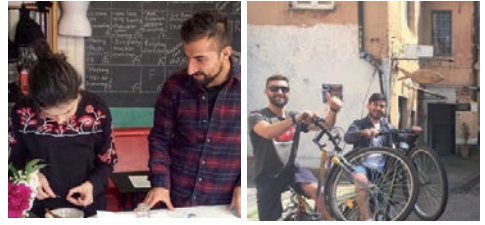

„Az egyesület célja a környezetvédelem, azon belül a kreatív újrahasznosítás népszerűsítése. Egyszerre három önkéntest fogadunk, nyolc hónapra érkeznek. Ezalatt **megismerhetik, hogy egy kidobásra ítélt tárgyból hogyan lesz új termék.** Áttekintjük a különböző anyagokat, például a papírt, a biciklikereket, a fémeket, és megtanuljuk, milyen technikákkal lehet ezeket újrahasznosítani” – osztotta meg Pataki Erika, az ÖkoGráf Egyesület elnöke.

A projekt során sok olyan módszert megtanulnak az önkéntesek, ami a környezetvédelemhez és a fenntarthatósághoz járul hozzá. Új ruhákat, kiegészítőket, ékszereket készítenek, és megismerik az öko háztartásvezetés alapjait: azt, hogy hogyan lehet természetes anyagok segítségével takarítani vagy kozmetikumokat készíteni.

„Azon túl, hogy kreatív újrahasznosítók vagyunk, **az öko intelligens gondolkodásmódot is próbáljuk átadni.** Az első projekt után például láttam, hogy a bolti blokkokon ott szerepel a nejlonzacskó. Azóta minden projektet úgy kezdünk, hogy megvarrunk egy óriási shopper baget [bevásárlótáskát], amely utána az önkéntesé lesz, és azzal vásárol.”

Egy-egy projekt során persze nemcsak az önkéntesek ismernek meg új dolgokat és szemléletmódokat, de az egyesület munkatársai is. „Az önkéntesek valós segítséget jelentenek, sokkal több termék és ötlet születik velük. Az első csoport például készített egy kiadványt, amely a biciklikerekből készült ékszereket mutatja be: ők szervezték a fotózást, állították be a modelleket, találták ki a dizájnt – egy teljesen modern, innovatív, szép kiadvány lett. A terméktervezésbe is szeretem bevonni

OKOGRAF.WORDPRESS.COM

őket. Fiatalabbak, mint én, jobban tudják, hogy mi az az aktuális trend, ami egy fiatalot megfog. **Mi is megfiatalodunk azáltal, hogy fiatalokkal foglalkozunk. A baráti légkör, a projekt emberi oldala az, amit nekem a legtöbbet adja.”**

Az ÖkoGráf Egyesület a következő időszakban szeretne egy adománybolt-közösségi ház kombinációjából álló kezdeményezést indítani, ahol napközben kézzel készített termékeket árulnak, zárás után pedig olyan kreatív klubok járhatnak oda alkotni, amelyek az egyesület workshopjaiból nőttek ki magukat. Mindezt természetesen külföldi önkéntesek bevonásával.

ÖNKÉNTES PROJEKTEK A DIGITÁLIS KORBAN

Az Európai Bizottság digitalizációra irányuló törekvéseiben az Európai Szolidaritási Testület is szerepet játszik. A digitális módszerek egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a projektmenedzsment során és a projektek témájában is. A program célja az európaiak támogatása, hogy digitális készségeik fejlesztése révén a digitális korban is boldogulni tudjanak.

Ennek jó példája a Hang-Kép Egyesület tevékenysége: 2006 óta fogadnak önkénteseket, céljuk a multimédiás eszközök használatában rejlő lehetőségek átadása. Az egyesület munkássága organikusan fejlődött, az önkéntesek kezdetben rádiós anyagokat készítettek, amiket aztán debreceni és külföldi rádiók is átvettek.

HANG-KÉP EGYESÜLET

„2008-ban mondták az önkéntesek, hogy most már nem elég a hang, csapjuk hozzá a képet is. Az egyesületben volt már, aki fotósként dolgozott, vagy aki csinált pár animációt, így szedtük össze a tagok és a nálunk lévő önkéntesek tudását, és építkeztünk tovább” – árulta el Keresztesi Andrea, a Hang-Kép Egyesület elnöke. „Az utóbbi években az önkéntesek kulturális események fotózásával foglalkoznak, legyen szó a mi rendezvényeinkről vagy olyan underground, alternatív alkalmakról, amikről egyébként csak kevesen hallanának. Emellett párhuzamosan dolgozni szoktak egy videós projekten is. Először fotókból csinálnak slideshow-t, majd megismerik a videós szoftvereket. Utána az önkéntes önálló témát kap, például egy civil szervezet bemutatását. A pandémia alatt pedig fotós kihívásokat tartottunk: az önkéntesek adott témáról állítottak össze egy-egy albumot a közösségi platformunkon.”

Hogy miért fontos, hogy ezeket a dolgokat megtanulják az önkéntesek? „Sok hozánk érkező fiatal ezen a területen szeretne elhelyezkedni; itt olyan értékteremtő dolgokat tudnak alkotni, amiket később referenciaként is használhatnak. Emellett viszont **mindenkinek hasznos, ha tudja, hogyan készítsen el egy jó képet, hogyan helyezze el mellé a megfelelő hashtageket**, hogy aztán a munkahely felületein megossza, hiszen a közösségi média egyre nagyobb szerepet kap a munka világában is. Ráadásul a projekt után el tudják mondani, hogy nemzetközi környezetben dolgoztak, együtt tudnak működni egy másik fiatallal. De **nemcsak a fiatal fejlődik a projekt által, hanem azok a közösségek is láthatóbbá válnak, amiket megmutatnak**. Szuper, ha annak a hatására

HANGKEP.HU

csatlakozik hozzájuk valaki, hogy ezek a fiatalok készítettek fotó vagy videóanyagot róluk.”

A mostani, gyorsan változó világban azonban a technológiai újdonságokat nem egyszerű követni.

„**Részben azért fogadunk önkénteseket, hogy mi is kapjunk tőlük tudást, impulzust.** Fiatalokkal foglalkozó szervezeti munkatársként nem tudod, mi éppen a trendi, mert nem az a korosztály vagy, de annak a célcsoportnak akarsz üzenni. Sokszor az önkéntesektől tudjuk meg, hogy mi a menő. Szeretnénk, ha a következő hét évben is tudnánk fogadni olyan fiatalokat, akik hatással vannak ránk, és akikre esetleg mi is hatással tudunk lenni.”

Az Európai Szolidaritási Testület támogatásával szervezetek és intézmények fogadhatnak 18-30 éves önkénteseket. Az egyéni önkéntes projektek 2-12 hónapig tartanak, a fiatalok a szervezet mindennapjaiba csatlakoznak be. A csoportos önkéntes projektek 14-59 napig tartanak: ezalatt 10-40 fős, nemzetközi csapatok segítik a szervezet valamely projektjét (pl. fesztiválszervezés, táborok). További információ: szolidaritastestulet.hu

Hargitai Ágnes

Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ programiroda

ecvet tanulmánykötet –

Megalakulástól a mai napig, szakértői szemmel

„Az ECVET Szakértői Hálózat tevékenysége és szerepe a szakképzés korszerűsítésében” című tanulmánykötet az elmúlt nyolc év alatt változó összetételű, innovatív, a hazai szakképzés korszerűsítése mellett elkötelezett szakemberek munkáját mutatja be. Azon tevékenységek és hatások összességét, amelyekkel a Szakértői Hálózat alakítani tudta a hazai szakképzés rendszerét és szereplőit az európai irányoknak, a jó gyakorlatoknak, a tanulási eredmény alapú gondolkodásnak megfelelően.

A Szakértői Hálózat a magyar szakképzés megújításának katalizátoraként két fő célt tűzött maga elé:

1. Rendezvényeikkel lehetőséget teremteni eszmecserére a szakképzési rendszer szereplői számára.
2. Tanulási eredmény alapú szemlélet értelmezése, a szakképzési gyakorlatban való alkalmazási lehetőségeinek bemutatása és terjesztése.

A tanulmánykötet kiválóan ismerteti a Szakértői Hálózat által kitűzött célok megvalósulását és hatását.

Az Európai Unió Tanácsa a szabad munkaerő-áramlás, a közös munkaerőpiac és a különböző tagállamok képzési szerkezetének együttműködése érdekében ajánlásokat fogalmazott meg az Európai Képesítési Keretrendszerrel (EKKR), az Európai Szakképzési Minőségbiztosítási Referencia Keretrendszerrel (EQAVET) és az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszerrel (ECVET). Ezek egymással összefüggő, kölcsönös kapcsolatban lévő európai eszköztár részét alkotják. Keretrendszereként szolgálnak, amelyek növelik a kölcsönös bizalmat, javítják a minőséget. Az első fejezet bemutatja az európai szakképzés áttekinthetőségét, átjárhatóságát biztosító eszközöket, és feltárja azok kapcsolatait.

A második fejezet a hálózat hazai tevékenységeinek bemutatására koncentrál. Az ECVET Szakértői Hálózat működésének kezdetén az ECVET szemlélet és alapelvek szakképzési tanulói mobilitásban történő alkalmazására összpontosított. Később a Szakértői Hálózat kibővítette tevékenységét a képzésfejlesztők képzésével. Útmutatókkal, tanácsokkal segítette elő a tanulási eredmény alapú szemlélet alkalmazását a hazai szakképzési gyakorlatban, elsősorban a duális képzésben.

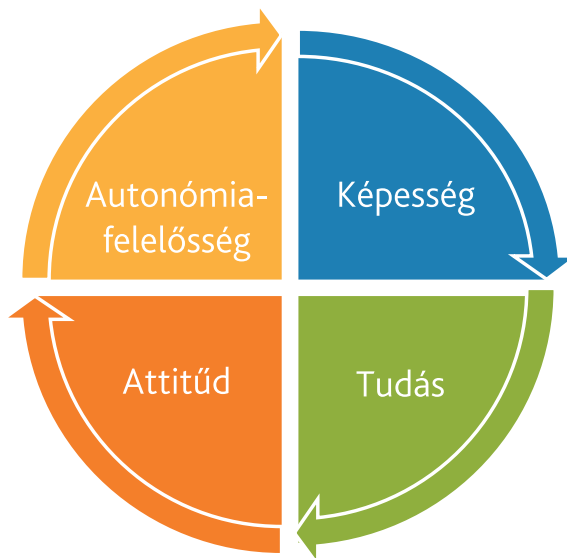
Az uniós tagállamok szakképzésének harmonizációja elérendő cél. A harmadik fejezet a Szakértői Hálózat tagjainak nemzetközi tapasztalatait, megszerzett jó gyakor-

latait foglalja össze, irányokat megfogalmazva az európai standardok elérése érdekében. Kulcsfontosságú kérdéseket tár fel, nemzetközi platformokon keresve a válaszokat.

A tanulási eredményeken alapuló gondolkodásmód igénye először a szakképzési mobilitásokban jelent meg. A külföldi szakmai gyakorlatát végző tanuló megszerzett tudásának, képességeinek beazonosítására, értékelésére és elismerésére minden résztvevő részéről jogos az igény. A tanulmánykötet következő fejezete megmutatja azt a fejlődési utat, amit egy pályázó szakképző intézménynek végig kell járnia a minőségi, tanulási eredményeket használó, azaz ECVET mobilitás eléréséig.

A 2019. évi Szakképzési törvény újszerű gondolkodása kihívás elé állította a képzőhelyeket, az oktatókat és a képzésben résztvevő vállalatokat. Legfontosabb változásként megjelenik a tanulási eredmény alapú szabályozás, és elmarad a tantárgyak szerinti tagolás. A változtatás okairól és indokoltságáról szól a kötet ötödik fejezete, ami jelenleg is érdeklődésre tarthat számot.

2020 végén új szakképzési ajánlás váltotta fel az ECVET-et, melynek célja az eddigi eredményekre építkezve új keretek között megerősíteni a szakképzési rendszereket. A valós, rendszerszintű változás eléréséhez Magyarországon az oktatók, az intézmények, a vállalatok és a szakpolitika előtt is állnak még feladatok. Az ECVET jövője című fejezetben megfogalmazott gondolatok kiindulási alapként szolgálhatnak a sikeres szakképzési átalakításhoz.

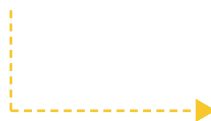
Rozmán Éva

a Nemzeti ECVET Szakértői Hálózat tagja

**A KIADVÁNY ELÉRHETŐ A
TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY
HONLAPJÁN:**

WWW.TKA.HU > KIADVÁNYOK

NEMZETKÖZI TUDÁSMEGOSZTÓ FÓRUM

az Erasmus-akkreditáció kihívásairól

Az Erasmus+ program keretében megvalósuló képzési és együttműködési tevékenységek (Training and Cooperation Activities: TCAs) újonnan bevezetésre került formái a hosszú távú együttműködések (Long-term Activities: LTAs), melyek több évre szóló stratégiai keretet biztosítanak egy-egy szakpolitikai terület feltárására (pl. társadalmi befogadás és hozzáférés, fenntarthatóság, digitalizáció stb.) azzal a céllal, hogy hatást gyakoroljanak a program és az általuk kezelt szakpolitika területére.

A Tempus Közalapítvány Erasmus+ TCA Forrásközpontja – a SALTO E&T Forrásközpont – koordinálja azt a hosszú távú együttműködést, (Long-Term Activity in Accreditation) melynek keretein belül az Erasmus-akkreditációval kapcsolatban felmerülő kérdéseket és dilemmákat vitatják meg tematikus műhelyek keretében. A tevékenység-sorozat lehetőséget biztosít a köznevelésben, szakképzésben és felnőtt tanulásban érintett

- szakértőknek az akkreditációs mobilitási pályázatokkal kapcsolatos **tapasztalatok megosztására és közös szakmai gondolkodásra**, továbbá
- a pályázói célcsoportnak akkreditációs pályázatok sikeres benyújtásához **nemzetközi tapasztalatcserére**,
- és a már sikeresen pályázó projektkoordinatoroknak a hosszú távú stratégiai gondolkodást igénylő projektek lebonyolítására.

Az Erasmus-akkreditáció bevezetése markáns változást jelentett a köznevelési, szakképzési és felnőtt tanulási szektorban működő intézményeknek a hosszú távú tervezés tekintetében. Ez nemcsak a pályázóktól, de a pályázatok értékelő szakértőktől is szemléletváltást követelt.

Az akkreditációs LTA keretében a Tempus Közalapítvány workshopot szervezett 2021. június 10-11 között. Az eseményre 11 országból érkeztek szakértők és nemzeti irodák munkatársai, hogy megosszák tapasztalataikat és kérdéseiket az új

pályázattípussal kapcsolatban. A szeminárium további célja az volt, hogy a résztvevők kifejtsék véleményüket a pályázattípus felépítéséről, illetve a pályázatok értékelésének módjairól is egyeztetettek, különös fókusszal az intézmények által megfogalmazandó Erasmus-tervre vonatkozólag.

A két nap során 5 különböző tematikus workshop állt a résztvevők rendelkezésére. Az első három műhely kifejezetten a pályázatok értékelő szakértőknek szólt, és olyan tématerületekre fókuszált, mint a célok, szükségletek és tevékenységek koherenciájának értékelése, az Erasmus-terv céljainak értékelési nehézségei vagy projektmenedzsment és projekteredmények. Az utolsó két műhelyre a különböző országok nemzeti irodáinak képviselői kaptak meghívást, akik a pályázatkezelő szempontjait vizsgálva osztották meg jó gyakorlataikat a pályázatok értékelésének folyamatáról, és gyűjtötték össze javaslataikat a pályázattípus továbbfejlesztésére vonatkozóan.

Összesen 29 szakértő és 24 nemzeti irodai munkatárs vett részt a közös munkában, mindhárom oktatási szektort megfelelő arányban képviselve. A legtöbben számos tapasztalattal rendelkeztek a pályázatok értékelése vagy a pályázatkezelés lebonyolítása területén.

A visszajelzések alapján a résztvevők igen hasznosnak találták a rendezvényt. A szakértők számára ez volt az első alkalom, hogy nemzetközi szinten találkozni tudtak és megoszthatták tapasztalataikat egymással. Az akkreditációs LTA folytatódik, így a következő évben újra lesz lehetőség folytatni az eszmecserét az eddig elért eredményekre építve.

Lukács Julianna, Szilágyi Róbert

Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

A projektoktatás képeségeinek kialakítása a Xántus János Két Tanítási Nyelvű Gimnáziumban

A nemzetközi tapasztalatszerzésen túl, szakmailag felrövidülve, többlettudással és kibővített kapcsolatrendszerrel tértek haza az intézmény pedagógusai a külföldi továbbképzésekről. Horváth Zsolttal, a projekt koordinátorával beszélgettünk az Erasmus+ Nívódíj elismerésben részesült pályázatukról.

Intézmény:

**Xántus János Két Tanítási Nyelvű
Gimnázium**

A projekt címe:

**A projektoktatás képeségeinek
kialakítása**

Koordinátor:

Horváth Zsolt

A projekt honlapja:

xantus.hu/hu/3830-erasmus-tanari-mobilitas-beszamolok-2018-20.html

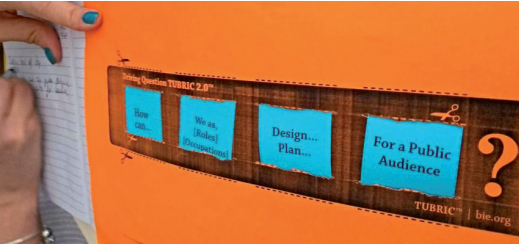

Honnan jött az ötlet, hogy belevágjanak egy Erasmus+ pályázatba?

Intézményünknek nagy múltja van a pályázás terén, korábban a Comenius programban is részt vettünk. „A projektoktatás képeségeinek kialakítása” a harmadik Erasmus+ projektünk volt. Az iskola profiljához rendkívül jól illik a program, hiszen gimnáziumunkban nagy hangsúlyt kap az idegennyelv-oktatás, amely szorosan kapcsolódik az európaisághoz, az európai kapcsolatokhoz, és az Erasmus+ más fontos prioritásaihoz is. Kollégáink jelentős része nyelvtanár vagy közismereti tárgyat tanít idegen nyelven. Illetve az is a pályázásra sarkallt, hogy gimnáziumunk korábban hosszú időn keresztül idegenforgalmi szakközépiskolaként működött, így a hagyományokban benne maradt ez a vonal is, ami szintén erősen kapcsolódik az idegennyelv-oktatáshoz, a nemzetközi kapcsolatok és hálózatok kiépítéséhez.

Melyek voltak a projekt legfőbb céljai, és hogyan határozták meg ezeket?

A projekt elsődleges célja a korszerű tanítási reformpedagógiai megismerése volt, hiszen az elmúlt években jelentősen megváltoztak a diákok képeségei, az érdeklődési területeik, az attitűdjeik, illetve a módszerek, ahogy a tudást elsajátítják – akár a néhány generációval ezelőtti tanulókhoz képest is. Emiatt fogalmazódott meg az igény, hogy szükséges lenne a hagyományos frontális oktatási módszereket újjal kiegészíteni, amelyek sokkal jobban építenek a tanulók önállóságára, kreativitására. További célkitűzés volt még a pedagógusok IKT kompetenciáinak fejlesztése, ami egy örök téma, és úgy érezzük, nem lehet ezen a téren eleget tenni; mindig van hova fejlődni, és a spontán folyamatok mellett tudatosan is tenni kell

érte. Harmadik célunk az új, korszerű nyelv tanítási módszerek megismerése volt, amely a tanítás során valamennyi nyelvnél jól alkalmazható.

Mi történt a mobilitások során?

A projektmódszerrel kapcsolatban már rengeteg jó gyakorlat létezik Európa-szerte. A projekt célja az volt, hogy ezeket átültesse az iskola pedagógiai gyakorlatába. Különböző továbbképző kurzusokon és job shadowing látogatásokon vettek részt az iskola munkatársai, így ma már a kollégák jelentős része képes arra, hogy projektben gondolkodjon.

Kik vettek részt a mobilitásokon? Hogyan állt össze a projektcsoport?

Kilenc mobilitást valósítottunk meg, amelyeken összesen nyolc fő vett részt. Javarészt nyelv tanárok, de olyan pedagógusok is jelentkeztek, akik idegen nyelven tanítják tantárgyukat. Például egy fizika szakos kollégánk is a csapat tagja volt, aki jól tudott angolul, és így részt tudott venni egy írországi képzésen. Ma még kevésbé jellemző a pedagógus társadalomra, hogy nemzetközi környezetben képzik magukat. Ezért **nagy értéknek tartjuk azt, ha egy közismereti tantárgyat tanító tanár külföldi képzésre jelentkezik, idegen nyelven tanul és nemzetközi környezetben, egy teljesen más oktatási rendszert megismerve képes tágítani a szakmai horizontját.**

Milyen kurzusok segítették a mobilitás során a kollégák kompetenciáinak fejlődését? Mely területeken történt a legnagyobb változás, fejlődés?

Külön kiemelendő, hogy az intézményvezetés is aktívan támogatja az Erasmus+ projektet: dr. Fehérvizi Judit igazgató asszony, aki más végzettségei mellett olasz szakos pedagógus is, nyelv tanár továbbképző kurzusokon vett részt. Az angolt tanító igazgatóhelyettes kollégánk pedig a CLIL-t (Content and Language Integrated Learning), vagyis tartalom alapú nyelvtanulást tanulmányozta Írorszában. Koordinátorként és földrajz-német szakos tanárként én egy job shadowingon vettem részt Baden-Württembergben, földrajz témában egy kisebb vidéki iskolában. Ezután Düsseldorfba látogathattam egy kéthetes kurzusra, ahol a Moodle keretrendszeréről, valamint arról tanultunk, miként lehet a különböző eszközöket és platformokat alkalmazni a digitális oktatásban. A projektcsoport többi tagja Angliában, Spanyolországban és Olaszországban járt és sajátított el új ismereteket a különféle kurzusok során.

Utólag, a koronavírus világjárványt és az elmúlt év eseményeit átélve, meglepő lehet, hogy már ekkor, 2018 körül előkerült sok olyan módszer, amely hasznos volt a digitális oktatás során a járványhelyzetben. Spanyol tanító kollégánknak például megismert a modern, spanyol nyelvel kapcsolatos, újszerű módszereket felvonultató

nyelvtanári képzésen egy olyan nyelvvizsgáztatósi módszert, amely teljes egészében online valószínűsíthető meg. Mondhatnánk úgy is, hogy **a Covid-19 elébe mentünk, hiszen megvoltak az eszközeink és képességeink, hogy adott esetben egy digitális tantermet tudjunk létrehozni.**

Mi az Erasmus+ projektek vonzereje a munkatársak körében?

A munkatársak körében egyértelműen az, hogy nemzetközi tapasztalatot szerezhetnek. Hihetetlen szakmai előrelépés, ha egy pedagógus néhány hetet eltölthet egy másik országban, ami nagyon nagy szakmai többlettudást és felfrissülést jelent, ráadásul a kapcsolatrendszer építése is fontos szerepet kap. Hosszú időn keresztül élünk még a mobilitások után a megszerzett és hazahozott tudásból, információból. Szakmai kapcsolataink révén pedig újabb pályázatok, mobilitások jönnek létre.

Milyen hosszú távú hatása van projektnek?

A mobilitások után fokozatosan épül be az intézmény életébe a hazahozott tudás. A résztvevők a megismert új módszereket, technikákat, weboldalakat, széles körben, különböző szinteken és csatornákon osztották meg egymással, a munkaközösségük tagjaival, kerületi és fővárosi pedagógus kollégákkal és a nevelőtestülettel. Megbeszélések, szakmai beszélgetések alakulnak ki, közös feladattárat hozunk létre, ebbe bekerülnek azok a feladatok, gyakorlatok, tapasztalatok, amelyeket a mobilitáson gyűjtöttünk össze.

Mik a jövőbeni tervek?

Mindenképpen szeretnénk fenntartani az Erasmus+ projekteket az intézményben. Az új programszakaszban akkreditációs pályázatot nyújtottunk be, mely azóta támogatást nyert. A projekteket bővíteni szeretnénk, stratégiai partnerségek keretében diákmobilitásokkal igyekszünk minél inkább bevonni a tanulókat is ebbe a lehetőségbe. A projektcélok közül megmaradt az IKT kompetenciák fejlesztése és a digitális oktatás is, ezen kívül a gimnáziumban tanuló, nem magyar anyanyelvű vagy nem magyar közegből való diákok támogatása a cél, hogy minél inkább integrálni tudjuk őket a mi oktatási rendszerünkbe.

Milyen disszeminációs tippet adna más projekteknek, mit tanácsolna, mire figyeljenek oda, mire fektessenek hangsúlyt ezen a területen?

A modern eszközöknél és formáknál leginkább arra kell odafigyelni, hogy a megfelelő célközönséghez juttassák el az üzenetet. Ezenkívül nem szabad elfelejteni, hogy a disszeminációt is disszeminálni kell – a projekt ne csak fent legyen valahol a digitális térben, hanem ériék is el minél többen!

A projekt értékei:

A mobilitások hatására a célnyelvi és kulturális gazdagodás mellett, kiszélesedett a munkatársak szakmai-módszertani, valamint pedagógiai eszköztára. A megszerzett ismereteket, valamint a gyakorlatban megtapasztalt és kipróbált újszerű óraszervezési és oktatási technikákat a mindennapi oktatói munkában is alkalmazni tudják.

Simon Boglárka

*Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda*

Zöld utakon a fenntartható vendéglátás felé

A vendéglátás olyan terület, melynek működése számos környezetkárosító hatással jár, s ezek mérséklése közös feladat. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Óbudai Technikum és Szakképző Iskola ezt szem előtt tartva határozta meg a *Zöld út a vendéglátásba 2 - A fenntarthatóság a gyakorlatban* című projekt fő céljaként a fenntarthatóság és a vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) elveinek tudatosítását. A projekt élményeiről, mérőföldköveiről és utóéletéről Siki Andor koordinátorral beszélgettünk.

Intézmény:

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Óbudai Technikum és Szakképző Iskola (korábban: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Óbudai Szakgimnázium és Szakközépiskola)

A projekt címe:

Zöld út a vendéglátásba 2 - A fenntarthatóság a gyakorlatban

Koordinátor:

Siki Andor

A projekt honlapja:

maltaikozepiskola.hu/article/111

Honnan jött az ötlet, hogy belevágjanak egy Erasmus+ pályázatba?

Iskolánk 2010 óta pályázik szakképzési projektekre. A paletta igen széles, mivel nemcsak diákjainknak igyekszünk külföldi szakmai gyakorlati lehetőséget biztosítani, hanem partnerségi együttműködések típusú projektekben is dolgozunk. Ennek köszönhetően 11 év alatt sikerült egy jól működő partneri hálózatot kialakítanunk számos uniós ország intézményeivel, mind a képzési, mind a munkaadói oldalon. Folyamatosan kutatjuk a további együttműködési lehetőségeket, és minden innováció érdekel bennünket, ami a vendéglátó szakképzést ötletesebbé, piacképesebbé teheti.

Melyek voltak a projekt legfőbb céljai, és hogyan határozták meg ezeket?

A vendéglátás sajnos egy olyan terület, melynek működése számos környezetkárosító hatással jár. Ezek mérséklése, csökkentése közös feladat. A vendéglátás folyamataiban nyomon követhetők a környezetszennyezés különböző formái, például a beszerzési és termelési főfolyamatok során, valamint a takarítási, mosogatási, karbantartási és hulladékkezelési mellékfolyamatokban.

Ebből fakadóan a projekt fő célja a fenntarthatóság és a CSR (Corporate Social Responsibility) elveinek megismertetése a vendéglátó szakképzésben tanuló diákjainkkal egy külföldi szakmai gyakorlat keretében (piacvezető és nemzetközi luxuskategóriás szállodalánc tagjainál), annak érdekében, hogy új ismereteket és készségeket elsajátítva a későbbiekben jobb esélyekkel induljanak a hazai és nemzetközi munkaerőpiacon.

A célok kialakításánál a diákok által támasztott igényeket is figyelembe vettük, ezek alapján született meg a gyakorlat részletes programja, melyet elvárt tanulási eredmények szempontjára

ból közelítettünk meg. A hangsúlyt arra kívántuk helyezni, hogy a vendéglátós végzettséget igazoló bizonyítványon kívüli elméleti és gyakorlati ismeretek, tapasztalatok, készségek elsajátításához segítsük diákjainkat. A fogadóintézmények HR szakembereivel folytatott konzultációk során képet kaptunk arról, hogy a szállodák munkaerő-kiválasztásánál a három legfőbb szempont a jelölt gyakorlati tapasztalata, idegennyelv-ismerte és szakmai tudása. A fogadóintézményekben tervezett tréningek is épp ezért ezeket a területeket célozták meg, főként azon gyakorlati ismeretek átadására koncentrálnak, amelyekre az iskolai képzésben csak korlátozottan, vagy egyáltalán nincs lehetőség.

Mit tekint a projekt legnagyobb kihívásának?

A korábbi projektjeinkhez képest a legnagyobb kihívást 2020-ban a pandémiára való megfelelő reagálás jelentette. Ahogy mások, úgy mi sem voltunk még soha ilyen helyzetben: korábban elképzelhetetlennek tűnt egy olyan szituáció, hogy a tanulóinkat pánikszzerűen kelljen kimenekíteni egy járványhelyzet miatt lezárás alatt álló országból. Minden ötletességünkre, tapasztalatunkra és helyi kapcsolatunkra szükségünk volt, hogy a helyzetet kezelni tudjuk, hiszen a külföldi szakmai gyakorlaton részt vevő tanulók családtagjainak mindig azt ígérjük: úgy gondoskodunk gyermeke-

ikről, mintha a sajátjaink lennének. Szerencsére ezt az ígéretet most is tartani tudtuk.

Mi az Erasmus+ projektek vonzereje a diákok és munkatársak körében?

Az egyik legnehezebb feladat az, hogy a diákjainknak kedvet csináljunk a szakmához, másrészt próbáljuk ezt az érdeklődést fenntartani, így megelőzve a lemorzsolódást vagy a korai pályaelhagyást. Ebben a folyamatban óriási szerep hárul a szakmai gyakorlati helyekre, hiszen, ha a tanulóit kezdettől fogva negatív élmények érik a külső gyakorlati helyen, lehet, hogy az iskolát befejezi ugyan, de nem fog dolgozni később a vendéglátásban. Másrészt viszont a gyakorlati helyektől sem lehet elvárni, hogy a tanulók lelkével is foglalkozzanak, hiszen ezek valós piaci viszonyok között működő vállalkozások, ahol minél több bevételt kell termelni a fennmaradáshoz. **Itt jön a képbe az Erasmus+ program, ami segít a tanulóknak abban, hogy tét nélkül kipróbálják magukat egy idegen országban, idegen környezetben.** Mi ezzel igyekszünk kedvet csinálni a szakmához: megmutatjuk, hova és meddig lehet eljutni egy vendéglátós végzettséggel. A fejlődés kulcsa mindig a tanulás és ismeretszerzés, amit a munka során sokszor érdekesebb elsajátítani, mint az iskolapadban. Próbálja ki magát a tanuló külföldön, mert ha hazatér, a kint tanultakat már itthon fogja kamatoztatni, és ez az országnak is előnyére válik.

A nemzetközi dimenzió megjelenése milyen hatással volt az intézményre?

Egy uniós tagország szakképzési intézményeként folyamatosan igyekszünk alkalmazkodni a kor változó kihívásaihoz – amennyire lehetőségeink

engedik. Ebbe nemcsak az IKT eszközök folyamatos fejlesztése tartozik bele, hanem a nemzetközi kapcsolati háló erősítése is. Igyekszünk megmutatni diákjainknak, hogy az általuk választott szakma, nemcsak hazai, de külföldi karrierlehetőséget is kínál. Ugyanakkor az intézmény arról is képet kap, hogy milyen munkaerőpiaci elvárások vannak más uniós országokban, illetve a szakképzésben melyek azok a jó gyakorlatok, amelyek inspiráló példaként szolgálhatnak. Észtországban volt szerencsénk egy olyan szállodát látni, amely a szakképzési központ tulajdona, és a szállodát 80%-ban maguk a diákok üzemeltették, a szakoktató mentorok felügyelete alatt. Ettől persze mi még meszse vagyunk, de a modell jól láthatóan működik.

Milyen hosszú távú hatása van a projektnek?

Egyre nyilvánvalóbb, hogy a vendéglátó szektornak át kell esnie egy paradigmaváltáson, amely szerencsére már elkezdődött. Ehhez olyan szakemberekre is szükség lesz, akik fenntartható elvek és szabályok mentén képzelik el a szakma jövőjét. Persze a profit és ezek az elvek néha ütköznek, mert nagyon nehéz megtalálni a helyes irányt az útvesztőben, hogy megéljen a vállalkozás, de a környezetkárosító hatásokat is minimalizáljuk. Itt a marketingre is óriási szerep hárul, de egy biztos: szükség lesz ilyen vendéglátó szakemberekre. Mi ehhez szeretnénk a magunk szerény eszközeivel hozzájárulni.

Mik a jövőbeni tervek?

Azok a tanulók, akik valaha részt vettek egy Erasmus+ külföldi szakmai gyakorlaton, bár-mikor szívesen részt vennének újra. Szeretnénk tovább haladni a megkezdett úton és minél több diáknak lehetőséget adni olyan külföldi szakmai

A projekt értékei:

A vendéglátó szakképzésben tanuló diákok három hónapos mobilitása valósult meg, külföldi szakmai gyakorlat keretében, piacvezető nemzetközi, luxuskategóriás szállodalánc tagjainál. A projekt során diákok komplex elméleti és gyakorlati ismereteket szereztek, főként azokra a területekre fókuszálva, amelyekre az iskolai képzésben csak korlátozottan, vagy egyáltalán nincs lehetőség. Prioritást élvezett a szakmai idegennyelv-tudás fejlesztése is. Kiemelendő jó gyakorlat továbbá a kísérő tanár job-shadowing tevékenysége, melynek során képet tudott alkotni arról, hogy az iskola szakmai és nyelvi képzése mely területeken szorul fejlesztésre.

gyakorlatra, ahol behatóbban megismerkedhet a fenntartható vendéglátással. Ugyanakkor szeretnénk még több Erasmus+ partnerségi projektben konzorciumi partnerként dolgozni, hogy olyan új innovációk birtokába jussunk, amelyek a jövőben újabb mobilitási projektek témái lehetnek, intézményünkben ugyanis az együttműködéseinket igyekszünk egységbe formálni: egy korábbi projekt eredményeire építeni egy újabbat. Ehhez már számos partnerünk adott Franciaországból, Olaszországból, Spanyolországból, Észtországból vagy Csehországból, de a partneri hálónk további bővítése is prioritást élvez.

Baranyi Diána

*Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda*

AGRITEACH 4.0

Az oktatás és a munka világa közötti távolság csökkentése agrárinformatikai ismeretekkel

Az elmúlt 15 év során a mezőgazdaság alapvetően megváltozott, egyre inkább tudásintenzív ágazattá vált. A munkaerőpiac aktuális igényeihez megfelelő képzettségű munkaerőre van szükség, melyre a mezőgazdasági oktatásnak gyorsan kell reagálnia. Ezt az igényt figyelembe véve a *Connecting VET Teachers to Agriculture 4.0* projekt kiemelt célja volt, hogy innovatív gyakorlatokat alkalmazó online, hálózatos együttműködésen alapuló és ingyenesen elérhető képzést hozzon létre a szakképzésben tanító tanárok részére. A projekt során szerzett tapasztalatokról Horváth Zoltán koordinátort kérdeztük.

Hogyan kerültek kapcsolatba az Erasmus+ világgal?

A projektünk ötlete egy ismerősöm felvetése után fogalmazódott meg. Mivel a témával már korábban is foglalkoztunk, gyakorlatilag készen álltunk egy komplex projekt megalkotására, csupán a pályázati lehetőségre vártunk. Miután találkoztunk a felhívással, hozzá is láttunk a pályázati anyag elkészítéséhez, koncepciónk véglegesítéséhez.

Melyek voltak a projekt legfőbb céljai? Hogyan határozták meg ezeket?

A projektünk legfőbb célja az volt, hogy választ adjunk arra a nemzetközi igényre, mely a mezőgazdaság digitalizációja során fogalmazódott meg a szakmai tanárok munkájával kapcsolatosan. Ma egész Európára jellemző, hogy a mezőgazdasági innováció robbanásszerű fejlődést eredményezett az ágazat képviselői körében. Ennek köszönhetően a mezőgazdasági gépek - elsősorban a szántóföldi technológia - rohamos fejlődésnek indultak, megjelentek és egyre fejlettebbek lesznek a precíziós megoldások. A gazdák egyre inkább az új technológiával felszerelt erős és munkagépeket vásárolják meg, viszont egyre kevésbé tudják kihasználni az ezek nyújtotta előnyöket. **Ezért fontos, hogy a jövő agrár generációja tisztában legyen a mezőgazdasági területet érintő digitalizáció alapjaival, felkészült legyen a technológia fejlődése nyújtotta lehetőségek kiaknázására, kihasználására.** Ennek első lépése pedig a szakmát tanító pedagógusok felkészítése a váltásra. A fő célok meghatározása tehát ezek mentén történt.

Intézmény:

**Alföldi ASZC Galamb József Mezőgazdasági
Technikum és Szakképző Iskola
(korábban: Galamb József Mezőgazdasági
Szakgimnázium és Szakközépiskola)**

A projekt címe:

Connecting VET Teachers to Agriculture 4.0

Koordinátor:

Horváth Zsolt

A projekt honlapja:

agriteach.hu/hu

Ön szerint melyek a projekt legnagyobb mérföldkövei?

Az első és legfontosabb mérföldkö – amely megelőzte a pályázat benyújtását – a projektpartnerek körének meghatározása volt, hiszen a megvalósítás során a partnerekkel való együttműködés kulcsfontosságú. Kiemelt feladatunknak tekintettük az adott országra jellemző mezőgazdasági szakemberek és az agrárszakképzésben oktató pedagógusok bevonását és megszólítását egy kérdőív segítségével. A kérdésekre adott válaszokból kirajzolódtak az egyes országok mezőgazdasági kultúrája közötti eltérések, a speciális vonások, melyekre a projekt megvalósítása során megfelelő választ kellett adnunk. A következő mérföldkövet a felmérés eredményeként elkészülő, lehetőleg minden partnerországára jellemző agrárdigitalizációs oktatási platform kialakítása jelentette. Ennek a platformnak a feltöltése és a tananyag elkészítése lett a harmadik, a próbaképzések lefolytatása a negyedik mérföldkö. Az ötödik és egyben utolsó feladatunk a képzés során visszaérkezett visszajelzések alapján a képzés anyagának véglegesítése, illetve az adott igényekre igazítása lett.

Mi az Erasmus+ projektek vonzereje a munkatársak körében?

Elsősorban a projektek rugalmassága, a célorientált felépítése, a nem túlzottan sok adminisztráció lett a

kollégák körében az Erasmus+ pályázatok vonzereje. Az adminisztráció nem vonja el az energiát a valódi alkotó munkáról, így kellő figyelmet lehet fordítani a szakmai megvalósításra és a továbbfejlesztésre.

A nemzetközi dimenzió megjelenése milyen hatással volt az intézményre?

Fontos, hogy kollégáink kitekintést kaptak más országok mezőgazdasági szakképzésére, az agrárdigitalizáció által szült problémákra, az oktatás tehetetlenségéből fakadó kihívásokra. Ennek köszönhetően nemcsak az önbizalmuk nőtt, de az európai értékek mentén feltérképezett fejlődési skálán is elhelyezhették magukat. Az önbecsülésük fontos fejlődési pontjává vált, hogy az általuk elképzelnél sokkal jobb helyzetben találták magukat, vagyis a lemaradásunk nem oly nagy, mint ahogy az egy elszigetelt, befolyások nélküli oktatási rendszerből látszik.

Milyen hosszú távú hatása van a projektnek?

Az elkészült online szakképzési tananyagból három kötetes tankönyv készült a diákok részére, ennek köszönhetően a 2020/2021-es tanévben megindult iskolánkban – az országban egyedülálló módon – az agrárdigitalizációs ismeretek elnevezésű tantárgy oktatása heti 2 órában. Az elért eredmények pedig a tanulók bizonyítványában is megjelennek.

NÍVÓDÍJAS PROJEKTEK

Hogyan lehet elérni, hogy a megszerzett ismereteiket ténylegesen továbbfejlesszék itthon, annak érdekében, hogy ne vesszen el se a tudás, se a motiváció?

Az agrárdigitalizáció tekintetében is igaz, hogy a fejlődésnek köszönhetően az ismeretek könnyen elavulnak. Akár egy év alatt is fejlődik annyit a tudomány, hogy a tanított ismeretek már nem felelnek meg a jelenlegi állapotoknak. Viszont e téma kapcsán, hosszú távon egy európai szintű szabványosításra lesz szükség, melynek köszönhetően az alapfogalmak egységesen, érthető módon lesznek megadva, definiálva. Így az alapvető ismeretek nem egy konkrét technológiáról fognak majd szólni, hanem az új tudomány alapértékeiről, melyek elsajátíthatók az iskolapadban, és ezt követően a gyakorlatban könnyen kiegészíthetők a jelenlegi technológiai fejlesztések kezelésének elveivel.

Mik a jövőbeni tervek?

Nem szeretnénk kimaradni az Erasmus+ program vérkeringéséből, ezért benyújtottunk egy újabb pályázatot a precíziós kertészet, precíziós növényházak ismerete témakörében. Ez nem a szakmai tanárok felkészítését, hanem a diákok kertészeti ismereteinek a legmodernebb technológia ismeretével való kibővítését célozza majd meg.

Baranyi Diána

*Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda*

A projekt értékei:

A projekt során kidolgozott 3 modulból álló, szakképzésében tanítóknak szóló képzés betekintést nyújt az innovatív oktatásba, információkat ad az agrároktatás innovációiról, az európai és nemzeti kezdeményezésekről, valamint a mezőgazdasági ágazat trendjeiről, továbbá bemutatja a digitális mezőgazdasági rendszerek legújabb technológiáit. Az elkészült tananyagok a Moodle platformon és elektronikus könyv formájában is elérhetők. Az alkalmazott innovatív pedagógiai módszerek, mint a blended learning, a fordított osztályterem (flipped classroom) vagy a projekt alapú tanulás egyaránt hozzájárultak az ismeretek teljeskörű elsajátításhoz és a résztvevők motiválásához.

„Az Erasmus+ kiváló keret arra, hogy a céljainkat megvalósítsuk”

Globális szintű, komplex problémákra egy ifjúsági csere keretében is lehet megoldásokat keresni és adni.

Ezt bizonyítja a Vidéken Jó!

Alapítvány *Less Food Loss* című nívódíjas projektje, amely az élelmiszer-pazarlás kihívásaira keresett választ. Kovács Orsolya nemzetközi projektkoordinátorral és Bozsits József elnökkel beszélgettünk.

Szervezet:

Vidéken Jó! Alapítvány, Szaporca

A projekt címe:

Less Food Loss

Koordinátor:

Kovács Orsolya és Bozsits József

Facebook oldal:

[facebook.com/videkenjoalapitvany](https://www.facebook.com/videkenjoalapitvany)

Globális problémák az ifjúsági csere „nyelvén”

Bozsits József: Az élelmiszerpazarlás globális, európai, illetve nemzeti szinten is meglévő probléma, főleg, ha a világ nyugatias felét nézzük. Mi a munkásságunk, a földrajzi helyzetünk – vidéken, az Ormánságban vagyunk – révén olyan válaszokat tudunk erre adni, amelyek több generáció óta megvannak. Ilyen a közép-európai parasztság élelmiszerhez való hozzáállása, azzal való foglalkozása, akár a tartósítás vagy a beosztás révén. Ez a tudás ma is létezik. **A Less Food Loss résztvevőinek megmutattuk, hogy az élelmiszer nem az áruházak polcán terem, hanem egy összetett folyamat eredménye.** Láthatták a kertészkedés és az állattartás mikéntjeit, sőt, ők is belekóstolhattak az élelmiszer-előállításba, például a kenyérsütésbe, a tésztakészítésbe, a lekvárbefőzésbe, amelyek most amúgy is a reneszánszukat élik.

Kovács Orsolya: **Az is cél volt, hogy hasznos tudást kapjanak, és az is, hogy jobban értékeljék az élelmiszert.** Azt gondoltuk, hogyha ezeket saját maguk készítik el, akkor jobban meg is becsülik, mert ha már fél napot küzdöttek azért, hogy elkészüljön az a száraztészta, nem dobják ki. Az ifjúsági csere során volt, hogy gyakorlati tevékenységeket próbálhattak ki a fiatalok, és volt, amikor elméleti szinten ment a diskurzus. Tartottunk például egy beszélgetést, ahol a résztvevők javaslatokat tettek, és beszéltek arról, hogyan lehetne a pazarlást csökkenteni. 30 napos kihívást is készítettek ezzel kapcsolatban, és azt kutatták, milyen adatok érhetőek el a témáról. Emellett megismerhettek jó gyakorlatokat, ilyen volt például az Élelmiszerbank Egyesület programja, amit a helyi hipermarketben is csinálnak: a közeli lejáratú élelmiszereket vagy az

aznapi pékárut, a sérült zöldség-gyümölcsöt oszt-

NÍVÓDÍJAS PROJEKTEK

ják szét. Amellett, hogy megismerték a programot, a résztvevők ki is próbálhatták a leválogatást, a településen pedig a kiosztását nézhették meg.

Bozsits József: Az állattartást is megismerhették: a közelben van egy részben génmegőrzés miatt működő telep, ahol szürkemaráhákat és bivalyokat tartanak; illetve működik egy sertéstelep, ahol a húruk miatt tartják őket; egy másik faluban pedig van egy fel dolgozó. A sertéstelepen némelyeknek sokkoló volt azzal szembesülni, hogy az állatok gyakorlatilag arra várnak, hogy hússá váljanak. Itt azt látták, hogy miből lesz a szalámi vagy a konzerv; nemcsak egy terméket, hanem a mögötte lévő folyamatot vagy annak egy részét is. **Nemformális nevelési módszerekkel komoly tájékoztatást kaptak az ételkészítés útjáról, a komposztálás révén pedig a körforgásáról.** Ezen útvonal egyes pontjait mutattuk be azokat, ahol párbeszéd léphet fel, és azt, hogyan lehet ezt megelőzni.

A projekt eredményei szervezeti és egyéni szinten

Kovács Orsolya: Szervezetként a leginkább kézzelfogható eredmény az, hogy a helyi hipermarketettel való együttműködésünk folytatódik. Ehhez az is kellett, hogy ott egy olyan áruházvezető legyen, aki erre nyitott, és közösségi ember.

Bozsits József: Végre kialakult egy törzsgárda, akikről tudjuk, hogy megbízhatók, jó munkát végeznek. Egyébként egyéni szinten is tanulási folyamat ez. Meg kellett szoknom, hogy itt nem fontos a végeredmény, hanem a közben szerzett élmények, a tudás, az együttlét.

Kovács Orsolya: Azért ez teljesen nem igaz, hogy nem fontos a végeredmény...

Bozsits József: Hát, nem az az elsődleges. Jobban mondván, nem egy tárgy az eredmény, hanem az élmény, a tudás. A kalács megéghet, és nem lesz gond, mert a résztvevő azért megtanul kalácsot sütni.

Komplex, minőségi projekt megvalósítása a cél

Kovács Orsolya: Ahhoz, hogy a Vidéken Jól Alapítvány első ifjúsági cseréje rögtön terjesztésre érdemes, a második pedig nívódíjas lett, hozzájárult az, hogy már az alapítvány előtt, egy másik szervezetnél is szereztünk tapasztalatokat az Erasmus+ programban. Én 2010 óta vagyok aktív az ifjúsági területen, Józsi pedig 2017 óta. A tapasztalatok mellett az is fontos, hogy az alapítvány céljai és a mi értékrendünk megegyezik, emiatt hiteles a projekt. **Olyan partnereket választunk, akikkel hasonló célok mentén, hasonló programokat valósítunk meg.**

Bozsits József: Én eredetileg ötvös vagyok, ékszertervező, de marketinggel is foglalkoztam. Emiatt elég komplexen gondolkodom a projektekről, és fontosnak tartom, hogy egy-egy globális problémára adjunk választ a helyi lehetőségek tükrében.

ben. Emellett arra törekszem, hogy a projekt kerek egész legyen, például már a pályázatírás során kitalálok egy arculatot, logót, és a tevékenységek során minőségi fotókat készítünk.

Kovács Orsolya: Szerintem azért is jött létre a Vidéken Jó! Alapítvány, mert ragaszkodunk ahhoz a minőséghez, amit alapvetőnek gondolunk.

Lelkesen a jövő felé

Bozsits József: Az alapítvány elsődleges célja a tudásátadás. A helyiek nagyon sok ősi tudást birtokolnak, ennek helye van az európai kultúrában. Motiváló, hogy mások, akár a döntéshozók felé is eljuttathatunk olyan dolgokat, amik hasznosíthatók ezekben a nehéz időkben. Voltak olyan pályázataink is, amelyek nem nyertek támogatást, viszont ez nem szegte kedvünket, mert nem az a lényeg. Hanem az, hogy az **Erasmus+ program kiváló keret – akár szellemi, akár anyagi szempontból – arra, hogy a célkitűzéseinket megvalósítsuk.** Ezen a vonalon szeretnénk tovább haladni a következő programszakaszban is.

A projekt értékei:

A Less Food Loss témája az élelmiszerpazarlás megelőzése és az élelmiszer értékelésére való nevelés. Az ifjúsági csere céljai kiválóan illeszkednek az Erasmus+ ifjúsági szektor prioritásaihoz, valamint erős relevanciával bírnak egyes EU-s szakpolitikák (a termelőtől a fogyasztóig stratégia vagy a körkörös gazdaság népszerűsítése) szempontjából. A projekt során bebizonyosodott, hogy nemformális módszerekkel európai szintű szakpolitikákon alapuló témákat is közel lehet hozni a fiatalokhoz. Emellett helyi változások, hatások is születtek: a csere helyszínét adó falu lakói is értékelték a projektet, nekik is élményeket adott a fiatalok jelenléte, a Vidéken Jó! Alapítvány pedig hosszú távú együttműködésbe kezdett a helyi hipermarketttel.

Hargitai Ágnes

Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

EU-s forrásokkal az ifjúságbarát önkormányzatokért

Önkormányzati munkatársként talán nem feltétlenül gondolkodunk nemzetközi projektekben, azonban hosszú távon megtérül, ha az önkormányzat él az Erasmus+ program és az Európai Szolidaritási Testület lehetőségeivel. Egy-egy sikeres projekt az egész településre hatással lehet, új lendületet adhat a közösségnek és részvételi lehetőséget a helyi fiataloknak.

Az önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be egy-egy település életében, saját ügyeikben fennálló önálló döntési jogosultságuk által. A helyi szinten született döntések hatnak a fiatalok életére is. Számos településen tapasztalható a helyi közösség polarizálódása, az értékek változása, a fiatalok elvándorlása, ami sokszor továbbtanulás céljából, később a jobb megélhetés reményében történik. Ezen folyamatok visszafordítása komoly erőforrásokat igényel az önkormányzatok részéről. Már számos olyan intézkedés született, amely a felgyorsult, globalizálódó világban a helyi színtereket és közösségeket helyezi előtérbe, valamint biztosítani kívánja azok fenntarthatóságát a következő generációk számára is. Ezek eléréséhez azonban a települési döntéshozóknak hosszú távú stratégiákban kell gondolkodniuk, alkalmazkodniuk kell a változó szükségletekhez, becsatornáva a fiatalok igényeit, valamint partnerségeket építve hazai és nemzetközi szinten. Ezeknek a feladatoknak a támogatására kínál pályázati

lehetőségeket az ifjúsági területen az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület.

Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a helyi fiatalok közösségének erősítésére, társadalmi szerepvállalásuk támogatására egy kisebb, de annál erősebb közösséget szeretnének megteremteni, remek lehetőséget nyújtanak az ifjúsági cserék. Ezek az 5-21 napos, nemzetközi eseményeken több országból érkező, 13-30 év közötti fiatalok vehetnek részt csoportosan. Az ifjúsági csere témáját és a tevékenységeket az európai értékek és prioritások mentén, valamint a fiatalok érdeklődése szerint alakítják ki, a tanulás tapasztalat- és élményalapú.

A fiatalok aktív társadalmi szerepvállalását segíti elő az ifjúsági részvételi tevékenységek pályázattípus, amely lehetőséget biztosít a fiataloknak arra, hogy egy-egy téma mentén véleményt formáljanak, és részt vegyenek a képviseleti rendszerekben, amivel hatékonyan tudják az igényeiket közvetíteni a helyi közösség és a döntéshozók felé. A fiata-

„Véleményünk szerint mindkét oldalról erősödött a projektben a felelősségérzet. Döntéshozói oldal részéről lehetett látni, hogy a meghozott, illetve előkészítés alatt álló döntések valóban hatással vannak a fiatalok mindennapjaira.

A fiatalok részéről pedig a helyi ügyek iránt érzett felelősségérzet erősödött. Hozzászólhattak, hatással voltak, befolyásoltak, látták, hogy több tényező hatással van egy-egy döntésre, és megtapasztalhatták, hogy mennyi mindent figyelembe kell venni, mire egy döntés megszületik. Ezzel a fiatalok jobban elköteleződtek városunk iránt, a helyi ügyek iránt.”

Rózsa Beatrix előadó, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata

lok akár maguk is kipróbálhatják, felépíthetik és szimulálhatják azokat a részvételi formákat, amelyekkel a döntéshozási folyamat különböző – helyi, nemzeti vagy akár uniós – szinteken történik.

A nemzetközi tapasztalatszerzés vagy együttműködés szakmai fejlődési lehetőséget jelenthet az önkormányzatoknak, például testvérvárosi kapcsolataiknak köszönhetően. Az ifjúságügy is egyike lehet ezeknek a fejlesztési területeknek, ahol a nemzetközi nézőpont, a külföldi tapasztalatszerzés, a jó gyakorlatok cseréje, valamint a másik ország szakembereivel való együttműködés lehetővé teszi olyan újfajta stratégiák kialakítását, amelyek révén a fiatalok megszólítása is egyszerűbbé válhat. Többek között ilyen, **az ifjúságügyet érintő témák mentén kialakult partnerségi együttműködések is támogat az Erasmus+ program kisléptékű partnerségek pályázattípusa.**

Az Európai Szolidaritási Testület által támogatott szolidaritási projekteket 18-30 éves helyi fiatalok kezdeményezhetnek és valósíthatnak meg, hogy a helyi igényeken alapuló, pozitív változások elérését segítsék elő a közösség érdekében és bevonásával. Ugyancsak az Európai Szolidaritási Testület támogatásával valósulhatnak meg **önkéntes projektek, amelyekben a településre érkező külföldi fiatalok új színfoltjai lehetnek a közösségnek**, és a helyi fiatalokat is nyitottságra, nyelvtanulásra ösztönözhetik.

„A „Generációk közötti párbeszéd a városi terek sport-specifikus hasznosításáról” című Erasmus+ projektünk révén konkrét és hasznos tapasztalatokat szereztünk a fiatalokkal és a nemzetközi partnerekkel való együttműködésről, kiemelten a döntéshozók és a fiatal generáció közötti konstruktív párbeszéd kialakításának szempontjairól. A projekt tevékenységeinek köszönhetően a bevont fiatalok készségei, önismerete fejlődött, tudásuk gazdagodott, nemzetközi kapcsolataik bővültek, néhányan közülük aktívan részt vettek és vesznek önkormányzatunk további ifjúsági projektjeiben. Tapasztalataink és a projekt során megerősödött szakmai kapcsolataink is hozzájárulnak egy most induló Erasmus+ mobilitási projekt megvalósításához, valamint az ifjúsági területen és a projektek megvalósítása során végzett munka eredményességéhez.

Veszprém városa jelenleg az Európa Ifjúsági Fővárosa 2024 címre pályázik, és egyre több fiatal sikerült érdemben bevonnai már a pályázási szakaszban, ifjúságsegítő szakemberek támogatásával.”

Knauer Anna projektkoordinátor, Veszprém Város Önkormányzata

Az önkormányzatok pályázóként is részt vehetnek a programokban, illetve partnerként vagy külső szereplőként, egyfajta katalizátorként is közreműködhetnek partnerségekben a helyi szervezetekkel, intézményekkel és megvalósító fiatalokkal. **Egy-egy sikeres projekt az egész településre hatással lehet, új lendületet, ötleteket hozhat a közösség számára, ezzel hozzájárulva a helyi társadalom jólétéhez.**

Illés Gergő és Sztráda Eszter
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

Képek: Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata
#TEger c. projektjéből

YOUTH WIKI

Hiánypótló enciklopédia a települési ifjúsági munka kialakításához

Az Európai Bizottság és 32 részt vevő ország együttműködése révén jött létre az európai országok ifjúságpolitikáját bemutató online enciklopédia, a **Youth Wiki**. A felület átfogó képet ad a települési ifjúsági munka megszervezéséhez, így az önkormányzatok számára hasznos eszköz lehet.

Mi az a Youth Wiki?

A felületen a fiatalokkal kapcsolatos nemzeti szakpolitikákban lehet elmélyülni, folyamatosan frissülő anyagjaival naprakész információt tesz elérhetővé. Fő információforrásai: a nemzeti ifjúságpolitikai hatóságok hivatalos dokumentumai, tanulmányok, felmérések, elemzések, nemzeti adatok és statisztikák. Tartalmát az Európai Bizottság és a tagok által meghatározott prioritások adják.

Miért lehet hasznos az önkormányzatoknak?

1) Megspórolja a kutatómunkát
A Youth Wiki részletes, folyamatosan frissülő gyűjtemény

lévén több év kutatómunkáját foglalja össze; azokat a jogszabályokat, intézkedéseket és információkat, amelyek az (eddig meghatározott) 10 területhez kapcsolódnak.

2) Segíti a pályakezdőket és az új munkatársakat

A Youth Wiki által az önkormányzathoz frissen csatlakozó ifjúsági referensek felhasználóbarát módon kaphatnak alapos tudást a magyarországi ifjúságpolitikáról.

3) Megkönnyíti a munka összehangolását

Egy önkormányzatnál sok mindent össze kell hangolni a helyi ifjúsági munka megszervezéséhez. Az online enciklopédia ehhez is segítséget nyújthat, hiszen olyan

horizontális szakpolitikákat mutat be, amelyek ebben a folyamatban alapvetők (pl. foglalkoztatás, oktatás és képzés, társadalmi részvétel és maga az ifjúsági munka).

4) Hasznos a nemzetközi projektek során

A Youth Wiki 32 ország, köztük Magyarország ifjúságpolitikáját ismerteti naprakészen. Hasznos, ha az önkormányzat nemzetközi ifjúsági projektet vagy testvérvárosi együttműködést szeretne megvalósítani, hiszen itt megismerheti az adott nemzet ifjúsági rendszerét és demográfiai adatait.

Hargitai Ágnes
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

Melyek az eddig feldolgozott témák, területek?

A Youth Wiki szakértői eddig az alábbi 10 témát dolgozták fel:

1. Ifjúságpolitika szerveződése
2. Önkéntes tevékenységek
3. Foglalkoztatás és vállalkozókészség
4. Társadalmi befogadás
5. Részvétel
6. Oktatás és képzés
7. Egészség és jólét
8. Kreativitás és kultúra
9. Fiatalok és a világ
10. Ifjúsági munka

További információ:
youthwiki.tka.hu

A kulcs a kreativitás Disszeminációs ötletek újító projektmegvalósítóknak

Sok évnyi pályázás után, de akár friss pályázóként is jól jöhet néhány izgalmas tipp, amivel könnyű feldobni a projekteredmények bemutatását.

A KAMERA FOROG

A közösségi média legnépszerűbb tartalomtípusává vitathatatlanul a videók váltak az elmúlt időszakban. Nem véletlen, hogy megannyi online felület és alkalmazás épül a rövid, ám annál tartalmasabb kisfilmekre, amelyekkel egyre több cég és ismert márka mutatja be termékeit vagy szolgáltatásait. Az Erasmus+ projekttermékek és eredmények népszerűsítésének is egyszerű módja lehet a videó tartalmak készítése és megosztása. Lehet interjú, mozgó infógrafika, animált prezentáció, élménybeszámoló, képekből összeállított montázs – a műfaj rengeteg lehetőséget tartogat. Minél tömörebb és lényegre törőbb a kisfilmünk, annál jobb!

Plusz tipp: A videót egyenesen a közösségi média oldalra töltjük fel, ne csak a linkjét osszuk meg a bejegyzésben!

FÓKUSZBAN A VIZUÁLIS MEGJELENÉS

Az interneten a hosszú, egybefüggő szövegeket nem szívesen olvassuk végig, ezért fontos, hogy a böngészést és görgetést megállítsuk a figyelmet megragadó képpel, grafikával vagy a már említett videóval. Szerencsére a

közösségi média oldalak számtalan lehetőséget biztosítanak erre: GIF-ek, szövegformázás, filterek, színek és még rengeteg funkció várja a kreatív projektmegvalósítókat. Egy a lényeg: merjük őket bátran használni, kísérletezzünk, hogy megtaláljuk a projekthez passzoló stílust!

Plusz tipp: A színek, szövegek tekintetében vessük be az arculati elírásokat, használjuk a projekt színek kódjait!

TÖRTÉNETMESÉLÉS MÁSKÉPP

Köztudott, hogy a személyes történetek jobban felkeltik a közönség figyelmét, mint a száraz adatok és tények. A közösségi média oldalak történet funkciója, azaz a 24 óráig elérhető képek vagy maximum 30 másodperces videók kötetlen formátuma lehetővé teszi a betekintést a színpalak mögé, a részletek megosztását és a személyes benyomások, információk közzétételét, amiért a felhasználók rajonganak; ezért is lehet ez az egyik legnépszerűbb és legtöbbet használt funkció.

ÚJ FELÜLETEK KIPRÓBÁLÁSA

A disszeminációban és a közösségi média felületeken kevésbé jártas pályázóknak kezdetben csak egy platform használatát szoktuk javasolni, hiszen annak a megismerése és nyomon követése is sok kihívást tartogat. Viszont, ha már elsajátítottuk egy felület működését, kísérletezhetünk más platformokkal is, amelyekeken szintén elérhetjük célcsoportunkat vagy egy új közönséget, akiket szintén érdekelhet projektünk.

Például, ha a Facebook-oldalunkat már tökélyre fejlesztettük, és úgy érezzük, nem okoz kihívást annak menedzselése, akkor megpróbálkozhatunk egy Instagram oldal indításával is, ahol másfajta tartalmakat tehetünk közzé. A két oldal üzeneteinek és tartalmainak összehangolása pedig már mesteri szint.

BLOGOLNI MENŐ!

Nemcsak azért jó blogot indítani, mert egyszerű időtöltés, amelyen keresztül kibontakoztathatjuk íráskészségünket és kreativitásunkat, hanem mert felhívhatjuk általa a figyelmet azokra az ügyekre, amik éppen foglalkoztatnak, és amik igazán fontosak nekünk – például az Erasmus+ projektünkre! A disszemináció egyik legizgalmasabb és legszínesebb formája a blogolás, hiszen lehet személyes, amikor élménybeszámolókat, képeket és videókat osztunk meg, de lehet szakmai is, amikor az eredményeket, adatokat vagy tájékoztatókat tesszük közzé a projektre vonatkozóan. Egyszóval, tökéletes megoldás mindenkinek, aki szeretné feldobni a disszeminációt – és új hobbit találna magának.

FIGYELEMFELKELTŐ HONLAP

Intézményünk, szervezetünk weboldalát is érdemes szemügyre venni és kielemezni – akár egy külső szakértőt bevonva – hogy mivel lehetne feldobni és érdekesebbé varázsolni a látogatók számára. Lehet, hogy a dizájn szorul átalakításra, vagy a különböző kategóriák létrehozása vezetné az oldal látogatóit újabb tartalmainkhoz, esetleg egy új szín emelné ki a legfontosabb információkat. A különféle honlap elemekkel is kifizetődő foglalkozni és becsempészni egyet-egyét tartalmaink közé, például egy visszaszámlálót a közelgő információs napig vagy egy színes, mozgó grafikát az eredmények bemutatásához.

Simon Boglárka

Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

Felnőttképzések a Tempus Közalapítvány kínálatában

A Tempus Közalapítvány Magyarország egyik legnagyobb pályázatot szervezeteként egyedülálló nemzetközi projektmenedzsment tapasztalattal 2000 óta fejleszt, koordinál és valósít meg felnőttképzéseket. Tevékenységünk hatékonyságát mutatja, hogy intézményünk szervezésében eddig országosan több mint **15 000 fő**, köztük vállalkozások, érdekképviseletek, minisztériumok, önkormányzatok, oktatási intézmények, civil és szakmai szervezetek munkatársainak képzése valósult meg.

Egyik fő feladatunk, hogy a nálunk felhalmozódott szakpolitikai, hazai és nemzetközi tudást visszaforgassuk az oktatási és képzési terület különböző szereplőjéhez. Célunk, hogy a Tempus Közalapítvány a tervezett és szervezett tudásmenedzsmenttel, új programok alapításával, végrehajtásával, a nemzetközi kapcsolatrendszeréből származó tapasztalatok beépítésével, az online tudásmegosztás megerősítésével, a képzési szolgáltatások nemzetköziesítésével, és az itt megszerzett egyedülálló know-how segítségével ágazati tudáscentrumként is működjön.

A Tempus Közalapítvány az EU-támogatások felhasználására felkészítő, illetve tanárok, pedagógusok számára kifejlesztett speciális képzéseket kínál. Kurzusaink gyakorlatias tudást, szakmai kapcsolatokat és szellemi feltöltődést kívánunk nyújtani résztvevőinknek, akik olyan témákkal foglalkoznak, amelyek hozzájárulnak mind a napi munkájuk eredményes megvalósításához, mind személyes és szakmai készségeik fejlődéséhez. Célunk (a tárgyyszerű ismeretek átadása mellett) a részt-

vevők szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztése annak érdekében, hogy a tanuló-csoport tagjai a tanultakat a gyakorlatban is hasznosítani tudják.

Képzéseinket szigorú akkreditációs eljárásoknak vetjük alá, így folyamatosan magas színvonalat biztosítunk résztvevőink számára. 2020-ban a partneri elégedettségi indexünk 96% volt.

2020 tavaszától, a koronavírus okozta járványhelyzet miatt a személyes jelenlétet alapuló képzések a háttérbe szorultak, és a helyüket fokozatosan átvették az online formában megvalósuló felnőttképzések.

Az egyik ilyen *A tanulás jövője* online képzés, amelyen 2018 óta több mint 5 000 pedagógus vett részt, közülük közel 1 000 fő a határon túlról. Különösen büszkék vagyunk arra, hogy a felhalmozott tapasztalatokra építve a Romániai Magyar Pedagógusszövetség több online kurzust rendelt meg a képzési centrumtól 2020-ban.

KÉPZÉSI KÍNÁLATUNK:

PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZÉSEK

Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel

Akkreditált, 50 órás (3 képzési nap + online képzés) pedagógus-továbbképzés tanároknak, tantestületeknek, tanári kollektíváknak minden iskolatípusban, az ország bármely részén. A továbbképzés kuriózum, hiszen kifejezetten a tanári kollaborációra épülő, tanulóközösségeket támogató képzés, amelyet tartalmilag sző át a digitális pedagógiával támogatott tanulás és tanítás módszertana. A képzés során a résztvevők offline facilitátorok és online tutorok segítségével folyamatosan alkalmaznak digitális eszközöket, illetve digitális eszközökkel támogatott pedagógiai módszereket.

Idegen nyelvi nevelés kisgyermekkorban

A 20+10 tanórás, kevert típusú (kontaktórás és online) képzés célja, hogy az idegen nyelvi nevelésért felelős óvodapedagógusok és általános iskolai tanítók hatékony és motiváló eszközöket ismerjenek meg a kisgyermek nyelvtanulásának elősegítésére, igényeikre szabott foglalkozásokat tervezzenek, illetve valósítsanak meg. A képzést azoknak ajánljuk, akik támogatásra, praktikus ismeretekre és módszertani megújulásra vágnak annak érdekében, hogy angolóráik, foglalkozásaik során a 3-10 éves korosztálynak felkeltésük és fenntartásuk az érdeklődésük az idegen nyelvek elsajátítása iránt.

A 21. század angolnyelv-tanára

A képzést azoknak ajánljuk, akik a 12-18 éves korosztályt szeretnék hatékonyan elérni tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon. Kiemelt területek: kollaboráció, tudásépítés,

önszabályozás, valós problémák megoldása és innováció, IKT eszközök használata, hatékony kommunikáció. Ezekről a képességekről, a tantermi oktatás kereteinek lehetséges kitérítéséről (tükrözött osztályterem), a fejlesztő értékelés újszerű lehetőségeiről, a játékosításról (gamifikáció), ezek hazai oktatási közegre való alkalmazhatóságáról kaphatnak további tudást és kézzel fogható segítséget a 30+10 tanórás, kevert típusú (kontaktórás és online) képzés résztvevői.

A tanulás jövője MOOC

Részvételi igazolást biztosító, a tematikától függően eltérő (kb. 15-25) óraszamban zajló online képzés. A kurzus témakörei 2021-ben: az együttműködő tanulás és tanítás módszerei és eszközei, online mérés-értékelés, játékosítás.

A tanulás jövője MOOC online képzést kifejezetten ajánljuk:

- általános és középfokú oktatási intézmények pedagógusainak továbbképzésére;
- szakképzési centrumokban, a centrumok különböző intézményeiben dolgozó oktatók digitális kompetenciáinak továbbképzésére;
- tanári közösségek építésének a támogatására;
- teljes tantestületek továbbképzésére;
- tanári csoportok, munkaközösségek fejlesztésére;
- pedagógusok számára, akik szívesen találnának új közösségeket az online térben is.

K É P Z É S E K

Európai szaknyelvi és szakpolitikai felnőttképzések

Európai uniós ismeretek angol nyelven, középfokon és felsőfokon, akár 200 órás komplex, moduláris rendszerben is.

A képzés azoknak szól, akik szeretnének uniós alapismereteket szerezni angol nyelven, illetve ilyen irányú ismereteiket bővítenék, frissítenék, aktualizálnák, valamint szeretnék strukturált módon elsajátítani az uniós témákhoz (intézményrendszer, jog, közös politikák stb.) kapcsolódó szaknyelvi anyagokat. A résztvevők megismerkedhetnek az EU alapjaival (döntéshozatal, csatlakozás stb.), a többnyelvű uniós kommunikáció sajátosságával, az angol-magyar uniós terminológiával, szakzsargonnal. A képzés hozzásegít azokhoz a nyelvi és interkulturális kompetenciákhoz, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy uniós kontextusban magabiztosan kommunikáljunk angol nyelven, és akár az uniós versenyvizsgára (EPSO) történő felkészüléshez is megfeleljenek.

Szakpolitika-alkotás az EU-ban, kezdő és haladó szinten, magyar és angol nyelven (középfokon és felsőfokon)

A képzés célja, hogy átfogó képet nyújtson az Európai Unió aktuális prioritásairól, a legfontosabb stratégiai dokumentumokról, az uniós intézményekről és ezek együttműködéséről a tagállamokkal, a tárgyalási szituációk működési mechanizmusairól, egyúttal fejlessze a résztvevők nyelvi készségeit az uniós terminológia területén. Azoknak szól, akik az Európai Unió mint politikai szervezet működésével, annak intézményi felépítésével, jogalkotásával és döntéshozatali folyamataival, a kohéziós forrásokkal és azok jövőjével, illetve az uniós szakpolitikákkal kapcsolatban érdeklődnek, és ezeken a területeken szeretnék fejleszteni magukat.

EGYÉB FELNŐTTKÉPZÉSEK

Hatékony kommunikáció és prezentáció

A képzést széles célcsoport számára ajánljuk, mindazoknak, akik szembesültek már a hatékony információátadás nehézségeivel, fontosságával, és ezek tudatos használatát fejleszteni kívánják: beosztottaknak, vezetőknek a közzsférában és a for-profit szektorban, pedagógusoknak, vállalkozóknak stb.

A képzés célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek az alapvető prezentációs, előadás-technikai készségekkel, és elsajátítva azokat, munkájukban használható ismereteket, készségeket szerezzenek. Hozzásegíti a résztvevőket ahhoz, hogy egyéniségük tükröződjön mondanivalójukban, és ezáltal kommunikációjuk meggyőzőbb legyen.

Projektmenedzsment lépésről lépésre

A képzés célja, hogy a résztvevők képesek legyenek a hazai, az EU által társfinanszírozott és egyéb, a szervezet szempontjából releváns pályázati felhívásoknak, illetve más forrásteremtési lehetőségeknek megfelelő projektek és pályázatok teljes körű előkészítésére. Emellett fontos, hogy a résztvevők áttekinthessék a projektciklus folyamatát, és képesek legyenek a saját intézményük szempontjából releváns, a kiíró tartalmi és formai elvárásának teljes mértékben megfelelő projektterv és pályázat elkészítésére, valamint a projekt hatékony és a fejlesztési cél szempontjából hasznos végrehajtására.

A képzést azoknak javasoljuk, akik aktívan részt vesznek a pályázatok, projektek kidolgozásában és végrehajtásában, valamint azoknak a vezetőknek, akik át kívánják tekinteni a projektmenedzsment teljes folyamatát.

További információ: www.tka.hu > Képzések

Érdeklődés: kepzes@tpf.hu

Jakab Erika

Tempus Közalapítvány,

Tudásmenedzsment csoport

Ha oktatás, akkor UniLife és SuliLife!

Az **UniLife** felsőoktatási és a **SuliLife** középiskolai portálokon minden elérhető, amit az oktatás világáról tudni érdemes.

A **SuliLife.hu** felület a középfokú oktatási intézmény-választás előtt álló fiataloknak, valamint a már középiskolában tanuló diákoknak és szüleiknek kíván hatékony segítséget nyújtani a pályaválasztásban. Az őket érintő és érdeklő tartalmakkal, fontos tanulási és pályorientációs témák közérthető és részletes közzétételével járul hozzá a helyes döntésekhez. A középiskolai felvételire, majd az érettségire való felkészülés támogatásával, aktuális oktatási témákkal, az online oktatás jelenségének elemzésével, életmód és pszichológiai témákkal is segítő kezdet nyújt az olvasóknak.

Az UniLife.hu és a SuliLife.hu oldalakon rendszeresen olvashatnak cikkeket a Tempus Közalapítvány által kezelt ösztöndíj-programokról és külföldi lehetőségekről is.

Mindezeken túlmenően oktatóknak, oktatási szakembereknek és vezetőknek, valamint a szakképzésben, felnőttképzésben továbbtanulni szándékozók számára is széles körű tájékoztatást nyújt pályázatokról, szabályozási változásokról, az új képzési rendszert érintő legfrissebb hírekről és a legújabb trendekről. A különböző intézménytípusok bemutatásával releváns képet ad azok jellemzőiről és erősségeiről.

Felsőoktatási portálként az UniLife.hu könnyed formában edukálja a felvételi előtt álló fiatal közönséget és a már egyetemista hallgatókat is.

Nemcsak praktikus tanácsokkal (Neptun, ösztöndíj, szakdolgozati témák) segíti a mindennapi egyetemi élet kihívásaival való küzdelmet, de diákmunkával, karrierút tervezéssel, példaképek bemutatásával hosszú távú perspektívát is vizsgál a fiatalok számára.

Mindkét ifjúsági portál a szakmai témakörök mellett szórakoztató tartalmakat, illetve olyan, kikapcsolódást elősegítő kvízeket kínál, melyek serkentik a gondolkodást, természetesen a két oldal célcsoportjaihoz igazodó témakörökben.

AZ ERASMUS+ PROGRAM

elmúlt hét évének eredményeit ünnepelték Budapesten

Lezárult az Európai Unió Erasmus+ programjának 2014-2020 közötti szakasza, amely magyar diákok, gyakornokok, oktatók és pedagógusok külföldi képzését, szakmai fejlődését is lehetővé tette. A 2021-ben indult új programciklusban az Erasmus+ forrásai csaknem megduplázódnak, így még többen kapcsolódhatnak be nemzetközi együttműködési és mobilitási projektekbe.

Az Erasmus+ több mint diákcseré

Magyar egyetemisták 1998 óta pályázhatnak Erasmus-ösztöndíjra. A 2014-ben indult Erasmus+ program azonban jóval szélesebb kör – a köznevelés, a szakképzés, a felnőtt tanulás és az ifjúsági szektor szereplői, valamint sport területén tevékenykedők – számára is kínál nemzetközi tapasztalatszerzési és fejlődési lehetőségeket, és nagyszerű eredményeket tud felmutatni.

Mostanra szinte minden szakképzési centrum részt vesz az Erasmus+ programban; számos óvoda nemzetközi kapcsolatépítése is létrejöhett az elmúlt időszakban; sőt, akár fiatalokból álló informális csoportok is nyerhetnek támogatást ötleteik megvalósítására.

A projekteknek köszönhetően megismert új módszerek és technológiák versenyképesebb működést tesznek lehetővé a programban részt vevő intézmények és szervezetek számára, de a nemzetközi együttműködésekben mások is profitálhatnak: a hazahozott tudás, a közzétett segédanyagok és elkészült kiadványok bárki számára inspirálóak és hasznosak lehetnek.

Hazánk eddig is rendkívül eredményesen vett részt a programban, az új ciklusban rendelkezésre álló források pedig még szélesebb kör bekapcsolódását teszik lehetővé. A magyar pályázók számára mintegy 52 millió euró (18 milliárd forint) pályázati keret érhető el 2021-ben.

Hosszú távú hatások

Az Erasmus+ program hazai koordinálását az idén 25. születésnapját ünneplő Tempus Közalapítvány végzi. A szervezet az elmúlt hét év eredményeinek és a program oktatási-képzési szektorra gyakorolt hatásainak bemutatása céljából zárókonferenciát szervezett.

A rendezvényen Schanda Tamás, az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszterhelyettese elmondta: a kormány azon dolgozik, hogy a magyar fiatalok a jövő nyertesei legyenek. Az Erasmus+ programban részt vevő egyetemisták megismerkedhetnek a külföldi tudományos műhelyekkel, felbecsülhetetlen értékű nemzetközi tapasztalatra és tudásra tehetnek szert, amelyet szülőföldjükön kamatoztathatnak. Kiemelte, hogy a Tempus Közalapítvány 235 ezer hallgató, gyakornok, pedagógus, oktató képzését, szakmai fejlődését segítette az Erasmus+ program keretében.

Czibere Károly, a Tempus Közalapítvány kuratóriumi elnöke kiemelte: az Erasmus+ programban rendkívül szélesek a támogatási lehetőségek, ezért a projektek jól tudnak illeszkedni a nemzetstratégiai célokhoz, és jól tudnak reagálni a társadalmi-gazdasági kihívásokra. A program lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű célcsoportok bevonására is, a jövőben pedig ez még inkább hangsúlyos elemmé válik.

Zupkó Gábor, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtétének vezetője hozzátette: az Erasmus+ program keretében megvalósuló nemzetközi együttműködések a legfontosabb európai uniós prioritásokra is igyekeznek reagálni, és helyben alkalmazható, jól adaptálható, gyakorlati megoldásokat kínálnak a technológiai, gazdasági vagy környezeti kihívásokra az oktatás és képzés minden szintjén.

A program újdonságai

Erasmus+
Új lehetőség. Új szemlélet.

PRIORITÁSOK

zöld

digitális

inkluzív

társadalmilag
aktív

2021-2027
**28 milliárd
euró**

30%
együttműködésekre
70%
mobilitásra

Tervezetten **10 millió** résztvevő
világszerte!

ÚJDONSÁGOK

online projektmegvalósítás

Európán kívüli lehetőségek

különböző pályázattípusok
tapasztalt és új pályázóknak

intézményi akkreditáció

SZEKTOROK

Szakképzés

még több
nemzetközi lehetőség

- tanulók rövid és hosszú távú külföldi mobilitása
- kedvelt oktatói mobilitási tevékenységek: tanulmányút, kurzus, tréning, oktatás

- szakképzési versenyeken és az oktatói kurzusokon való részvétel támogathatósága
- az akkreditált szakképzési intézmények szervezhetnek mobilitásokat partnerszágokba is

Köznevelés

diákok mobilitása

Felsőoktatás

magasabb ösztöndíj

- új pályázattípus is elérhető lesz: ifjúsági részvételi tevékenységek helyi, nemzeti vagy nemzetközi projektek keretében

- megújuló Erasmus+ App
- online tanulmányi szerződés
- a részképzés minimális hossza 2 hónap
- kiegészítő támogatások szélesebb körnek
- emelkedő ösztöndíjak

Ifjúság

új pályázattípusok
fiataloknak

Felnőtt tanulás

kevesebb lehetőséggel
rendelkezők bevonása

- az alulképzett vagy kevesebb lehetőséggel rendelkező, hátrányos helyzetű felnőttek új lehetősége csoportos (2-30 napos), valamint egyéni (10-30 napos) mobilitásra

erasmusplusz.hu

europass

LÉPJ ELŐRE!

MEGÚJULT
AZ EUROPASS!

MODERN ÖNÉLETRAJZ

INGYENES PORTFÓLIÓ

TANÁCSOK KARRIERÉPÍTÉSHEZ

europass.hu

Europass
Magyarország

TEMPUS ALAPITVÁNY

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNIKAI
MINISZTERIUM

TKA.HU

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkből adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítványunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és színvonalának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.